Ἡ Νεολαία

Σᾶς ὑπόσχομαι τὴν νίκην καὶ τὰς ὡραίας ἡμέρας ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 9 (112) 30 ΝΟΕΜ. 1940 - Ε'

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ τὸ ἐκπροσωπεῖ, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Γ'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Συντάξεως 34-425
» » Ἀρχισυντάκτου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 9 — 30 Νοεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας), Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

Τό Διάγγελμα τοῦ Βασιλέως

πρὸς τὸν Στρατὸν καὶ τὸν Λαὸν

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀνέγνωσεν ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν τὸ κάτωθι διάγγελμα:

Πρὸς τὰς Ἐνόπλους δυνάμεις καὶ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν,

Εἶμαι εὐτυχής, διότι πρὶν παρέλθῃ ἀκόμη μὴν ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ ἀγαπητή μας Πατρὶς ἠναγκάσθη νὰ κατέλθῃ εἰς σκληρὸν ἀγῶνα πρὸς τὴν Ἰταλίαν, ἠμπορῶ μεθ' ὑπερηφανείας νὰ συγχαρῶ ὅλας τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας καὶ ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν δι' ὅσα μέχρι σήμερον ἐπετεύχθησαν.

Ὁ ἀγὼν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἀγὼν ἱερὸς καὶ γενναῖος, ἀνέτρεψε κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ καὶ θαυμαστὸν τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὄχι μόνον δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ πατήσῃ καὶ νὰ ὑποδουλώσῃ ἱερὰ ἐδάφη τῆς Πατρίδος μας καὶ νὰ καταστήσῃ δούλους τοὺς πολίτας χώρας ἡ ὁποία ἐκληρονόμησεν εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον ὅ,τι ὡραιότερον καὶ οὐσιαστικώτερον ἔχει ὁ πολιτισμός, ἀλλὰ τὰ ἡρωϊκά μας στρατεύματα μετέφεραν τὴν μάχην εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ ἐδάφη τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ πρώτη φάσις τοῦ ἀγῶνος ἐτερματίσθη διὰ τῆς καταλήψεως τῆς Κορυτσᾶς καὶ ἡ νίκη ἔστεψε τὰ ὅπλα τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ δικαίου. Οὐδὲν ἐπράξαμεν διὰ νὰ προκαλέσωμεν αὐτὸν τὸν πόλεμον. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὅμως μᾶς ἐπεβλήθη, ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος σύσσωμον, ὡς εἷς ἄνθρωπος, ὠρθώθη ἐναντίον τοῦ ἐπιδρομέως. Διετυμπανίσθη εἰς τὰς ἡμέρας μας πολὺ ἡ σημασία τοῦ ὑλικοῦ παράγοντος. Ἡμεῖς, χωρὶς καθόλου νὰ τὸν ὑποτιμῶμεν, πιστεύομεν κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν καταπληκτικὴν δύναμιν τοῦ ἠθικοῦ παράγοντος. Διότι χωρὶς αὐτὸν ὁ ὑλικὸς παράγων εἶναι ἐργαλεῖον βάναυσον καὶ τραχὺ εἰς τρεμούσας χεῖρας. Καὶ αἱ ἔνοπλοι δυνάμεις τῆς χώρας Μου, ὁ ἡρωϊκὸς στρατός μας, τὸ ἔνδοξον ναυτικὸν καὶ ἡ ὁρμητικὴ ἀεροπορία μας, ἀπέδειξαν ὅτι γνωρίζουν νὰ μάχωνται, νὰ νικοῦν καὶ νὰ ἀποθνήσκουν ἀκόμη ὅταν ἡ Πατρὶς κηρύσσεται ἐν κινδύνῳ καὶ ὅταν περισσότερον ἀπὸ τοὺς βωμοὺς καὶ τὰς ἑστίας μας ἀγωνιζώμεθα νὰ σώσωμεν τὴν μεγάλην πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν κληρονομίαν ποὺ οἱ ἀθάνατοι πρόγονοί μας κατέλειπαν, ὄχι μόνον εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα: μαχόμεθα διὰ τὴν ἐλευθερίαν, διὰ τὴν τιμήν, διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ διὰ τὸ δίδαγμα ποὺ κατέλιπαν οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι τῆς φυλῆς μας, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ὀντότης εἶναι ἀξία οὐσιαστική, διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι στέλεχος ἄβουλον μιᾶς ἀγέλης. Δι' αὐτὰ μαχόμεθα καὶ δι' αὐτὸ νικῶμεν καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἐπικρατήσωμεν. Ὁσαιδήποτε καὶ ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ φάσεις τοῦ μεγάλου ἀγῶνος εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ἀποδυθῆ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ ὁσασδήποτε δοκιμασίας καὶ ἂν γνωρίσῃ, ἕνα εἶναι γεγονὸς ποὺ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀμφισβητηθῇ: ἡ τελικὴ καὶ ὁριστικὴ ἐπικράτησις τοῦ δικαίου καὶ τῆς τιμῆς.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος ἐξερχόμενοι τοῦ Στρατηγείου

Αἱ ἔνοπλοι δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁλόκληρος ὁ ἄμαχος λαός της ποὺ τόσα θρηνεῖ τέκνα ἐκ τῶν ἀνάνδρων βομβαρδισμῶν τῶν ἀνοχυρώτων πόλεων, ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι εἰς θέσιν νὰ φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ Ἕλληνος καὶ ὅτι εἶναι λαὸς ἱκανὸς νὰ διεκδικῇ τὸν τίτλον τοῦ ἀπογόνου καὶ κληρονόμου τόσον μεγάλης καὶ δυσβαστάκτου ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς κληρονομίας. Διότι δὲν ἀρκεῖ νὰ φέρῃ κανεὶς ἕνα ὄνομα ἢ ἕνα τίτλον ἂν δὲν εἶναι εἰς θέσιν ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ν' ἀποδεικνύῃ ὅτι καλῶς καὶ δικαιωματικῶς τὸν κατέχει.

Ἀγάλλεται σύμπας ὁ Ἑλληνικὸς λαός, διότι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαιά μας, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, εὑρίσκουν τὸν δρόμον τῆς πραγματοποιήσεώς των καὶ ὅτι νῖκαι ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς στέφουν τὰ ὅπλα μας. Χωρὶς οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ν' ἀπομακρυνώμεθα τῆς ἰδέας ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι δοκιμασία σκληρά, χαρὰ πλημμυρίζει τὰς ψυχάς μας, δι' ὅσα ἐπετέλεσαν τὰ ἡρωϊκά μας στρατεύματα καὶ ὑπερηφάνως ὑψώνομεν τὴν κεφαλὴν διότι τὰ στήθη τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος ἔγιναν ὅπως καὶ πρὸ τριῶν χιλιάδων χρόνων οἱ προμαχῶνες καὶ τὰ ἀκατάλυτα τείχη ἐπάνω στὰ ὁποῖα συντρίβεται ἡ ἄνομος βία.

Πρὸς τὰ ἡρωϊκὰ αὐτὰ τέκνα στέλλω τὸν πλέον ἐγκάρδιον χαιρετισμόν Μου, καὶ εὔχομαι τὸ ἴδιον θάρρος καὶ τὰ αὐτὰ ὑψηλὰ ἰδανικὰ νὰ θερμαίνουν τὰ στήθη των. Καὶ ἡ νίκη εἶναι δική μας ἀφοῦ τὸ δίκαιον εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου ἰδικόν μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Ἐπίσης ἡ Α. Μ. ὡς Ἀνώτατος Ἀρχηγὸς τῶν πολεμικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας ἀπηύθυνε πρὸς τὸν στρατὸν ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διαταγήν:

Ὅταν, ἀκούοντες τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος, ἐλάβατε τὰ ὅπλα διὰ νὰ ἀποκρούσετε τὸν ἐπιδρομέα, ἤμην βαθύτατα πεπεισμένος ὅτι θὰ ἀνταπεκρίνεσθε πλήρως εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ Ἔθνους καὶ Ἐμοῦ. Εἶμαι εὐτυχὴς διότι ἐντὸς τόσον βραχέος χρονικοῦ διαστήματος ἐδικαιώσατε περιτράνως τὴν πεποίθησιν ταύτην καὶ κατεδείξατε εἰς τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς σήμερον δὲν ὑστεροῦν τῶν προγόνων των.

Ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, στρατιῶται, ναῦται καὶ ἴκαροι τῆς Ἑλλάδος, ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Γένους στρέφεται ἀμέριστος πρὸς σᾶς.

Ἐσώσατε τὴν τιμήν του καὶ τὴν ἐλευθερίαν του. Εἰς τὰς χρυσᾶς δέλτους τῆς ἱστορίας μας προσεθέσατε νέαν περίλαμπρον σελίδα.

Εἶμαι ὑπερήφανος ἄρχων τοιούτων ἀνδρῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Οἱ ἐχθροί Σου ἀπαντοῦμε: «Παρόντες»*

Τώρα ποὺ ἡ Φήμη δουλεύει καὶ ὑφαίνει τὸ θρῦλο
ποὺ τὴ μορφή σου θὰ ντύσῃ μὲ τήβενο δόξας,
δύσπιστοι χτὲς ἢ κι' ἐχθροί σου, ζητοῦμε τὴ χάρη
τὴν προσφορά μας ἐδῶ νὰ σοῦ φέρουμε τώρα
καὶ νὰ σοῦ ποῦμε, σὰν ἄντρες, κι' ἐμεῖς: «Εἶχες δίκιο».

Δύσπιστοι χτὲς ἢ κι' ἐχτροί, δὲν θὰ θέλαμε ἐσένα,
ποὺ ἄνομα, λέγαμε, ἐκράτεις τοὺς Ἕλληνες δούλους.
—Ὅταν μιλοῦσες γιὰ Κράτος, γιὰ τάξη, γιὰ Νόμο
κι' ὅταν θεμέλιωνες ἔργα μ' ἀκοίμητους μόχθους,
εἴρωνες οἱ ἄνεργοι σήκωναν πάντα τοὺς ὤμους
ἢ κατεβάζαν μ' ὀργὴ τ' ἄδειανά τους κεφάλια,
ὅπου κουδούνιζαν λόγια καὶ λόγια καὶ λόγια...

Κι' ἂν εἰλικρίνεια, κι' ἂν πίστη, κι' ἂν φθόνος ἢ μῖσος
δύσπιστους χτὲς ἢ κι' ἐχτροὺς μᾶς κρατοῦσεν ἀλάργα,
θέλουμε τώρα, σὰν ἄντρες νάλθοῦμε κοντά σου,
τώρα ποὺ ἡ Φήμη δουλεύει τὸν δίκιο σου θρῦλο,
καὶ κομίζοντας δῶρα φτωχὰ — μὰ δοσμένα μ' ὁλόψυχη θέρμη —
τὸν θαυμασμό, τὴν ἀγάπη, τὴν πίστη μας ὅλη
νὰ ξεπληρώσουμε κάτι ἀπὸ χρέος πελώριο.

Σοῦ χρωστοῦμε πώς, ὅταν στὴ νύχτα πλακῶσαν δαιμόνοι,
τῆς φυλῆς μας ζητώντας ν' ἁρπάξουν τὸ πᾶν — τὴν ψυχή της,
ἀψηφώντας ἐσὺ τῶν ἐχθρῶν διαβολές, ξεπερνώντας
καὶ τοὺς πιὸ ταπεινοὺς τῶν κολάκων ἐπαίνους,
στάθηκες Ἕλληνας ἄξιος. Μονάχος στὴ νύχτα,
μόνος ἐμπρὸς στὴ φοβέρα κι' ἐμπρὸς στὴν εὐθύνη,
— μόνος μπροστὰ καὶ στὸ Μέλλον, στηλώθηκες ἄντρας,
Ἕλληνας, κι' εἶπες τὸν λόγο ποὺ διώχνει, ξορκίζει τὸ Χάρο
ποὺ τοὺς δαιμόνους σκορπᾷ καὶ νεκροὺς ζωντανεύει...

Σοῦ χρωστοῦμε πὼς τότε, ξυπνώντας κι' ἐμεῖς στὴ φωνή σου,
νοιώσαμε ὀρθὰ νὰ στηλώνουν τὰ κούφια κορμιά μας,
λυτρωμένα ἀπ' τοῦ μαύρου βραχνᾶ μας τ' ἀσήκωτο βάρος,
περηφάνεια, ζωντάνεια καὶ πίστη γιομᾶτα.
Φῶς μᾶς πλημμύρισε ξάφνου, τὸ φῶς ποὺ φωτίζει
ὡς τὸ μεδοῦλι, τοὺς ἄντρες, σὰν παίρνουν τὴ στράτα,
στράτα σκληρή, ποὺ τσακίζει κορμιά, ποὺ πληγώνει
τὶς ψυχές, μὰ τὶς φέρνει ψηλὰ στὸ Θεό τους...

Τράβηξε τώρα μπροστά, κι' ὅπου πᾶς θ' ἀκλουθοῦμε!
Τῆς Ἑλλάδας μας στάθηκες ἄξιος, κι' ἐμεῖς θὰ σταθοῦμε
τοῦ ἀρχηγοῦ μας ἀντάξιοι. Μαζί σου ὣς τὸ τέλος,
κι' ὁ Θεὸς ὁδηγός μας. Αὐτὸς θὰ φυλάξῃ
μέρα καὶ νύχτα τὸ χέρι, τὸν νοῦν, τὴ ζωή σου...

II.

Ἄλλων λαμπρότατα ὁράματα ἂν σβῆσαν στὰ σκότη,
κι' ἄλλων καλέσματα ἂν πνίγηκαν μὲς στὴ σιωπή,
ὅμως μιλοῦν δ ί χ ω ς πίκρα ἀπ' τοὺς τάφους οἱ πρῶτοι,
ὅπως μιλοῦν, κι' ἡ φωνή τους — ἀκοῦς; — θὰ σοῦ πεῖ:
«Τ' ὅραμα ποὺ ἄναψες, φῶς στῶν Ἑλλήνων τὰ μάτια,
» πρέπει ἀπὸ Σὲ νὰ δεθεῖ, νὰ χτιστεῖ στοὺς αἰῶνες,
» σὲ γρανίτη σκληρὸ δουλεμένο παλάτια
» καὶ σὲ πέτρα λαμπρὴ λαξευτοὶ Παρθενῶνες.
» Τράβα μπροστά, κι' ἡ φωνή σου δὲν ξύπνησε μόνους
» ὅσους κοιμοῦνταν τὸν πρόσκαιρο ὕπνο μιᾶς ὥρας!
» Καὶ στοὺς τάφους, κλειστοὺς ἀπὸ χρόνους καὶ χρόνους,
» στοὺς πανάρχαιους ἀκούστηκε τάφους ἐκείνων
» ποὺ καυχιόνταν γιὰ τ' ὄνομα «παῖδες Ἑλλήνων».
» Κι' ὅλοι ἀπαντῆσαν εὐτὺς μὲς σ' ἀντίλαλους μπόρας:
«Ὅλοι στὸ πλάϊ σας, κι' ἡγέτες καὶ ὁπλῖτες παρόντες»
» Λόχος καὶ Φάλαγγα, Ἀκρῖτες καὶ τὰ Παλληκάρια,
» Μποτσαραῖοι, Διγενῆδες, Ἀλέξαντροι κι' Ἐπαμεινῶνδες
»Ὅλοι στὸ πλάϊ σας, περήφανοι, λέμε: Παρόντες».

III.

Μὲ κανόνια καὶ τάνκς, μὲ σπαθιά, μὲ κοντάρια,
κι' ἂν μᾶς λείψουν κι' αὐτά, μὲ τῆς γῆς τὰ λιθάρια.
Κι' ἂν σωθοῦνε κι' οἱ πέτρες μας, τότε θὰ ποῦμε
πὼς μᾶς μένει ἡ φωτιά, καὶ μ' αὐτὴν πολεμοῦμε
πὼς μᾶς μένει ἡ φωτιά, ποὺ ποτὲ δὲν ἐσβήστη,
ποὺ θεριεύει τ' ἀρνιὰ καὶ τὰ κάνει λιοντάρια,
πὼς μᾶς μένει ἡ φωτιά, — ποὺ μ' αὐτὴν πολεμοῦμε
καὶ νεκροί, κι' ἀναζοῦμε, — πὼς μᾶς μένει μιὰ Πίστη!

Στὴ φωτιὰ καὶ τὸ σίδερο — σὲ χιονιὲς καὶ σὲ μπόρες,
καὶ στὶς δύσκολες ὧρες — θὰ ὁδηγῇς τὸν Ἀγῶνα.
Στὴ φωτιὰ καὶ τὸ σίδερο — καὶ στοῦ χάρου τὴ φρίκη,
ἀκατάλυτοι, ἀλύγιστοι, θὰ σταθοῦμε, ὡς τὴ Νίκη,
ὡς ποὺ στὸ στῆθος τοῦ ἐχθροῦ θὰ πατήσῃς τὸ γόνα.

IV.

Κι' ὅταν, στὸ τέλος, ἡ μάχη κοπάσει ἡ γιγάντια,
κι' ὅταν στοῦ Ἀχέροντα τ' ἄσπρα νερὰ κυλιστεῖ
κι' ὁ στερνὸς τῶν Βανδάλων, ποὺ τόλμησε ἐνάντια
στῆς Ἑλλάδας τὴν ἅγια ψυχὴ νὰ ὁπλιστεῖ,
κι' ὅταν τὰ φλάμπουρα ὑψώσουμε πάνω στὰ κάστρα'
κι' ὅταν σαλπίσουμε μέσ' στὰ φαράγγια καὶ πάνω στοὺς βράχους
πέρα στὰ πέλαγα, πάνω ἀπ' τὴ γῆ μας καὶ πέρα ἀπὸ τ' ἄστρα,
τοῦ θριάμβου λαμπρά, βροντερὰ Νικητήρια,
— Τότε πιὰ τ' ὅραμα θᾶνε δεμένο. Παλάτια καὶ χτίρια,
στὴν καινούργια Ἀκρόπολι πάνω στημένα.
Ἔργα δικά σου. Λαοὶ θ' ἀποροῦνε κι' ἄνθρωποι.
Κάθε γενιὰ θὰ τὸ λέει τῆς ἑπόμενης! Ἔργα δικά σου.
Καὶ θὰ δείχνει, ἀπὸ μᾶς, τοὺς ἐχθρούς σου, γραμμένα,
στοῦ τρανοῦ μας Ναοῦ τὴν αἰώνια μετόπη,
μὲ ψηφιὰ ποὺ δὲν σβοῦν — μὲ ψηφιὰ ποὺ δὲν σβοῦν τ' ὄνομά σου.
Θὰ τὸ λένε Λαοί, θὰ τὸ λένε κι' ἄνθρωποι
Ἔργα πὼς εἶναι δικά σου.
Καὶ τὸ κάθε παιδὶ ποὺ τ' ἀκούει θὰ βλογᾷ τ' ὄνομά σου.

ΧΡ. ΑΝΔΡ. ΜΑΝΕΣΗΣ

---

* Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔγραψε τοὺς στίχους ὑπῆρξε γνωστὸς διὰ τὴν ἀρθρογραφία του εἰς τὴν ἐποχὴ τοῦ τελευταίου κομματικοῦ διχασμοῦ, ὡς ἐπίμονος ἀπολογητὴς τῆς παρατάξεως εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀνῆκεν ὁ σημερινὸς πρωθυπουργός. Εἰς τὴν πρόσκλησι ποὺ ἀπηύθυνεν ὁ κ. Μεταξᾶς διὰ τὴν πνευματικὴν ἐπιστράτευσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ Χρῆστος Ἀνδρέου Μάνεσης ἔδωσε τὴ μόνη ἀπάντησι ποὺ μπορεῖ νὰ δώσῃ ἕνας Ἕλλην: εἶπε: «Παρών». Ἂν τὴν ἀπάντησίν του τὴν δίνῃ σὲ στίχους, δὲν τὸ κάνει διεκδικώντας ποιητικὲς δάφνες, ἀλλὰ ἐπειδή, ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ξαναβρῆκε κι' αὐτὸς ἀπὸ τὶς 28 Ὀκτωβρίου τὴν ψυχήν του τῶν εἴκοσι χρόνων του.

Ὁ Λόγος τοῦ Ἀρχηγοῦ
ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς Κορυτσᾶς

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶς ὡμίλησε τὴν 9ην νυκτερινὴν ὥραν τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς Κορυτσᾶς ἀπὸ ραδιοφώνου ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καὶ τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Πρὸ 26 ἡμερῶν ὕπουλος καὶ δόλιος ἐχθρὸς μᾶς ἐπετέθη, χωρὶς καμμίαν ἀφορμὴν καὶ μὲ μόνον τὸν σκοπὸν νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχομεν καὶ ὅ,τι δίδει ἀξίαν εἰς τὴν ζωήν μας, τὴν ἐθνικήν μας ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν τιμήν μας. Ὅλη ἡ Ἑλλὰς ἠγέρθη ὡς ἕνας ἄνθρωπος, ἡνωμένη εἰς ἕνα ἀδιάσπαστον σύνολον καὶ εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Βασιλέως ἔδραμεν εἰς τὰ ὅπλα. Σκληροὶ ἀγῶνες ἤρχισαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ τὸ πρῶτον βάρος ἔπεσεν εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἠπείρου, τοῦ ὁποίου ἡ σθεναρὰ ἀντίστασις ἐκάλυψε τὴν ἐπιστράτευσιν καὶ τὴν συγκέντρωσιν τῶν πολεμικῶν μας δυνάμεων. Ἔκτοτε καὶ ἐφ' ὅσον συνεκεντροῦτο ὁ στρατὸς μετὰ τὴν συγκέντρωσιν αὐτοῦ ἤρχισαν αἱ ἐπιτυχίαι καὶ αἱ νῖκαι ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην. Στρατός, ἀεροπορία καὶ ναυτικὸν συνηγωνίζοντο καὶ ἡμιλλῶντο εἰς πράξεις ἀνδρείας, αἱ ὁποῖαι θὰ δοξάζουν ἐσαεὶ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα. Διὰ τοῦτο ἐκ μέρους ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους ἐκφράζω τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν θρυλικὸν στρατόν, τὴν ἡρωϊκὴν ἀεροπορίαν μας καὶ τὸ ἀδάμαστον ναυτικόν μας διὰ τὰς ἐνδόξους σελίδας, τὰς ὁποίας προσθέτουν εἰς τὴν τρισχιλιετῆ ἱστορίαν μας, καθὼς ἐπίσης ἀποτίω φόρον θαυμασμοῦ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων καὶ χωρίων τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι μὲ θάρρος καὶ γενναιοψυχίαν ὑπέστησαν τοὺς βομβαρδισμοὺς τοῦ ἐχθροῦ. Εἶμαι προσέτι βέβαιος, ὅτι ἑρμηνεύω τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν ἐκφράζων τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους πρὸς τοὺς γενναίους συμμάχους μας τοὺς Ἄγγλους, διὰ τὴν ὁλόψυχον βοήθειαν, τὴν ὁποίαν δίδουν εἰς τὸν ἀγῶνα μας καὶ ἰδίως διὰ τὰ κατορθώματα τοῦ ἀπαραμίλλου ναυτικοῦ των καὶ τῆς περιφήμου ἀεροπορίας των.

» Ὁ ἀγὼν ἀπὸ 10 ἡμερῶν ἔλαβε τὴν μεγαλυτέραν αὐτοῦ ἔντασιν εἰς τὸν τομέα τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ τὰ πέριξ, ὅπου ἡ μάχη ὑπῆρξε σκληρὰ καὶ ἀδιάκοπος καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας, καταλήξασα μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ὀρεινοῦ προμαχῶνος τῆς Μάροβα εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Κορυτσᾶς σήμερον, καὶ εἰς τὴν φυγὴν τοῦ ἐχθροῦ ἐφ' ὅλου τοῦ μετώπου τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου.

» Ὅταν ὁ Ἰταλὸς δικτάτωρ ἀπήγγειλε τὸν τελευταῖον αὐτοῦ λόγον, τὸν τόσον γεμᾶτον ἀπὸ χολὴν καὶ ὀργὴν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἐφαντάζετο βέβαια ὅτι ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς θὰ τοῦ ἔδιδε τόσον ταχεῖαν τὴν ἀπάντησιν. Μετὰ τοιαύτην ἀπάντησιν, ἡ ὁποία θὰ τοῦ μείνῃ ἀλησμόνητος, δὲν χρειάζονται πολλὰ λόγια δικά μου. Μόνον ὀλίγα ἔχω νὰ προσθέσω. Ἡ Ἑλλὰς δὲν λησμονεῖ οὔτε τὸν Σανταρόζαν, οὔτε τὸν Φράττι, οὔτε τὸν Γαριβάλδην, οὔτε τόσους ἄλλους Ἰταλούς, οἱ ὁποῖοι ἔχυσαν ὑπὲρ αὐτῆς τὸ αἷμα των, ὅπως δὲν λησμονεῖ καὶ τοὺς τόσου καὶ τόσους Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι ἔχυσαν τὸ αἷμα των ὑπὲρ τῆς ἀγωνιζομένης διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν της κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα Ἰταλίας. Οἱ Ἰταλοὶ οἱ ἀγωνισθέντες ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τοὺς ἐθνικούς μας ἀγῶνας θὰ μᾶς εἶναι πάντοτε διπλᾶ προσφιλεῖς καὶ διὰ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔχυσαν καὶ διότι ἐὰν ἔζων σήμερον θὰ ἦσαν οἱ καταδιωκόμενοι καὶ οἱ ἀποδιοπομπαῖοι τράγοι τοῦ φασισμοῦ, ὅστις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνεχθῇ ποτὲ εἰς τοὺς κόλπους του ἀνθρώπους ἀγωνιζομένους διὰ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ἰδανικά, διὰ τὰ ὁποῖα ἠγωνίσθησαν ἐκεῖνοι ἄλλοτε καὶ ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα σήμερον. Θέλω νὰ προσθέσω ἀκόμη καὶ τὸ ἑξῆς: Ὁ κ. Μουσολίνι, ἀπορῶν διότι ἡ θέλησίς του νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν Ἑλλάδα προεκάλεσε κατ' αὐτοῦ τὸ μῖσος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔθεσεν ὡς σκοπὸν τοῦ πολέμου τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας τὴν ἐξόντωσιν τῆς Ἑλλάδος. Τὸν διαβεβαιοῦμεν ὅτι ἔχομεν λάβει τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἐξοντωθῶμεν καὶ νὰ ζήσωμεν ὡς ἔθνος ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον, καὶ θὰ ζήσωμεν, καὶ μαζὶ μὲ τοὺς Ἄγγλους συμμάχους μας θὰ ὑπερισχύσωμεν. Ποῖαι θὰ εἶναι αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἐπικρατήσεώς μας διὰ τὴν Ἰταλίαν, ἂς τὸ κρίνῃ ὁ ἰταλικὸς λαὸς ὅταν θὰ ἐκκαθαρίσῃ ἡμέραν τινὰ τοὺς λογαριασμούς του μὲ τὸν δικτάτορά του.

» Καὶ τώρα, σεῖς Ἕλληνες, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, στρατευόμενοι καὶ μή, νὰ σφίξωμεν τὰ δόντια μας καὶ τὶς γροθιές μας, ν' ἀτσαλώσωμεν τὴν ψυχήν μας, νὰ πολεμήσωμεν μὲ ὅλην τὴν λύσσαν ποὺ προκαλεῖ ἡ ἄτιμος καὶ ἀνίερος ἐπίθεσις ἐναντίον μας. Ὁ ἀγών μας, τὸ ξέρουμε ὅλοι, θὰ εἶναι μακρὸς καὶ σκληρὸς καὶ ὁ δρόμος μας δὲν θὰ εἶναι ἀνθόσπαρτος, ἀλλὰ θὰ ὑπερνικήσωμεν ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ θὰ νικήσωμεν τὸν ἐχθρόν. Ἀγωνιζόμεθα ὄχι μόνον διὰ τὴν ὕπαρξίν μας, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων βαλκανικῶν λαῶν καὶ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἀλβανίας. Ἀγωνιζόμεθα δι' ἀγαθά, τῶν ὁποίων ἡ σημασία ὑπερβαίνει τὰ σύνορά μας καὶ τὰ σύνορα τὰ βαλκανικὰ καὶ ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Πρέπει νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, διότι ἡ πρόνοια Αὐτοῦ προώρισεν ἐκ νέου τὴν Ἑλλάδα πρόμαχον εἰς τοιούτους ὑψηλοὺς ἀγῶνας».

Ὁ Ἀρχηγὸς ἀναγγέλλων εἰς τὰ πλήθη ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μ. Βρεταννίας τὴν κατάληψιν τῆς Κορυτσᾶς.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ

Προχθὲς οἱ δρόμοι εἶχαν πλημμυρίσει ἀπὸ Ἰταλοὺς αἰχμαλώτους· ἑκατοντάδες νέοι ἄνθρωποι ποὺ ἐπήγαιναν μὲ τὴ συνοδεία ὀλίγων στρατιωτῶν μας ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς ἕναν Ἕλληνα ἀξιωματικὸ στὸ στρατόπεδο συγκεντρώσεως.

Εἶχον κι' αὐτοὶ μιὰ πατρίδα, τὴν Ἰταλία, καὶ μὲ τὴ διαταγή της ξεκίνησαν νὰ κατακτήσουν τὴν Ἑλλάδα, σὰν μιὰ φορὰ οἱ ρωμαϊκὲς λεγεῶνες. Τοὺς κυττοῦσα νὰ περνοῦν κι' ἔβλεπα ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ πλήθη. Θὰ μποροῦσα νὰ πῶ πὼς ὄχι κακία καὶ ἔχθρα ἦταν ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα τοῦ πλήθους· ὄχι εὔνοια γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ ἔχυναν τὸ αἷμά τους στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας, γιατὶ τὸ θέλησε ἡ Ἰταλία, ἀλλὰ συμπόνια καὶ οἶκτο. Τὸν οἶκτον αὐτὸν ποὺ εἶναι ταὐτόσημος μὲ τὸ εὐγενικώτερον αἴσθημα καὶ ποὺ μόνον ἀνώτεροι λαοὶ μποροῦν νὰ νοιώσουν γιὰ τὸν ἄλλον, γιατὶ ὑπάρχει ἡ προκαλλιέργεια τῆς ψυχῆς.

Προσπαθοῦσα ἀντίθετα ν' ἀνακαλύψω στὰ πρόσωπα τῶν αἰχμαλώτων κάτι ποὺ νὰ θυμίζῃ ἕνα ἄλλο αἴσθημα, τὴν ὑπερηφάνεια ποὺ διατηρεῖ ὁ αἰχμάλωτος, ὅταν ἔδωσε τίμιον ἀγῶνα καὶ νικήθηκε ἀπὸ ἕναν ἀντίπαλο ποὺ ἐφάνη γενναιότερος καὶ ἐπιδεξιώτερος. Θυμᾶμαι στὰ παιδικά μου χρόνια πὼς εἶδα κι' ἄλλους αἰχμαλώτους στοὺς πολέμους ποὺ διεξήγαγεν ἡ Φυλή μας. Ἦσαν πολλοὶ μὲ κάποιαν ἔκφρασι ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηρίσῃ κανείς· οἱ περισσότεροι ὅμως διατηροῦσαν μιὰ στυγνὴ περηφάνεια καὶ σ' ἄλλων τὰ βλέμματα περνοῦσε μιὰ ἀστραπὴ ποὺ ἔλεγε πολλά.

Μὲ τοὺς Ἰταλοὺς δὲν συμβαίνει αὐτὸ καὶ οἱ ἴδιοι δὲν θὰ καταλαβαίνουν γιατὶ βρίσκονται αἰχμάλωτοι, γιατὶ πολέμησαν. Πολεμᾷ κανεὶς γιὰ ἕνα ἰδανικό, γιὰ τὸ ψωμί του, γιὰ τὴν ἐλευθερία του, γιὰ τὸ σπίτι του, γιὰ μιὰ εὐγενικὴ φιλοδοξία τοῦ Ἔθνους του. Τί εἴδους ὅμως φιλοδοξία εἶναι νὰ φεύγουν ἀπὸ τὴν Ἰταλία, νὰ εἰσβάλλουν σὲ μιὰ χώρα ἡμέρα Μεγάλης Παρασκευῆς, νὰ καταλάβουν μιὰ χώρα καὶ ἕνα λαό, ποὺ τοὺς μισοῦν θανάσιμα, ποὺ καμμία δὲν ἔχουν μαζί του φυλετικὴ συγγένεια; Τί εἴδους εὐγενὴς φιλοδοξία εἶναι νὰ χρησιμοποιοῦν ὡς ὅπλο τὸν φόνο ἑνὸς ἐπικηρυγμένου λῃστοῦ, γιὰ νὰ κατακτήσουν μιὰν ἄλλη χώρα, ποὺ τοὺς ἐδημιούργησεν Ἔθνος καὶ Κράτος;

Ἀλλὰ θὰ ἦτο μακρὸν τὸ θέμα ἂν ἐπρόκειτο νὰ μιλήσῃ κανεὶς γιὰ τὴν ἀχαριστία καὶ τὸν τρόπο ποὺ κατέκτησαν οἱ Λατῖνοι τὴν Ἑλλάδα. Μὲ μόνα τὰ ὅπλα ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ συντρίψουν τὸν Ἑλληνικὸ κόσμο καὶ ἀπεδείχθη πολὺ τὸ διάστημα τῶν πολεμικῶν ἀγώνων. Ὅπως ὅμως σήμερα οἱ Ἰταλοὶ ἔτσι καὶ τότε οἱ Λατῖνοι ἐδημιουργοῦσαν δολοφονίας καὶ φόνους Νταοὺτ Χότζα, ἐπλήρωναν τεράστια ποσὰ καὶ εἶχαν πρῶτοι ἐπινοήσει τὴν πέμπτη φάλαγγα γιὰ νὰ ὑποδουλώσουν τὴν Μακεδονία, τὴν Ἤπειρο καὶ τὴν ἄλλη Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα ὅμως ἔζησεν ὡς πνεῦμα, ἔζησεν ὡς ἰδέα, τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔζησεν ἀδιάφθορον, ἀμόλυντο, ἁγνό, μὲ τὰ ἴδια τίμια καὶ ἠθικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν προγόνων του, τὶς ἴδιες ψυχικὲς ἀρετές, τὰ ἴδια ἰδανικά, τὴν ἴδια ὁρμὴ καὶ φλόγα στὴν ψυχὴ καὶ στὸν χαρακτῆρα, ὅπως ἀποδεικνύεται κάθε μέρα καὶ ἐπιστοποιήθη ἄλλη μιὰ φορὰ μὲ τὸν Ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο.

Τὰ Ἑλληνόπουλα ἂς μὴ γελιῶνται, τὸ μῖσος τῶν Ἰταλῶν, ἡ ἔχθρα τους δὲν εἶναι ὑπόθεσις σημερινή. Δὲν εἶναι πολὺ γνωστό, πρέπει ὅμως νὰ τὸ μάθουν τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ νὰ τὸ ἐνθυμοῦνται πάντα: Ἡ Ἰταλικὴ ἀντίδρασις κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἄρχισε εὐθὺς ὡς ἔγινε Κράτος ἡ Ἑλλάς, κρυφὴ ὅμως καὶ ὕπουλος, γιατὶ οἱ συμπατριῶται τοῦ Μακιαβέλλι εἶχαν χίλιους λόγους νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὴν εὐπιστία καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν Ἑλλήνων.

Στὸ συνέδριο τοῦ Βερολίνου, οὔτε αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι, τῶν ὁποίων τὰ ἐδάφη ζητούσαμε, δὲν μᾶς ἐφάνηκαν τόσον ἐχθροί, ὅσον οἱ Ἰταλοί, κρυφὰ πάντα καὶ δόλια, πρὸ παντὸς ὅμως ὅταν ἦταν ἡ συζήτησις στὸ ζήτημα τῆς Ἠπείρου. Ἔτσι, ἀπὸ τότε ἐφανέρωσαν τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς προθέσεις τους, ποὺ ὁ σημερινὸς πόλεμος εἶναι ἡ ἐκδήλωσίς τους καὶ ἡ ἀπόπειρα ἐφαρμογῆς τους. Μόνον ποὺ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποπείρας τους τὰ βλέπομε στὶς θλιβερὲς συνοδεῖες τῶν αἰχμαλώτων των ποὺ διασχίζουν τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν. Ὅταν ἡ πίστις καὶ ἡ ἁγία ἀγάπη πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀντιμετωπίζουν τὴν δολιότητα, ὁ στέφανος τοῦ θριάμβου εἶναι τὸ γέρας τῶν ἡρωϊκῶν ἀγωνιστῶν.

Τὰ Ἑλληνόπουλα γράφουν στὰ βουνὰ καὶ τοὺς κάμπους τῆς Ἀλβανίας τὶς ὡραιότερες σελίδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ ὑψώνουν τὸ ὡραιότερο ἄγαλμα στὴν Παγκόσμιο Εὐγνωμοσύνη: Γιατὶ τὸ αἷμα τους δίνεται γιὰ μιὰ θεὰ ποὺ λατρεύει ὅλος ὁ τίμιος καὶ ἠθικὸς κόσμος.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΚΟΡΥΤΣΑ

Μικρά μου ἀδέλφια Ἑλληνόπουλα!

Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Κορυτσᾶς δὲν εἶναι ἁπλῶς μιὰ περίλαμπρη στρατιωτικὴ νίκη. Εἶναι πρὸ πάντων νίκη ἠθική, μιὰ ὑπέροχη, ἀνυπολόγιστα μεγάλη ἠθικὴ νίκη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Νίκη τῆς Ἀρετῆς. Νίκη τῆς ψυχικῆς καὶ ἰδεαλιστικῆς ἀνωτερότητος.

Ἡ σκαιὰ Βία, ἡ βάρβαρη Δύναμις, ἡ στυγνὴ Τυραννία, ἡ τυφλὴ Ἐγωπάθεια εἶχαν κρούσει τὴν πύλη τῆς Ἑλλάδος πάνοπλες, πανίσχυρες καὶ κυριαρχικές. Ὁ ἀριθμός, ἡ ποσότης, ὁ ὄγκος ἦταν μαζί τους. Καὶ πίσω ἀπὸ τὴν πύλη ἐκείνη δὲν ἦταν παρὰ μιὰ Καρδιά. Μιὰ καρδιὰ ὅμως ποὺ ἔπαλλε γερὰ καὶ δυνατά· ποὺ διατηροῦσε μέσα της καὶ λαμπικάριζε κι' ἔσπρωχνε μὲ ὁρμὴ καὶ δύναμι κόκκινο καὶ φλογερὸ σὰν τὴ φωτιὰ αἷμα· ποὺ κάθε σύσπασί της, κάθε δόνησί της ἀναζύμωνε κι' ἀναζωπύρωνε κι' ἐκόχλαζε αἰσθήματα, πόθους κι' ἰδανικὰ ψηλά, πλατειὰ καὶ δυνατά—ἡ αἰώνια Καρδιὰ τῆς Ἑλλάδος.

Σ' αὐτῆς τῆς Καρδιᾶς τ' ἀτράνταχτα τοιχώματα σκόνταψε καὶ τσακίστηκε ἡ πανοπλία τοῦ ἀριθμοῦ, τῆς ποσότητος καὶ τοῦ ὄγκου. Αὐτῆς τῆς Καρδιᾶς τὰ τοιχώματα, ποὺ ἁπλώθηκαν κι' ὑψώθηκαν ὡς τὰ περήφανα κι' ἀτίθασα βουνὰ τῆς Ἠπείρου μας, ἔκλεισαν τὸν δρόμο στὴ σκαιὰ Βία, στὴ βάρβαρη Δύναμι, στὴ στυγνὴ Τυραννία, στὴν τυφλὴ Ἐγωπάθεια.

Ἀπ' αὐτὴν τὴν Καρδιὰ ἀναπήδησαν τεράστιοι κι' ἀκατάλυτοι πίδακες φωτιᾶς, ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ πίστις, ἡ ὁρμὴ κι' ἡ αὐτοθυσία, ποὺ ἀντιμετώπισαν τὶς σκοτεινὲς δυνάμεις τῆς ὕλης καὶ τοῦ ὀλέθρου. Ἀπ' αὐτὴν τὴν Καρδιὰ ἐξεκίνησαν οἱ ἡρωϊκοὶ πρόμαχοι τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος. Ἀπ' αὐτὴν τὴν Καρδιὰ ἀνατινάχτηκαν ὡς τὶς κορφὲς τῶν Ἠπειρωτικῶν βουνῶν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, ποὺ κουβαλοῦσαν πολεμεφόδια στοὺς πολεμιστές μας καὶ κυλοῦσαν βράχους ἐναντίον τῶν ἐπιδρομέων.

Ἡ αἰώνια καρδιὰ τῆς Ἑλλάδος! Τῆς Ἑλλάδος; Τῆς Ἑλλάδος μονάχα; Μὰ δὲν ἀκοῦτε τοὺς παλμούς της ποὺ δονοῦν ὁλόκληρη τὴ Γῆ; Δὲν βλέπετε τὸ αἷμα της ποὺ ἔχει ἐξακοντισθῆ ὡς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου; Δὲν αἰσθάνεσθε τὰ αἰσθήματά της νὰ ἔχουν γίνει ἡ ἐλπίδα, τὸ θάρρος καὶ ἡ πίστις ὅλης τῆς Ἀνθρωπότητος;

Ἡ καρδιὰ τῆς Ἑλλάδος μας ἐξανάγινε καὶ πάλι ἡ καρδιὰ τοῦ Κόσμου. Κι' ὅπως τόσες ἄλλες φορὲς στὴ μακρυὰ καὶ δοξασμένη ἱστορία της, ἔτσι καὶ τώρα ἡ νίκη της εἶναι καὶ νίκη ὅλη τῆς Ἀνθρωπότητος. Γιατί, ὅπως πάντα, εἶναι νίκη Ἀρετῆς, νίκη ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνωτερότητος, νίκη Πολιτισμοῦ.

Μὲ πατριωτικοὺς ἀσπασμοὺς
Μελῆς Νικολαΐδης

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

'Η «Νεολαία» θά διακόψη πρός τό παρόν τήν ἀνάλυση τῶν ἀρχαίων τραγωδιῶν γιά νά προσαρμοσθῆ περισσότερον εἰς τάς νέας συνθήκας πού προέκυψαν ἀπό τόν πόλεμο... Γι' αὐτό δίδομε σήμερα καί τό ὑπόλοιπον τῆς 'Αντιγόνης ἐν περιλήψει.

4. (Συνέχεια)

'Ο χορός σκέπτεται πόσο τραγική ἦταν ἡ μοῖρα τῶν Λαβδακιδῶν. Τά τελευταῖα βλαστάρια της, ἡ 'Αντιγόνη καί ἡ 'Ισμήνη, βρίσκονται σέ κίνδυνο θανάτου. "Ετσι συμβαίνει πάντα. "Αμα ἡ θεική ὀργή πέση σέ κάποιο σπίτι τό κακό δέν τελειώνει πιά μά ἀπό γενιά σέ γενιά πληθαίνει σάν τό κῦμα τῆς θάλασσας ὅταν φυσάη Θρακιᾶς κι' ἀνακατεύη τά πέλαγα ἀπό τό βυθό. 'Η δύναμη τοῦ Θεοῦ, λέει, εἶναι μεγάλη καί κανείς θνητός δέν μπορεῖ νά πάη ἐνάντια σ' αὐτή.

Κείνη τή στιγμή καταφθάνει ὁ Αἵμωνας, ὁ γυιός τοῦ βασιλιᾶ κι' ἀρραβωνιαστικός τῆς 'Αντιγόνης. Μόλις ἀντικρύση κανείς τ' ὡραῖο νεανικό του πρόσωπο καταλαβαίνει τί ταραχή τόν δέρνει. "Εχει μάθει τή διαταγή τοῦ πατέρα του σχετικά μέ τήν ἀγαπημένη του κι' ἔρχεται μέ τήν ἐλπίδα πώς εἶναι δυνατό νά λυγίση τή σκληρή του γνώμη. Στήν ἀρχή ὁ διάλογος αὐτός ἀνάμεσα στό γυιό καί τόν πατέρα ἔχει ἕνα πολύ σεμνό καί ἥρεμο τόνο· ὅσο πηγαίνει ὅμως γίνεται τραχύτερος. Μή τεντώνης τό σκοινί, τοῦ λέει ὁ Αἵμων. 'Ο σοφός ἄνθρωπος δέν τό νομίζει ντροπή του νά μάθη κάτι πού δέν ξέρει. "Οποιος δέν μαζεύει τά πανιά του ὅταν φυσάη δυνατός ἄνεμος, ἀναποδογυρίζει καί πλέει μέ τήν καρένα πρός τ' ἀπάνω. Σέ παρακαλῶ, πατέρα, μήν κοιτάζης τά χρόνια μου πού εἶναι λίγα, μά τά λόγια μου, κι' ἄν εἶναι σωστά, κάμε ὅπως σοῦ λέω.

Τοῦ κάκου. 'Ο Κρέων εἶναι ἀμετάπειστος. Κατά τή γνώμη του ὁ ἄρχων δέν πρέπει ἅμα δώση μιά διαταγή νά τήν ἀφίνη ὕστερα ἀνεκτέλεστη. Πολύ περισσότερο μάλιστα τώρα πού ὁ φταίχτης εἶναι συγγενής του.

'Ο Αἵμων φεύγει ἀπελπισμένος. Οἱ στρατιῶτες ὁδηγοῦνε τήν 'Αντιγόνη στήν ὑπόγεια σπηλιά. Θά τήν κλείσουν ἐκεῖ καί θά τήν ἀφήσουν νά πεθάνη. "Οσο γιά τήν 'Ισμήνη, ὁ βασιληᾶς τῆς χαρίζει τή ζωή γιατί φανερά δέν ἔλαβε μέρος στό ἔργο.

«"Ερως ἀνίκατε μάχαν...» ψάλλει ὁ χορός, γεμάτος θαυμασμό γιά τό φέρσιμο τοῦ Αἵμωνα. «'Εσύ, λέει, πού ἐξουσιάζεις σέ στεριές καί θάλασσες καί κανένας δέν μπορεῖ, οὔτε θεός, οὔτε ἄνθρωπος νά σοῦ ἀντισταθῆ, ἐσύ κίνησες καί τήν ἔχτρα αὐτή ἀνάμεσα σέ συγγενεῖς...».

Τόν περίφημο ὅμως αὐτό ὕμνο του πρός τόν ἔρωτα τόν κόβει ἕνα θέαμα ἀπερίγραπτα τραγικό. 'Από τήν μικρή πόρτα προβαίνουν οἱ στρατιῶτες μέ τήν 'Αντιγόνη στή μέση... 'Η εὐγενική κόρη τοῦ Οἰδίποδα πηγαίνει ζωντανή στόν τάφο της. Κλαίει, καί ὁ θρῆνος της ραγίζει τήν καρδιά τῶν γερόντων...

«Δέστε με, λέει, συμπολῖτες μου· γιά στερνή φορά βλέπω τό φῶς τοῦ ἥλιου... "Υστερα ἀπό λίγο θά βρίσκωμαι στήν ἀκροποταμιά τοῦ 'Αχέροντα... Δέ θ' ἀκούσω νυφιάτικα τραγούδια γιατί μοῦ ἦταν γραφτό νά παντρευτῶ τό Χάρο... Κι' ὅλα αὐτά γιατί φρόντισα νά θάψω τό κορμί σου Πολυνείκη, ἀδερφέ μου...» Κι' ὅμως οἱ δίκαιοι κρίνουν πώς ἔκαμα σωστά...».

Τέτοια κι' ἄλλα ἀκόμα... Μά ὁ Κρέων δίνει διαταγή νά τήν πάρουν τό γρηγορώτερο ἀπό κεῖ. «Κανένας μελλοθάνατος, λέει, δέ θάπαυε τούς θρήνους καί τούς ἀναστεναγμούς, ἄν ἔβλεπε πώς κάποια ὠφέλεια μπορεῖ νά προέλθη ἀπ' αὐτούς».

Οἱ στρατιῶτες φεύγουν παίρνοντας μαζί τήν 'Αντιγόνη καί οἱ γέροι συντριμμένοι ἀπό τό θέαμα, ἀναθυμοῦνται μέ λύπη διάφορα περασμένα περιστατικά παρόμοια πού ἔχουν ἀκούσει. Τή Δανάη, λόγου χάρη, τό Λυκοῦργο τό βασιλιᾶ τῶν 'Ηδωνῶν, τά παιδιά τοῦ Φινέα πού τύφλωσε ὁ "Αρης κλπ. Τό συμπέρασμα ἀπό τά λόγια τους εἶναι πώς ἡ δύναμη τῆς Μοίρας εἶναι φριχτή... Τίποτα, οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε τά κάστρα καί οἱ πύργοι, οὔτε τά καράβια μπορεῖ νά σέ γλυτώσουν ἀπ' αὐτή.

Ξαφνικά βλέπουν τό γέρο μάντη Τειρεσία νά πλησιάζη... Κάθεται ἔξω ἀπό τήν πόλη κι' ἔρχεται ὁδηγημένος ἀπό ἕνα παιδί γιατί εἶναι τυφλός... Τί νά θέλη ἄραγε; 'Ο βασιληᾶς Κρέοντας πού βρίσκεται κι' αὐτός κείνη τή στιγμή ἔξω ἀπό τό παλάτι του τόν ρωτάει: Τί νέα γέρο Τειρεσία θά μᾶς πῆς;

Μά τά λόγια τοῦ μάντη δέν εἶναι καθόλου ἡσυχαστικά.

Καθόταν, λέει, στόν παμπάλαιο μαντικό του θρόνο ἀπ' ὅπου μέ προσοχή ἀκούει τίς φωνές τῶν πουλιῶν κι' ἀπ' αὐτές κρίνει τά μέλλοντα... 'Εκεῖ λοιπόν, νά σου, κάτι ὄρνια πούκραζαν ἄγρια... 'Από τό χτύπημα τῶν φτερῶν τους κατάλαβε πώς μάλλωναν καί ξεσκίζονταν ἀναμεταξύ τους μέ φονικά νύχια... Τρόμαξε... Τήν ἴδια στιγμή τό παιδί πού τόν βοηθοῦσε τοῦ λέει πώς ἀπό τό βωμό πού καίγονται τά κρέατα δέν ἔβγαινε φλόγα, παρά τό λῖπος ἔλυωνε καί στάλαζε πάνω στή στάχτη κι' ἔτσι μονάχα καπνός καί σπίθες ἔβγαιναν ὁλοῦθε...

Καί προσθέτει:

«"Ολα αὐτά, Κρέων, τά παθαίνομε ἐξ αἰτίας σου. Τά ὄρνια καί οἱ σκύλοι ἔχουν κομματιάσει τό σκοτωμένο γυιό τοῦ Οἰδίποδα καί οἱ θεοί θυμωμένοι γι' αὐτό δέν δέχονται πιά τίς θυσίες μας... Σκέψου αὐτά... "Εσφαλες. "Ολοι οἱ ἄνθρωποι πέφτουν σέ λάθη, μά μοναχά ἐκεῖνοι εἶναι ἀσυγχώρητοι πού δέν τ' ἀναγνωρίζουν καί δέν προσπαθοῦνε μέ κάθε τρόπο νά γιατρέψουν τό κακό πού ἔκαναν...».

'Ο Κρέων, πού ὑποπτεύεται ὅλους καί ὅλα καί δέν τόν ἀφίνει τό παράλογο πεῖσμα νά σκεφθῆ ἥρεμα, νομίζει πώς ὁ γέρο μάντης δωροδοκήθηκε νά πῆ αὐτά... Καί λέει μεγάλο λόγο: Δέ θ' ἀλλάξω γνώμη κι' ἄν ἀκόμη οἱ ἀετοί τοῦ Δία φέρουν τά κοφίδια τοῦ σκοτωμένου στό θρόνο τοῦ παντοδύναμου ἀφέντη τους.

— Μάθε λοιπόν, τοῦ ἀπαντάει ὁ μάντης, πώς γι' ἀντάλλαγμα τῶν ὅσων ἔκαμες πολύ γρήγορα θά κλάψης ἕνα νεκρόν ἀπό τά σπλάχνα σου...

Κι' ἄλλες ἀκόμα φοβέρες τοῦ ἀραδιάζει πρίν φύγη...

Μένει πάλι ὁ βασιληᾶς μόνος μέ τούς γέρους... Γιά μιά στιγμή ὅλοι σωπαίνουν... "Υστερα κάποιος παίρνει τό θάρρος νά πῆ στόν Κρέοντα πώς καλό εἶναι νά δώση κάποια προσοχή στά λόγια τοῦ Τειρεσία, γιατί ποτέ τόσα χρόνια τώρα δέν προφήτεψε ψέμα στήν πολιτεία... Καί πρᾶμα παράξενο... Αὐτός πού ὥς τώρα κρατοῦσε ἀλύγιστη τή γνώμη του, δείχνει πώς συνέρχεται... «'Αλλοίμονό μου, λέει, ἀλλάζω γνώμη ἀθέλητά μου, ὑποχωρῶ στήν ἀνάγκη... Τρέχω εὐθύς... Δοῦλοι πάρετε ἀξίνες κι' ἀκολουθῆστε με στήν ὑπόγεια σπηλιά... Θαρρῶ πώς τό καλλίτερο εἶναι νά τιμᾶ κανείς καί νά σέβεται τούς νόμους πού βρῆκε...».

Κρέων - Αίμων

Πραγματικά ὁ Κρέοντας φεύγει ἀκολουθούμενος ἀπό τούς δούλους του. 'Ο χορός ζωηρά καί μέ χαρά, γιατί θαρρεῖ πώς τό κακό θά προληφθῆ, τραγουδᾶ ἕνα ὕμνο πρός τό Βάκχο, τό θεό τόν καλόγνωμο, πού χάρισε στούς ἀνθρώπους τό κρασί καί τήν εὐθυμία...

Γιά μιά στιγμή ὁ θεατής νοιώθει ἀνακούφιση ἀπό τούς πικρούς θρήνους πού πλημμύρισαν τή σκηνή κι' ἀπό τά μαῦρα προαισθήματα γιά μέλλουσες συμφορές... Θαρρεῖς πώς τό χαρούμενο φῶς τοῦ ἥλιου σκόρπισε τήν καταχνιά...

Μά ἦταν ἀργά... Λαχανιάζοντας καταφτάνει ἕνας μαντατοφόρος... "Ω κάτοικοι τῆς Θήβας, λέει, ἡ Τύχη ὑψώνει, ἡ Τύχη ρίχνει καί στό χαμό τούς ἀνθρώπους. Γιά κοιτάξετε τόν Κρέοντα... "Εσωσε τή χώρα, ἔγινε βασιληᾶς καί χαίρονταν μέ γαλήνη καί ἡσυχία τά εὐγενικά παιδιά του... Καί τώρα, νά!...

Καί διηγιέται φοβερά περιστατικά καί μάλιστα μπροστά στή βασίλισσα Εὐρυδίκη, πού κείνη τή στιγμή βγῆκε ἀπό τό παλάτι νά μάθη τί τρέχει...

Πρῶτα - πρῶτα πήγαμε, λέει, στό μέρος πού κοίτονταν ἄθαφτος ὁ Πολυνείκης, κομματιασμένος ἀπό τά ὄρνια καί τά σκυλιά.... Πλύναμε τ' ἀπομεινάρια του μέ καθαρό νερό καί τά κάψαμε. "Υστερα τραβήξαμε ἴσια γιά τήν ὑπόγεια σπηλιά πού εἶχαν βάλει τήν 'Αντιγόνη... "Ομως ἀπό μακριά ἀκούσαμε θρήνους καί ὀδυρμούς... Ξεχρίναμε τή φωνή τοῦ Αἵμωνα... Τρέξαμε γρηγορώτερα, τραβήξαμε τή μεγάλη πέτρα πού ἔφραζε τήν εἴσοδο καί εἴδαμε... Τί φοβερό! Στό βάθος τῆς σπηλιᾶς ἡ 'Αντιγόνη ἦταν κρεμασμένη ἀπό μιά θηλειά πού εἶχε κάνει μέ τό σεντόνι κι' ὁ Αἵμωνας τήν κρατοῦσε ἀγκαλιασμένη ἀπό τή μέση κι' ἔκλαιγε... Τοῦ κάκου ὁ Κρέων τόν παρακαλεῖ νά συνέλθη, νά πάη κοντά του... Αὐτός τόν κοιτάζει ἄγρια, τόν φτύνει κι' ὕστερα τραβῶντας τό σπαθί του, τό μπήγει μόνος του στά πλευρά του...

Νεκρός κοίτεται τώρα κοντά στή νεκρή, ὁ ἄμοιρος.

"Ολοι σωπαίνουν στό ἄκουσμα τέτοιας συμφορᾶς· ἀκόμα καί ἡ Εὐρυδίκη, χωρίς νά πῆ μιά λέξι, χωρίς ν' ἀφήση ἕνα στεναγμό, μπαίνει στό παλάτι... Οἱ γέροι ἀνησυχοῦν γιά τή στάση της αὐτή καί παρακινοῦν τόν μαντατοφόρο νά πάη μέσα νά δῆ τί γίνεται...

Στό μεταξύ καταφτάνει ὁ Κρέων... Οἱ δοῦλοι ἀκολουθῶντας φέρνουν τά πτώματα τοῦ Αἵμωνα καί τῆς 'Αντιγόνης... "Ολοι κλαῖνε... 'Ο βασιληᾶς εἶναι συντριμμένος... μά τί σημασία ἔχει πιά ἡ μεταμέλειά του; Καί μήπως εἶναι οἱ μόνες του συμφορές αὐτές;

'Η Εὐρυδίκη αὐτοκτόνησε κοντά στό βωμό. "Ερχεται ὁ ἄνθρωπος μέσα ἀπό τό παλάτι καί τοῦ φέρνει τήν εἴδησι... «Σφάλισε τά σκοτεινά της μάτια, λέει, ἀφοῦ θρήνησε πρῶτα τό γυιό της καί καταράστηκε σένα τό φονιά του...».

— "Ω νάρθη πιά ὁ θάνατος, νάρθη νά μέ γλυτώση ἀπό τά βάσανα...

Οἱ δοῦλοι τόν ὁδηγοῦν μέσα.

Στή σκηνή ἀπομένει μοναχά ὁ χορός πού σά συμπέρασμα τῆς ὅλης τραγῳδίας λέει τά στερνά τοῦτα λόγια:

'Η εὐτυχία πρῶτα ἀπ' ὅλα θεμελιώνεται ἀπάνω στή φρόνηση. Πρέπει νά τιμᾶμε τούς θεούς... Τά μεγάλα λόγια φέρνουν πολλά παθήματα στούς περήφανους, πού τότε πιά βάνουν γνώση, σάν γεράσουν, μά εἶναι ἀργά...

Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ ΤΟΥΦΕΚΙ ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ

Στὰ γύρω βουνὰ ἔπεφτε ἀδιάκοπο τουφεκίδι. Οἱ πλαγιοφυλακὲς εἴχανε πιαστῆ μὲ τὸν ἐχθρό. Ὅσα τμήματα τύχανε μὲ ἀληθινὸ φιλότιμο καὶ σιδερένια πειθαρχία μέσα σὲ κεῖνο τὸ λαβύρινθο, σχηματίσανε ἀμέσως κάποια ἐφεδρεία, γιὰ νὰ ὑποστηρίξουνε τὶς πλαγιοφυλακὲς στὸ σκληρό τους ἀγῶνα. Μαζὶ μ' αὐτὰ ἔμεινε κι' ὁ οὐλαμὸς τῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τοῦ Ἀφιὸν - Καραχισάρ. Ἕνας οὐλαμὸς πολὺ ἄτυχος ἀλήθεια.. Κάποιος λοχίας μαθητής, πολὺ ζωηρός, πηγαινοερχότανε κοντὰ στοὺς ἄλλους, καὶ μυριζόντανε ἀνυπόμονα τὸν ἀέρα σὰ λαγωνικό· ἡ ματιά του στριφογύριζε στὰ τραχιὰ βουνά, ποὺ ζώνουνε ἀπὸ παντοῦ τὴ κοιλάδα, στὰ βουνὰ ποὺ ἔπεφτε πυκνὸ τουφεκίδι...

—Τί ξανοίγεις Παπαγιαννόπουλε; τὸν ρώτησε ἕνας συνάδελφός του. Μήπως φτάνουνε ἀπὸ κεῖ ψηλὰ οἱ ἐχθροί;

—Μμμ... αὐτοὶ μπορεῖ νὰ μὴ φτάνουνε γιὰ τὴν ὥρα... μᾶς βρίσκουν ὅμως τὰ κανόνια τους!

Δὲν εἶχε καὶ τόσο ἄδικο! σκεφτήκανε οἱ συνάδελφοί του, ποὺ παρακολουθούσανε τὴ συζήτησι.

Αὐτὸς ὅμως τὄρριξε στὸ ἀστεῖο κατὰ τὴν παντοτεινή του συνήθεια. Ἔβαζε φυτιλιὰ γιὰ κάτι καὶ ὕστερα περιγελοῦσε ὁ ἴδιος τὰ λόγια του...

—Ὅπως σημαδεύουνε αὐτοί... θὰ κόψουνε πολλὰ δέντρα μὲ τὶς ὀβίδες τους! εἶπε γελῶντας νευρικά· ἔτσι δὲν εἶναι Βλάση;

Ὁ Βλάσης ἤτανε ὁ εὐθυμος τύπος τοῦ οὐλαμοῦ. Πηλήκιο μικρὸ ποὺ μόλις χωροῦσε ἡ κορφὴ τῆς χοντρῆς του κεφάλας, στολὴ αἰωνίως λιγδωμένη, μάτια μικρὰ καὶ κουτοπόνηρα, χείλη παχειὰ καὶ κρεμασμένα κάτω. Μιλοῦσε πάντα μὲ τρόπο δασκαλίστικο στὴν ἀρχαία γλῶσσα καὶ τόσο ἀστεῖος γινότανε αὐτὴ τὴν ὥρα, ποὺ ὅλοι τόνε πειράζανε γελῶντας.

Ἐκεῖνος φουρκιζότανε, καὶ πολλὲς φορὲς ἔφτανε στὰ χέρια. Ὁ Παπαγιαννόπουλος, τὸ πειραχτῆρι τοῦ λαμοῦ, τοῦ εἶχε ψήσει τὸ ψάρι στὰ χείλη.

Ἂν καὶ ἡ θέσις τους ἤτανε δύσκολη, ὅπως φαινότανε ἀπὸ τόσα θλιβερὰ σημάδια, οἱ οὐλαμῖτες ἐσκάσανε στὰ γέλια, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Βλάσης σηκώθηκε γιὰ νὰ πῆ τὴ γνώμη του.

—Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς ὑψηλοὺς ὡς ὑμεῖς, κύριε συνάδελφε!.. κατὰ τί παρακαλῶ διαφέρετε ἀπὸ ἓν δένδρον; Καὶ τὸ μελαχροινὸ πρόσωπό του φωτίστηκε ἀπὸ ἕνα κουτοπόνηρο χαμόγελο.

Καινούργια γέλια οἱ οὐλαμῖτες, ἐνῷ ὁ Βλάσης κύτταζε θριαμβευτικὰ τὸν ἀντίπαλό του.

—Δέντρο, μάλιστα! εἶπε ὁ ἄλλος κοροϊδευτικά, κούτσουρο ὅμως ὄχι!

—Παρακαλῶ κύριε συνάδελφε νὰ προσέχετε εἰς τὰς ἐκφράσεις σας.. εἶπε φουρκισμένος ὁ Βλάσης.

Οἱ ἄλλοι γελάσανε... ἡ μονομαχία εἶχε ἀρχίσει...

Πάψε μωρὲ χαλασμένο καλοῦπι τοῦ Θεοῦ σχαστηρία ὁπλίσεως, βλαχοδήμαρχε τοῦ Ζευγολατιοῦ... ἔκανε χωρὶς νὰ πάρη ἀνάσα ὁ Παπαγιαννόπουλος, ἐνῷ οἱ ἄλλοι σπαρτάρανε στὰ γέλια καὶ ὁ Βλάσης εἶχε φουντώσει ἀπὸ θυμό.

Ὁ καυγᾶς ἤτανε ἀρκετὰ διασκεδαστικὸς μέσα σὲ κείνη τὴ φουρτοῦνα.

—Σᾶς παρακαλῶ κύριε νὰ μὴ θίγετε τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρί...

...Γκράν!! Ἕνας τρομερὸς βρόντος ἐτράνταξε τὸν τόπο καὶ ὅλοι κυττάξανε νὰ φυλαχτοῦνε στὴ ρίζα κάποιου βράχου. Ὁ Βλάσης ἔτρεξε βιαστικά, κι' ἔπεσε κοντὰ στοὺς ἄλλους. Ὁ Παπαγιαννόπουλος ἔπεσε ἀμέσως κατὰ γῆς μὲ τὴν κοιλιὰ καί, σούρνοντας, ἔφτασε καὶ κεῖνος στὸ βράχο. Τὰ βλήματα σκορπιστήκανε πανωθέ τους σὰ βροχὴ ἀπὸ σίδερα. Οἱ κανονιὲς πέφτανε ἀδιάκοπα τώρα. Οἱ φαντάροι ποὺ μαζευτήκανε στὴ μέση τῆς κοιλάδας τρέξανε ὅπως -ὅπως νὰ φυλαχτοῦνε στὰ ριζοβούνια, τὰ μεταγωγικὰ βιαστήκανε νὰ περάσουν στὸ δρόμο μιὰ ὥρ' ἀρχήτερα. Σὲ λίγες στιγμὲς ὁ τόπος ἐκεῖνος ἔγινε σωστὴ κόλασι! Ὁ οὐλαμὸς διατάχτηκε νὰ ἐνισχύση κάποιο λόχο ποὺ κινδύνευε. Μ' ἕνα τεράστιο ἄλμα οἱ οὐλαμῖτες περάσανε τὴ φοβερὴ αὐτὴ κοιλάδα καὶ φτάσανε στὸ ἀντικρυνὸ δάσος μὲ τὴ γλῶσσα πεταμένη ὄξω... μαζί τους ἔτρεξε κι' ἕνας τσολιᾶς χωρὶς ὅπλο. Ἤτανε κατακίτρινος...

—Ἐσὺ μωρὲ δειλός! τοῦ εἶπε μὲ καταφρόνια ὁ Λαλακάκης, ἕνας πανύψηλος οὐλαμίτης. Ὁ τσολιᾶς τὸν κύτταξε λοξά.

—Ἔχασα τοῦ ὅπλου μ'... ἀποκρίθηκε κλαψάρικα, ἐνῷ ἀνέβαινε μαζί τους ἀγκομαχῶντας...

—Νὰ τώρα αὐτά, γιὰ νὰ πολεμήσης! τοῦ εἶπε ἀγαναχτησμένος ὁ Λαλακάκης, δίνοντάς του ἕνα πλατύφυλλο φάσκελο...

Ὁ τσολιᾶς δὲν ἀποκρίθηκε, μὰ τοὺς ἀκολούθησε στὸν ἀνήφορο κρατῶντας δυνατὰ τὴ μέση του, καὶ ἀνασαίνοντας μὲ κόπο. Τὸν ἀκούσανε νὰ μουρμουρίζη:

—...ἂν πιροέψ' κάνα μάλχερ, τότ' σ' λιέου διάλ' ζαγάρ...

Φτάσανε στὴν κορφὴ ξεθεωμένοι ἀπ' τὸν κόπο.

Νὰ καθήση κανένας γιὰ νὰ πάρη ἤτανε ἀδύνατο. Οἱ ὀβίδες πέφτανε πανωτὲς ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς καὶ σπάζανε τὰ δέντρα τοῦ δάσους σὰ νὰ τὰ βαροῦσανε γιγάντιες τσεκουριές... Μιὰ ὀβίδα ποὺ ἔσκασε μὲ φοβερὸ βρόντο πάνω σὲ κάποιο βράχο, ξάπλωσε στὸν ἀσήκωτο ἕνα οὐλαμίτη. Ἦταν ὁ πανύψηλος Λαλακάκης

—Πάρε τώρα γρουσούζη τὸ μάνλιχερ, καὶ κόπιασε ἀπὸ δῶ! εἶπε ὁ Παπαγιαννόπουλος τοῦ τσολιᾶ.

Αὐτὸς ἐσήκωσε τὸ ὅπλο, τὸ κύτταξε καλά, τὰ χάϊδεψε μὲ ἄγρια χαρά, καὶ γεμίζοντάς το ἔτρεξε κοντά.

—Ἤ ἄμρους... εἶπε μ' ἕνα γέλιο σκληρό, ποὺ ἔκανε νὰ φανῆ πιὸ ἀδύνατο τὸ κιτρινισμένο πρόσωπό του... νοιώθου ἄλλ' κουράγιου τώρα...

Αὐτὸ ἤτανε τὸ ἐπικήδειο τοῦ φτωχοῦ Λαλακάκη.

—Νὰ χαθῆς! παληοτόμαρο... τὸ εἴδαμε τὸ μαῦρο κουράγιο σου, ἀφοῦ εἶχες πετάξει καὶ τὸ τουφέκι σου, εἶπε μὲ καταφρόνια ὁ Παπαγιαννόπουλος.

Ὁ τσολιᾶς τρίκλιζε, μὰ μὲ πολλὲς προσπάθειες πῆγε κοντὰ στὸν οὐλαμίτη καὶ κρατῶντας του τὸ χέρι, τοῦ εἶπε:

—Τ' νεῖχα δώσ' μπηχτὴ κὺρ λοχία... κεῖ σὰ πέρα,

Ὁ Τσολιᾶς εἶχε πέσει κατάχαμα...

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

1ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Λουκᾶ ιη΄ 35—43)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἰεριχὼ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Ἀπόστολος (Πρὸς Ἐφεσίους β΄ 14—22)

Ἀδελφοὶ αὐτός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι᾽ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ. Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ περικοπὴ αὐτὴ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς Ἐφεσίους μᾶς λέγει ὅτι ὅσοι ἐπίστευσαν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ ἀγαπῶνται ἀναμεταξύ των καὶ νὰ βασιλεύῃ μεταξύ των ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὁμόνοια. Ἐκεῖνοι δηλαδὴ ποὺ εἶναι πραγματικοὶ χριστιανοὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀλληλομισοῦνται καὶ νὰ προσπαθοῦν ὁ ἕνας νὰ φονεύσῃ τὸν ἄλλον.

Τὰ λόγια ὅμως αὐτὰ τοῦ Παύλου στοὺς τωρινοὺς χρόνους πόσο λησμονήθηκαν! Δυστυχῶς κράτη ποὺ λέγονται Χριστιανικὰ μόνον τὄνομα τοὺς ἀπόμεινε. Ἐνῷ θἄπρεπε νὰ συνεργάζωνται γιὰ τὸ γενικό τους καλὸ καὶ τὴν παγκόσμιο εὐημερία, ἀντιθέτως τώρα ἀλληλομισοῦνται καὶ μυριάδες ἀθῴων ὑπάρξεων κάθε μέρα θυσιάζονται. Οἱ ἀνταγωνισμοὶ καὶ αἱ φιλοδοξίαι τους ἔγιναν αἰτία νὰ πάσχῃ καὶ νὰ ὑποφέρῃ ὅλη ἡ ἀνθρωπότης. Μὲ τοὺς πολιτικοὺς καὶ κυβερνήτας ποὺ ἔχουν, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα ἔχουν, εἶναι ἀδύνατο νὰ συνετισθοῦν καὶ νὰ ὀρθοποδήσουν. Μόνο μιὰ γενικὴ τῶν κρατῶν αὐτῶν ἀπαλλαγὴ ἀπ᾽ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, θὰ τὰ κάμῃ νὰ συνέλθουν καὶ νὰ γυρίσουν πίσω στὰ χριστιανικά τους ἰδεώδη. Τότε μόνο θὰ εὐτυχήσουν, ἂν θυμηθοῦν πὼς μονάχα ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη καὶ εἰρήνη πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ σ᾽ αὐτά.

Γι᾽ αὐτὸ σήμερα καὶ μεῖς, ποὺ δυστυχῶς ριχτήκαμε ἄθελά μας στὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, ἂς προσευχώμαστε στὸν παντοδύναμο Θεό μας κάθε στιγμὴ ν᾽ ἀπαλλάξῃ τὴν ἀνθρωπότητα ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ σύντομα ἀπ᾽ τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου καὶ νὰ μᾶς φέρῃ γρήγορα τὴ χριστιανικὴ ἀγάπη καὶ εἰρήνη.

* ΨΥΧΙΚΗ ΕΠΙΦΥΛΑΚΗ *

Ἐκεῖνο ποὺ ἔκαμε κατάπληξι σὲ ὅλους, καὶ μάλιστα στοὺς ξένους, ἦταν ὁ ἐνθουσιασμὸς μὲ τὸν ὁποῖο, σύψυχος, ὁλόκληρος ὁ λαός μας ρίχτηκε στὸν ἀγῶνα. Ὅλη ἡ Ἑλλὰς ἠλεκτρισμένη, ὠρθώθηκε στὸ πόδι, γιὰ ν᾽ ἀντιμετωπίσῃ τὸν βάναυσο ἐπιδρομέα.

Ἀλλὰ ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς δὲν ἦταν κάτι τὸ συνηθισμένο, ἀκόμη καὶ στὸν ἀπὸ φύσι ζωηρὸ λαό μας. Δὲν ἦταν κάτι τὸ προσωρινό, μιὰ ἔξαψι τῆς στιγμῆς, ἕνα ξάναμμα αἰσθημάτων προσκαίρων. Ἂν ἦταν ἔτσι, ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς δὲν θὰ εἶχε μεγάλη ἀξία. Οὔτε θὰ εἶχε τ᾽ ἀποτελέσματα τὰ θαυμαστά, ποὺ προκάλεσαν ἔκπληξι σ᾽ ὅλο τὸν κόσμο. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ λαοῦ μας, ἐνῷ ἦταν ἀσύλληπτος στὴ δύναμι κι᾽ ἐπιβλητικὸς στὶς ἐκδηλώσεις του, ἐφανέρωνε συγχρόνως καὶ τὶς ἀρετὲς ἐκεῖνες ποὺ μαρτυροῦν καὶ δείχνουν τὴν ὡριμότητα. Ἦταν ἐνθουσιασμὸς ἑνὸς ὡρίμου λαοῦ. Ἑνὸς λαοῦ ποὺ ἔχει καρδιά, μὰ ἔχει καὶ μυαλό. Ποὺ ξέρει νὰ παρουσιάζεται στὴν ἐπιφάνεια, μὰ ἔχει βάθος μέσα του καὶ ξέρει νὰ συλλαμβάνῃ τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων.

Αὐτὴ ἡ καταπληκτικὴ ὡριμότης, ποὺ ξεχωρίζει τοῦτον τὸν ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ τοὺς ἐνθουσιασμοὺς ἄλλων ἐποχῶν, αὐτὸς προκαλεῖ ἰδιαιτέρως τὸν θαυμασμό. Αὐτὴ δείχνει πόσο εὐεργετικὴ ἦταν ἡ διαπαιδαγώγησις τοῦ λαοῦ μας σ᾽ ἕνα κράτος πειθαρχημένο στὴν τετραετία ποὺ προηγήθη τοῦ πολέμου. Αὐτὴ ἦταν ἐκείνη ποὺ ἀγνοοῦσε, ποὺ δὲν ὑπωπτεύετο κἂν ὁ ἐπιδρομεύς, ὅταν τοῦ πέρασε ἡ ἰδέα πὼς ὁ λαὸς αὐτὸς θὰ ἔσπευδε πανικόβλητος νὰ τοῦ παραδοθῇ, τρομαγμένος ἀπὸ τ᾽ ἄψυχα σιδερένια κατασκευάσματά του, ποὺ φρόντισε νὰ τὰ κουβαλήσῃ ἄφθονα στὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου. Αὐτὴ ἡ ὡριμότης τοῦ λαοῦ τούτου, τοῦ καλλιεργημένου ἐπὶ χιλιετίες, τοῦ πλουσιώτατου σὲ πνευματικὸ ὑπέδαφος, εἶναι τὸ πολυτιμότερο ἐφόδιό του στὸν ἀγῶνα. Εἶναι τὸ μυστικό του ὅπλο. Ὅλα τὰ εἶχαν προβλέψει οἱ ἀλεπούδες τῆς Ρώμης, ὅλα τὰ εἶχαν προετοιμάσει. Ἕνα μόνο δὲν εἶχαν προβλέψει: Τὸ μυστικὸ ὅπλο τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Γι᾽ αὐτὸ τώρα δοκιμάζουν ἀλλεπάλληλες κι᾽ ὀδυνηρὲς ἐκπλήξεις. Καὶ θὰ δοκιμάσουν ἀκόμη κι᾽ ἄλλες, κι᾽ ἄλλες πολλές, ὥσπου νὰ μάθουν καὶ νὰ τὸ χωνέψουνε καλά, πὼς ἐκεῖνο ποὺ ἀνεβάζει στὰ ὕψη τοὺς λαοὺς δὲν εἶναι τὸ σίδερο καὶ τὸ τσιμέντο, ἀλλὰ ἡ ψυχή, ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος, ἡ πνευματικὴ ὡριμότης.

Ἂς δοξολογήσουμε τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος γιατὶ ηὐδόκησε στὶς κρίσιμες αὐτὲς στιγμὲς νὰ μᾶς χαρίσῃ τὸ ἀνεκτίμητο τοῦτο καὶ ἀναντικατάστατο ἐφόδιο. Ἂς προσέξωμεν ὅμως. Ἡ ὡριμότης αὐτή, ποὺ ἔδειξεν ὡς τώρα ὁ λαός μας, πρέπει νὰ συνεχισθῇ. Πρέπει, γιατὶ αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ πιὸ πολύτιμη ἐγγύησις καὶ γιὰ τὸ μέλλον καὶ γιὰ τὸ νικηφόρο τέρμα. Ἡ ἐγγύησις πώς, ὅσες δοκιμασίες κι᾽ ἂν τύχῃ νὰ παρουσιαστοῦν ἀκόμα μπροστά μας, ὁ ἴδιος ἱερός, ὥριμος, ἀτσαλένιος ἐνθουσιασμὸς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ θὰ τὶς ἀντιμετωπίσῃ. Εἶναι ἀπαραίτητη αὐτὴ ἡ ἐγγύησις, αὐτὴ ἡ ἀδιάκοπη πνευματικὴ ὡριμότης ἐκ μέρους ὅλων μας. Χρειάζεται θάρρος, χρειάζεται ἀποφασιστικότης, χρειάζεται σταθερὴ ἐπιμονή, χρειάζεται πίστις πρὸς τὸν Θεόν. Χρειάζεται ψυχικὴ ἐπιφυλακή.

Αὐτὰ θὰ μᾶς ὁδηγήσουν ἀσφαλῶς στὸ ἔνδοξο τέρμα. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν προστασία τῆς Μεγαλόχαρης, θὰ φθάσουμε στὴ νίκη. Καὶ τότε, μ᾽ εὐγνωμοσύνη καὶ μὲ χαρὰ θὰ ψάλλουμε τὸν προφητικὸν ὕμνο: «Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ!».

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΑΣ

κι δὲ ξικαρφουνόταν γιατί...

Ἡ λαλιά του κόπηκε ἀπότομα στὸ λαιμό..., τὰ μάτια του γουρλώσανε ἀπὸ ἀγωνία καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ἄρχισε νὰ βγαίνῃ ἀφρισμένο αἷμα. Ἔκανε νὰ τὸν κρατήσῃ ὁ Παπαγιαννόπουλος, μὰ ὁ τσολιᾶς εἶχε πέσει κατάχαμα, κρατώντας τ᾽ ὅπλο του σφιχτά. Παράξενο! σφαῖρες περνούσανε πολλές, ὀβίδες πέφτανε σωρό, καμμιὰ ὅμως δὲν φάνηκε νὰ τὸν βάρεσε τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσε. Τοῦ ἀνοίξανε τὰ ροῦχα καὶ κυττάξανε νὰ βροῦν ποῦ πληγώθηκε. Ἅμα τὸν βάρεσε δροσερὸς ἀέρας στὸ γυμνωμένο στῆθος ἦρθε λιγάκι στὰ σύγκαλά του.

— Μὴ χαλιέβετ᾽ πιδιά! μουρμούρισε, ἰδῶ λαβώθηκα, καὶ τοὺς ἔδειχνε μὲ τρεμάμενο χέρι τὴ μέση του.

—...Τ᾽ ν᾽ ὥρα ποὺ εἶχα μπήξ᾽ τοῦ τφέκ᾽ στοῦ λαρῦγκι ἰνοῦ χαϊρλῆ, ἕνας ἄλλους μοῦ τὴν ἔφιρι μπαμπέσκα᾽ δοῦ πέρα... ὕστιρα μ᾽ πῆρ᾽ τοῦ μάλχερ, ἰγὼ ἔπισα κατ᾽ μὶ πήρανι γιὰ πιθαμένου καὶ μ᾽ ἄφκαν. Τοὺς κυνηγήσανι τἄλλα πιδιὰ κι᾽ γὼ σώθ᾽κα... Μὶ πήγανι στοῦ φορ᾽ τὸ σουκουμείου... ἰκεῖ πέφτανι οὐβίδις τ᾽ διαόλ᾽... ἰέφ᾽γα κεῖθι κρυφούλια᾽ κάλλιου νὰ πιθάνου στοῦ κλαρί!..

Ἡ φωνὴ τοῦ τσολιᾶ ἔβγαινε ὁλοένα καὶ πιὸ σβησμένη. Φαινότανε πὼς κάτι θέλει νὰ πῇ, μὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν καταλάβουνε... τὸ αἷμα ἔτρεχε ζεστὸ ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ τὸν ἔπνιγε... πῆγε νὰ σηκώσῃ μὲ τὸ χέρι τὸ μάνλιχερ, μὰ δὲν μπόρεσε...

Ὁ Παπαγιαννόπουλος μετανοιωμένος ποὺ τοῦ εἶχε πρὶν κακομιλήσει, θέλησε νὰ τοῦ τὸ πάρῃ, νομίζοντας πὼς ἔτσι θὰ τὸν ξαλάφρωνε ἀπὸ ἕνα βάρος. Ὁ τσολιᾶς ὅμως τὸ κρατοῦσε σφιχτά. Μὲ τὰ μάτια, ἔδωσε νὰ καταλάβουνε πὼς κάτι ἤθελε νὰ τοὺς πῇ... ἔσκυψε κοντὰ στὸ πρόσωπό του ὁ Παπαγιαννόπουλος καὶ κάτι ἄκουσε.

Ὕστερ᾽ ἀπὸ λίγο ὁ τσολιᾶς ξεψύχησε. Τὴ νύχτα τόνε θάψανε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ δάσους. Τὸ Αὐγουστιάτικο φεγγάρι ἔρριχνε ἀπὸ ψηλὰ τὴ χρυσῆ του λάμψι καὶ γιγάντωνε τὶς σκιὲς ποὺ τριγυρνούσανε στὸ μικρὸ αὐτὸ κομμάτι τοῦ μεγάλου χαμοῦ!

— Τί σᾶς εἶπε, κύριε συνάδελφε, ὁ ἀείμνηστος; ρώτησε σοβαρὰ ὁ Βλάσης τὸν αἰώνιο ἀντίπαλό του, ξεχνώντας κοντὰ στὸ θάνατο τὶς πίκρες ποὺ τὸν εἶχε ποτίσει τὸ πειραχτήριο τοῦ οὐλαμοῦ.

— Νὰ πάρουμε πίσω τὸ τουφέκι του ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς! ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος.

Ι. Βερνάρδος

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α.Β.Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

41. (Συνέχεια)

Τέλος, ἕνα μεσημέρι διάκριναν τὴ συνοδεία τοῦ Δαρείου. Εἶδαν τὸ ἁμάξι του καὶ γύρω χιλιάδες καβαλλάρηδες καὶ πεζούς. Οἱ ἑξῆντα σύντροφοι τοῦ Ἀλέξανδρου δειλιασαν.

—Ἀπάνω τους! φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ κέντησε τὸ ἄλογό του.

Οἱ σύντροφοι ντράπηκαν. Κέντησαν κι' αὐτοὶ τ' ἄλογά τους κι' ὥρμησαν. Μὲ δυσκολία μποροῦσαν νὰ κρατηθοῦν στὴ σέλα. Ἦταν πιὰ σὰ σκελετοὶ ἀπὸ τὴν κούρασι, τὴν ἀϋπνία, τὴν πεῖνα.

Οἱ Πέρσες στράφηκαν. Εἶδαν τοὺς Ἕλληνες καβαλλάρηδες, τρόμαξαν. Νόμισαν πὼς ἦταν ἡ ἐμπροστοφυλακὴ τοῦ μεγάλου στρατοῦ.

—Μᾶς ἔφτασε ὁ ἑλληνικὸς στρατός! φώναξαν. Ἔρχουνται!

Ὁ Βῆσσος τότε ἔσυρε τὸ σπαθί του καὶ τὸ βύθισε στὴν καρδιὰ τοῦ Δαρείου. Δὲν μποροῦσε νὰ τὸν τραβάη μαζί του· ἀνέβηκε γρήγορα στὸ ἄλογό του κι' ἄρχισε νὰ φεύγῃ. Πίσω ὅλη ἡ συνοδεία του τὸν ἀκολούθησε πανικόβλητη.

Ὁ Δαρεῖος εἶχε σωριαστῆ στὸ βάθος τοῦ ἁμαξιοῦ. Ἔφτασε ὁ Ἀλέξανδρος, ἔσκυψε, τὸν εἶδε, ἔπιασε τὸ χέρι του.

—Δὲν ἤθελα νὰ σὲ σκοτώσω, τοῦ εἶπε. Δὲν ἤθελα!

Τὰ βλέφαρα τοῦ Δαρείου κουνήθηκαν. Ἄνοιξε τὰ μάτια, εἶδε τὸν Ἀλέξανδρο, τὸν ἀναγνώρισε, τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι. Σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὸν τρόπο ποὺ φέρθηκε στὴ μητέρα του, στὴ γυναῖκα καὶ στὰ παιδιά του. Ἔπειτα ἔκλεισε πάλι τὰ μάτια του καὶ μουρμούρισε σιγὰ σιγὰ μιὰ λέξι:

—Ἀλέξανδρε...

καὶ ξεψύχησε. Ὁ Ἀλέξανδρος συγκινημένος ἔρριξε ἀπάνω του τὴ βασιλική του πορφύρα.

Κεφ. 58.

—Τέλειωσε πιὰ ὁ πόλεμος! Ὁ Δαρεῖος πέθανε, προφέροντας τ' ὄνομα τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁ σκοπός μας πραγματοποιήθηκε. Τώρα ἂς χαροῦμε τοὺς καρποὺς τῆς νίκης! Ἔλεγαν οἱ στρατιῶτες κι' οἱ ἀξιωματικοὶ χαρούμενοι. Τελείωσε ἡ μεγάλη ἐκστρατεία θριαμβευτικά. Ἀπίστευτα θάματα εἶδαν τὰ μάτια τους, γέμισαν δόξα καὶ πλούτη, τί ὡραῖα τώρα νὰ γυρίσουν στὴ Μακεδονία καὶ στὴν ἐπίλοιπη Ἑλλάδα καὶ νὰ καθίσουν στὰ σπίτια τους σὰν ἄρχοντες καὶ νὰ διηγοῦνται στοὺς φίλους τους καὶ στὰ παιδιά τους τὶς μεγάλες ἀνδραγαθίες!

Ὁ γιατρὸς ὁ Φίλιππος ἔτριβε τὰ χέρια του ἀπὸ τὴ χαρά.

—Γρήγορα γυρίζουμε στὴ Μακεδονία! εἶπε στὸ γυιό του. Γρήγορα πάλι θὰ βρεθοῦμε στὸ σπιτάκι μας, εὐτυχισμένοι.

Ὁ Στέφανος κούνησε τὸ κεφάλι.

—Τί; Δὲ χορτάσατε ἀκόμα ἐσεῖς οἱ νέοι; ἔκαμε ὁ Φίλιππος. Τί θέλετε ἀκόμα;

Ὁ Στέφανος χαμογέλασε.

—Ὅταν κυνηγούσαμε τὸ Δαρεῖο, εἶπε, περάσαμε ἕνα ψηλὸ βουνό, ἀπὸ τὴν κορφή του κοίταξα ἀνατολικά. Τί πλούσια χώρα, πατέρα, τί ἀπέραντοι κάμποι, καὶ πέρα, στὸ βάθος, εἶδα μιὰ γαλάζια θάλασσα.

—Τί θὲς νὰ πῆς, Στέφανε;

—Δὲν εἶναι κρίμα νὰ μὴν πᾶμε ὡς ἐκεῖ πέρα;

—Ἔχεις καὶ σύ, εἶπε ὁ Φίλιππος γελῶντας, τὴν ἴδια ἀρρώστια μὲ τὸν Ἀλέξανδρο.

—Τί ἀρρώστια;

—Τὴν κατακτήτιδα.

—Εἶναι ἡ ἀρρώστια τῆς νιότης, εἶπε ὁ Στέφανος γελῶντας κι' αὐτός. Ἅμα γεράσω θὰ θεραπευτῶ.

—Πηγαίνω, εἶπε ὁ Φίλιππος, νὰ βάλω τὸν Ἀλέξανδρο νὰ κοιμηθῆ. Εἶναι ἐξαντλημένος. Ἄνθρωπος εἶναι κι' αὐτός, δὲν εἶναι Θεός, καὶ στὸ τέλος μπορεῖ νὰ πέσῃ κάτω. Καὶ τότε τί θὰ γίνῃ ἡ ἀπέραντη αὐτοκρατορία του;

Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη φάνηκε ὁ Ἀλέξανδρος καβάλλα στὸ Βουκεφάλα. Ἦταν ντυμένος τὴν πολεμικὴ στολή του καὶ τ' ἄσπρα φτερὰ κυμάτιζαν πάλι ἀπάνω στὴ σιδερένια περικεφαλαία.

—Πρέπει νὰ κινήσουμε! φώναξε στοὺς ἀξιωματικούς του. Ἑτοιμάσετε τὸ στρατό. Εἶναι ἀνάγκη.

Ὁ Δαρεῖος εἶχε σωριαστῆ στὸ βάθος τοῦ ἁμαξιοῦ.

Ὁ Φίλιππος τὸν κοίταξε κατάπληκτος.

—Ἐφτάψυχος εἶναι! μουρμούρισε.

Πέρασε ὁ Ἀλέξανδρος μπροστὰ ἀπὸ τὸ Στέφανο.

—Στέφανε, εἶπε, ἐμπρός, στὸ ἄλογο!

Ὁ στρατὸς ἔτρεξε νὰ παραταχτῆ μουρμουρίζοντας.

—Ποῦ πᾶμε πάλι; Ὡσπότε; Πέθανε ὁ Δαρεῖος, ἔγινε βασιλιᾶς τῆς Ἀσίας, τί ἄλλο θέλει; Τέσσερα χρόνια τώρα πολεμοῦμε. Φτάνει!

Τὸ μάτι τοῦ φίλου μας τοῦ Ἑρμόλαου ἔλαμψε. Εἶχε πιὰ ἐντελῶς θεραπευτῆ ἡ πληγή του, πέρασε μιὰ στιγμὴ μπροστὰ ἀπὸ τὸ Στέφανο.

—Στέφανε, τοῦ εἶπε χαρούμενος, καλό μας κατευόδιο. Ποῦ πᾶμε πάλι;

—Νὰ κυνηγήσουμε τὸ Βῆσσο, ποὺ σκότωσε τὸ Δαρεῖο. Θέλει νὰ γίνῃ βασιλιᾶς.

—Νὰ τὸν κυνηγήσουμε! Νὰ τὸν κυνηγήσουμε καὶ νὰ μὴν τὸν φτάσουμε ποτέ! εἶπε ὁ Ἑρμόλαος. Γιὰ νὰ μὴ σταθοῦμε κι' ἐμεῖς ποτέ.

Ἀναστέναξε μιὰ στιγμὴ καὶ πρόσθεσε σιγά:

—Κακόμοιρε Λεωνίδα καὶ νὰ ζοῦσες ἀκόμα!

Ἕνα δάκρυ κύλησε ἀπὸ τὰ μάτια του.

—Στὴ θέσι σου! τοῦ εἶπε ὁ Στέφανος. Ἄσε τὰ κλάματα. Κι' ἐμεῖς θὰ πεθάνουμε. Καὶ χαρὰ σ' αὐτὸν ποὺ θὰ πεθάνῃ σὰν τὸ Λεωνίδα!

Ὁ Ἀλέξανδρος πέρασε πάλι ἐπιθεωρώντας τὸ στρατό. Ἄξαφνα στάθηκε. Μάζεψε τὰ φρύδια. Εἶδε πλῆθος κάρρα φορτωμένα θησαυρούς, μουλάρια φορτωμένα λάφυρα, κάθε του στρατηγὸς εἶχε ἰδιαίτερη συνοδεία ποὺ τοῦ κουβαλοῦσε ὅ,τι εἶχε ἁρπάξει κουρσεύοντας τὰ περσικὰ παλάτια κι' ἀρχοντόσπιτα. Ὅλα αὐτὰ τὰ πλούτη ἦταν μεγάλο βάρος στὸ στρατὸ καὶ τὸν ἐμπόδιζαν νὰ κινηθῆ γρήγορα. Εἶδε καὶ τὴν ἀτομική του ἐφοδιοπομπή, τ' ἁμάξια του, τὰ κάρρα, τὰ μεταγωγικά του φορτωμένα θησαυρούς.

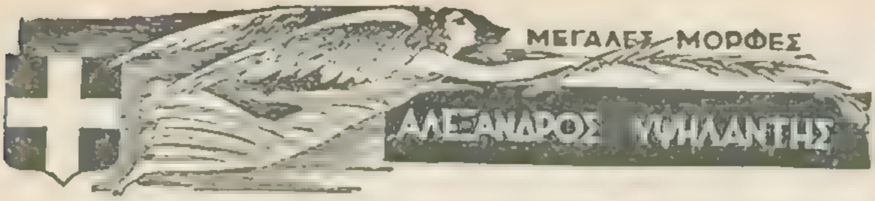
—Ὄχι, ὄχι, ψιθύρισε, πρέπει νὰ γλυτώσω ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ πλούτη! Νὰ μείνω ἐλεύτερος!

Φώναξε τοὺς στρατηγούς του.

—Φίλοι μου, εἶπε, εἶναι ντροπὴ νὰ εἴμαστε σκλάβοι στὰ πλούτη μας. Τί νὰ τὰ κάμουμε ὅλα αὐτὰ τὰ περιττὰ βάρη ποὺ κουβαλοῦμε; Ἡ Ἀσία ἁπλώνεται ἀκόμα μπροστά μας ἀπέραντη. Θὰ βροῦμε ὅσα θέλουμε. Ἂς λυτρωθοῦμε! Δίνω τὸ παράδειγμα!

Εἶπε καὶ στράφηκε στοὺς στρατιῶτες ποὺ ὡδηγοῦσαν τὴν ἐφοδιοπομπὴ του μὲ τοὺς θησαυρούς.

(Ἀκολουθεῖ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ποιὸς λοιπὸν ἦταν αὐτὸς μὲ τὸ ψηλὸ ἀνάστημα καὶ τὰ γιγάντια χέρια, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ κλείση στὴν ἀγκαλιά του τὴ μεγάλη τούτη Ἰδέα; Δυὸ τότε Ἕλληνες ἔλαμπαν. Ὁ Καποδίστριας καὶ ὁ Ὑψηλάντης. Οἱ Φιλικοὶ τοὺς σκέφθηκαν. Εἰδικὸς ἀπεσταλμένος θὰ ἔφευγε τώρα γιὰ τὴ Ρωσία. Στὶς ἀρχὲς τοῦ Γενάρη τοῦ 1820 πήγε γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ στὴν Πετρούπολι ὁ Ξάνθος. Μόλις ἔφτασε στὴν πρωτεύουσα τῆς Ρωσίας, καὶ μὲ τὴ μεσολάβησι τοῦ καμαρινοῦ Κυριακοῦ παρουσιάστηκε πρῶτα στὸν Καποδίστρια. Ἕνα γράμμα ποὺ τοῦ εἶχε γράψει ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς, τοῦ φανέρωνε τοὺς σκοποὺς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ τὰ κέρδη ποὺ θὰ εἶχε ὁ Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τὴν υἱοθέτησι τῆς ἰδέας αὐτῆς.

«Ἰδοὺ, ἔγραφε ὁ Γαζῆς στὸν Καποδίστρια, πόσοι Θρασύβουλοι σᾶς παρουσιάζονται σήμερον, ὅπερ ηὔχεσο μάτην τὸ 1814 ἐν Βιέννῃ, βλέπων τὴν τότε οἰκτρὰν κατάστασιν τοῦ Ἔθνους».

Καλὰ βέβαια ὅλα αὐτά, μὰ ὁ Καποδίστριας δὲν ξέχναγε καὶ τὶς εὐθύνες τῆς ἐμπιστευτικῆς θέσεως, ποὖχε κοντὰ στὸν Τσάρο. Ἔπειτα ἡ πολιτικὴ κατάστασις ἦτανε σήμερα διαφορετική. Μ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες ἦτανε ἀδύνατο γιὰ τὸν Ἕλληνα διπλωμάτη ν' ἀναλάβη τὴν ἀρχηγία ἑνὸς τέτοιου ἐπαναστατικοῦ Ὀργανισμοῦ. Αὐτὰ ὅλα τὸν ἔκαμαν νὰ ἀρνηθῆ. Ὁ Ξάνθος προσπάθησε νὰ τὸν πείση. Καὶ τοῦ εἶπε πὼς στὴ θέσι ποὺ εἴχανε τώρα φτάσει τὰ πράγματα, ἦταν ἀδύνατο νὰ συγκρατηθοῦν. Ἡ ἐπανάστασις θὰ γινόταν καὶ δίχως τὴ δική του σκέπη.

Ὁ Καποδίστριας τοῦ ἀπάντησε τότε ἔτσι:

—Ἂν οἱ ἀρχηγοὶ γνωρίζουν ἄλλα μέσα γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τους, ἂς τὰ μεταχειρισθοῦν, καὶ εὔχομαι ὁ Θεὸς νὰ τοὺς βοηθήση.

Αὐτὰ ἦταν τὰ τελευταῖα λόγια τῆς συναντήσεως αὐτῆς. Ὁ Ξάνθος ἔφυγε πικραμένος. Κι' ἐπάνω στὴν πίκρα του καὶ τὴν ἀγανάκτησί του, θυμήθηκε τὸ ἄλλο ἀντρειωμένο βλαστάρι τῆς Ἑλλάδος: Τὸν Ὑψηλάντη. Εἶχε καὶ τοῦτος μεγάλο ὄνομα, μεγάλη φλογέρη, δόξα, νειάτα, κι' ἀκόμα θέσι ἐμπιστευτικὴ κοντὰ στὸν Τσάρο. Στὸν Ξάνθο φάνηκε ὡς ὁ μόνος ἐνδεδειγμένος γιὰ νὰ ἀναλάβη τώρα τὴν ἀρχηγία τῆς Ἑταιρείας. Παρακάλεσε τὸ Μάνο, ποὖχε συγγένεια μὲ τὸν Ὑψηλάντη, νὰ μεσολαβήση καὶ νὰ γίνῃ ἡ συνάντησις. Ὁ Ὑψηλάντης, σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴ ποὺ εἶχε γιὰ τοὺς συμπατριῶτες του, τὸν δέχτηκε πρόθυμα. Καὶ μὲ τὴ νοσταλγία τοῦ ξενιτεμένου, τὸν ρώτησε γιὰ τὶς δουλειές του, τοὺς πατριῶτες καὶ τὴν πατρίδα. Ὁ Ξάνθος δὲν ἐβίασε τὴν κουβέντα καὶ τὴν ἄφηκε νὰ πάρῃ μονάχη της τὴν κανονική της ἐξέλιξι. Μίλησαν γιὰ ὅλα. Στὸ τέλος ἔφτασε ὁ λόγος ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε: Στὰ βάσανα τοῦ ὑπόδουλου Ἑλληνισμοῦ. Ὁ Ὑψηλάντης, ποὺ τὰ γνώριζε καλὰ ὅλα, ρώτησε πρῶτος:

— Καὶ οἱ ὁμογενεῖς μας πῶς περνᾶνε μὲ τοὺς Τούρκους;

— Ἄχ, ἔκανε ὁ Ξάνθος, μὲ βαθὺ ἀναστεναγμό. Ὅσο πάει καὶ γίνεται βαρύτερη ἡ σκλαβιά τους.

— Καὶ τώρα γιατὶ δὲν προσπαθοῦν νὰ ἐλευθερωθοῦν;

— Μὲ ποιὰ μέσα Ὑψηλότατε; Ποιοὶ ὁδηγοὶ θὰ τοὺς ὁδηγήσουν στὸ δρόμο τῆς δόξας; Ἀπὸ καιρὸ ἔχουν ἐγκαταλειφθῆ ἀπ' ὅλους ἐκείνους, ποὺ εἶναι σὲ θέσι νὰ τοὺς προσφέρουν πολύτιμες ὑπηρεσίες. Οἱ καλοὶ φεύγουν διαρκῶς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν γυρίζουν ποτὲ πιὰ σ' αὐτήν. Ἀλλὰ γιατὶ νὰ πηγαίνουμε μακριά; Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σας κατάφυγε ἐδῶ, κι' ὁ Καρατζᾶς στὴν Ἰταλία. Ὁ Καποδίστριας ὑπηρετεῖ τὴ Ρωσία. Σεῖς πάλι ὁ ἴδιος χάσατε γιὰ τὴν ἴδια χώρα τὸ ἕνα σας χέρι.

Ὁ Ὑψηλάντης χάρηκε. Εἶχε κερδίσει κεῖνο ποὺ ἤθελε. Εἶχε βυθομετρήσει ἕναν ἄνθρωπον, μιὰ ὁλόκληρη φυλή.

— Ἂν ἤξερα, εἶπε τότε στὸν Ξάνθο, ὅτι οἱ ὁμογενεῖς μου ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἐμένα, καὶ νομίζουν ὅτι μπορῶ νὰ συντελέσω στὴν ἐλευθερία τους, σᾶς βεβαιώνω ἐντίμως, ὅτι μὲ πρόθυμα θὰ θυσίαζα καὶ τ' ἄλλο μου χέρι, τὴν περιουσία μου, τὴν ἴδια τὴ ζωή μου.

Ρίγη συγκινήσεως κυρίεψαν τὸ κορμὶ τοῦ Ξάνθου. Ὁ Ὑψηλάντης, τὸν εἶχε ἀγγίξει στὸ πιὸ εὐαίσθητο μέρος.

— Σᾶς ἀποκαλύπτω, εἶπε τότε ὁ Ξάνθος, ὅτι ἐδῶ δὲν ἦρθα γιὰ δουλειὲς ἐμπορικές, ἀλλὰ γιὰ ἕνα σοβαρώτερο ζήτημα. Καὶ παρακάλεσε τὸν πρίγκηπα νὰ μὴ γυρέψῃ περισσότερα, παρὰ νὰ περιμένῃ ὡς αὔριο, ποὺ θὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ τοῦ φανερώσῃ καθαρώτερα τοὺς σκοποὺς τοῦ ταξειδιοῦ του.

Ὁ Ὑψηλάντης δὲν ἔφερε ἀντίρρησι. Ἔστω, ἂς μάθαινε κι' αὔριο τὸ μυστικὸ τοῦ Ξάνθου. Σώνει ποὺ αὐτὸ ἀφωροῦσε τὸ λυτρωμὸ ἑνὸς λαοῦ παραδαρμένου καὶ βασανισμένου.

Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ τὶς δέκα τὸ πρωΐ, πῆγε ξανὰ ὁ Ξάνθος στὸν Ὑψηλάντη. Στὴ συνάντησι αὐτὴ τοῦ φανέρωσε ὅλα τὰ ἐπαναστατικὰ σχέδια τῆς Ἑταιρείας.

— Ὁ Θεός, Ὑψηλότατε, σᾶς προσκαλεῖ νὰ ὁδηγήσετε τὸ λαό του, τὸν νέον Ἰσραήλ, στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

Δὲν ἀπάντησε ἀμέσως στὸν Ξάνθο. Πρῶτα θέλησε νὰ κάμῃ μερικὲς πολιτικὲς βολιδοσκοπήσεις. Ὁ Καποδίστριας θὰ μίλαγε στὸν Ὑψηλάντη ξαστερώτερα.

Καὶ κάλεσε τὸν Κερκυραῖο διπλωμάτη νὰ φάνε μαζὶ τὴν ἄλλη μέρα. Στὸ γεῦμα κεῖνο, ποὺ διεξήχθη μὲ ἐγκαρδιότητα, ὁ Ὑψηλάντης εἶπε στὸν Καποδίστρια τὴν πρότασι τοῦ Ξάνθου, καὶ τοῦ τόνισε πὼς ἦταν διατεθειμένος νὰ δεχθῆ τὸ βάρος τῆς μεγάλης αὐτῆς εὐθύνης.

('Ακολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

Ο ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΛΑΟΣ

ΤΟ ΕΙΠΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΑΜΕ

Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν ταξίδευα στὴν Ἤπειρο, λίγους μῆνες προτοῦ ἀκόμα κηρυχθῆ ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, καὶ μερικὲς μέρες ἀφ' ὅτου ἡ Ἀλβανία κατεκτήθη ἀπὸ τὰς Ἰταλικὰς ὀρδὰς γιὰ νὰ καταστῆ ὑποχείριος τῆς Φασιστικῆς αὐθαιρεσίας τῶν Ἰταλῶν δυναστῶν της.

Ἦταν τότε ἀκόμη ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ Ἑλλὰς δεχόταν τὶς πρῶτες ἀπειλητικὲς προκλήσεις τοῦ Μουσσολίνι.

Μετὰ τὴν εὔκολο κατάκτησι τῆς Ἀλβανίας νόμισε πὼς θὰ μποροῦσε νὰ ἐπεκτείνη τὰς ἐπιχειρήσεις του καὶ πρὸς τὴν Ἑλλάδα... Μὰ τοῦ ἀπαντήσαμε μὲ τὴ συγκέντρωσι στρατοῦ, ποὺ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν γνωστῶν Διακοινώσεων — πόσο ἐσεβάστηκε ὁ Μουσσολίνι τὰς διαβεβαιώσεις του, γνωρίζει τώρα ὁ κόσμος ὅλος — ἀποτραβηχτήκαμε ἀπὸ τὰ σύνορα!

Ἀλλὰ αὐτὰ εἶναι γνωστὴ ἱστορία... Δὲν πρόκειται ἀκριβῶς γι' αὐτό! Θὰ μιλήσω γιὰ τὴν ψυχολογία τοῦ Ἠπειρωτικοῦ Λαοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, γιατὶ ἀκριβῶς ταξιδεύοντας στὰ Ἠπειρωτικὰ βουνά, ἐκεῖ ποὺ ἐγράφησαν τὶς πρῶτες μέρες κατὰ τῶν Ἰταλῶν ἐπιδρομέων οἱ Ἑλληνικὲς ἐποποιΐες, βρῆκα τὴν εὐκαιρία νὰ μιλήσω μὲ τοὺς χωρικοὺς καὶ νὰ ἀντιληφθῶ τὸ ἀκμαῖο τους ἐθνικὸ φρόνημα, γιὰ τὸ ὁποῖον ἔγραψα τότε στὴ «Νεολαία».

Μίλησα λοιπὸν μὲ τὶς γυναικοῦλες ποὺ συνήντησα στοὺς σταθμοὺς ποὺ κάναμε μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὴ διαδρομή μας ἀνὰ τὴν Ἤπειρο.

— Λοιπόν, πῶς τὰ βλέπετε τὰ πράματα;

— Πῶς νὰ τὰ βλέπουμε; Ἐσεῖς τί λέτε· θαρθοῦν οἱ Ἰταλοὶ κατὰ πάνω μας;

— Ξέρω κι' ἐγώ; Θὰ τολμήσουν...

— Ἂς κοπιάσουν ἂν θέλουν. Θὰ τοὺς πάρουμε μὲ τὶς πέτρες γιόκα μου. Ἂς φέρουν τὰ μοῦτρα τους ἀπὸ δῶ. Τὶς βλέπεις αὐτές; (καὶ μοὔδειξαν κάτι θεόρατες πέτρες...) Θὰ κατρακυλήσουν κατὰ τὸν Καλαμᾶ καὶ θὰ τοὺς κόψουν τὰ παῖδια...

Κάποιος ποὖταν δίπλα μας γέλασε!... Εἶχε δυστυχῶς αὐτὴ τὴν ἀφέλεια...

— Τί γελᾶς παιδί μου, τοῦ εἶπαν. Τί νόμισες; Οἱ Σουλιώτισσες δὲν πέθαναν ἐδῶ στὴν Ἤπειρο! Οὔτε καὶ κεῖνες ποὺ γκρεμίστηκαν στὸ Ζάλογγο. Ζοῦνε μέσα ἐδῶ (καὶ κτύπησαν χαρακτηριστικὰ τὸ στῆθος τους)...

Ὁ κάποιος αὐτὸς κοκκίνισε! Προσπάθησα μάλιστα νὰ τὸν δικαιολογήσω.

— Δὲν βαριέσαι, παιδί μου, πρόσθεσε ἡ γρηὰ Ἠπειρώτισσα... Δὲν κακιώνω μαζί του... Ἕλληνες εἴμαστε ὅλοι. Μὰ ἂν θέλη ἂς ξεμυτίση κανένας ἀπὸ κεῖ... Ἐμεῖς δὲν λέμε λόγια, αὐτὸ νὰ τὸ ξέρης. Θὰ τοὺς βγάλουμε μόνες μας τὰ μάτια... Φθάνει νὰ ἔλθουν!..

Μὰ τὸ αὐτοκίνητο σφύριξε καὶ ἀναγκασθήκαμε τότε ν' ἀφήσουμε τὴ γερόντισσα καὶ νὰ χάσουμε τὴν ἀπόλαυσι τῆς μαχητικότητός της.

Μὰ καὶ ἄλλες καὶ ἄλλες μᾶς μίλησαν σὲ ἄλλους σταθμοὺς μὲ τὴν ἴδια ἐθνικὴ εὐψυχία.

Καὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ ἔβγανα τὸ συμπέρασμα μόνο πὼς οἱ καλὲς αὐτὲς Ἠπειρώτισσες εἶχαν «ἀκμαῖο τὸ ἐθνικὸ φρόνημα» καὶ μὲ αὐτὸ ἀσχολήθηκα στὶς περιγραφές μου.

Μὰ ἀπέδωσα τότε τὰ πράγματα ὠχρότατα... Γιατὶ τὰ σημερινὰ γεγονότα ἀπέδειξαν πὼς οἱ Ἠπειρώτισσες δὲν ἔλεγαν τότε μονάχα λόγια... Ἔλεγαν ἐκεῖνο ποὺ ἦσαν ἀποφασισμένες νὰ κάμουν. Καὶ τὄπαν καὶ τὄκαναν. Στὶς μάχες ἀνέβαζαν μόνες τους τὰ πυρομαχικὰ στοὺς μαχομένους πολεμιστάς, καὶ μόνες τους κύλησαν τοὺς βράχους κατὰ τῶν κεφαλῶν τῶν ἐπιδρομέων...

Ἀθάνατη Ἤπειρος, ποὺ δὲν γεννᾶς μόνο ἄνδρες ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἀντρεῖες!.. Ἀθάνατη Ἤπειρος, ποὺ σὰν ἑλληνικὴ γῆ, εἶσαι καὶ σὺ ἀξία τῆς μεγάλης Ἑλλάδος! Τίποτα, μὰ τίποτα στοὺς αἰῶνες δὲν θὰ σὲ καταβάλη... Θἄσαι πάντα Ἑλληνική· Ἑλληνικὴ στοὺς αἰῶνες...

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ύπὸ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

37. (Συνέχεια)

Ἀπὸ τὴ θύμησή του πέρασε μιὰ σκηνὴ ποὺ ἔζησε στὸ σπίτι τοῦ πρωτοσπαθάρη κὺρ Γρηγορᾶ... κείνη τὴ φθινοπωρινὴ νύχτα, ὅταν μόνος, μπροστὰ στ' ἀνοιχτὸ παράθυρο καὶ τὸν ὑγρὸ κῆπο, περίμενε νὰ τὸν καλέσουν στὸ τρίκλινο καὶ νὰ τὸν παρουσιάσουν στὸ Λέοντα Φωκᾶ... Δὲν εἶπε τίποτα ὅμως γιὰ τὸ ἐπεισόδιο αὐτό...

* * *

Ὁ στόλος ἀκολουθώντας τὸ βορεινὸ περιγιάλι τῆς Προποντίδος ἔφτασε στὴν Ἡράκλεια, τὴν ἀρχαία Πέρινθο, σημαντικὸ καὶ πολυάνθρωπο λιμάνι αὐτὴ τὴν ἐποχή, ὕστερα ἀλλάζοντας ρότα τράβηξε νοτιοδυτικὰ κι' ἔφτασε στὴν Προκόνησο. Ἀπὸ δῶ κουβαλοῦσαν τὰ μάρμαρα κι' ἔχτιζαν τὶς ἐκκλησίες καὶ τὰ παλάτια τῆς βασιλεύουσας· γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀρχαία Προποντίδα πῆρε τ' ὄνομα ποὔχει ὣς τὰ σήμερα: «Θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ». Ἀπότομες κι' ὅλο βράχια εἶναι οἱ πλευρὲς τοῦ νησιοῦ ποὺ ἦταν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν Βυζαντινῶν γιατὶ χρησίμευε γιὰ τόπος ἐξορίας. Ἀπὸ δῶ πάλι ἄραξε ὁ στόλος στὴν Ἄβυδο, ὅπου ὑπῆρχε τὸ μεγάλο αὐτοκρατορικὸ κομμέρκιον τῆς Δύσης. Μπροστὰ στὶς ἀποθῆκες καὶ στὴν πλακόστρωτη προκυμαία οἱ κομμερκιάριοι μὲ τὸ σειρομάστη, ἕνα λεπτὸ ἀκόντιο, τρυποῦσαν τὰ σακκιὰ γιὰ νὰ δοῦν μήπως τυχὸν οἱ πραματευτάδες ἔκρυβαν μετάξι μέσα στὸ λινάρι καὶ ἀκριβὰ μέταλλα στὸ κερί.

Ὅλα τὰ καράβια ποὺ ἐρχότανε ἀπὸ τὴ Δύση ἔκοβαν ἐδῶ τὸ δρόμο τους γιὰ νὰ πληρώσουν τὸ νόμιμο φόρο γιὰ τὶς λογῆς λογῆς πραμάτειες ποὺ κουβαλοῦσαν στὴ βασιλεύουσα... Ἡ πολιτεία ἦταν ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς στὸ θέμα τοῦ Αἰγαίου καὶ οἱ τρεῖς μας φίλοι βρῆκαν τὴν εὐκαιρία νὰ βγοῦν γιὰ λίγο καὶ νὰ περιδιαβάσουν στὸ λιμάνι καὶ τοὺς στενοὺς δρόμους ποὺ δὲν χωροῦσαν τὸν πολὺ κόσμο· γιατὶ ἡ εἴδηση εἶχε διαδοθῆ καὶ κατέβηκαν ἀπ' τὸ ἐσωτερικὸ χωριάτες, μὲ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους, πλῆθος μεγάλο νὰ καμαρώση τ' αὐτοκρατορικὰ καράβια καὶ νὰ εὐχηθῆ νίκη κατὰ τῶν βαρβάρων. Τοὺς χαιρετοῦσαν μ' ἐνθουσιασμό, τοὺς ἔβαζαν στὴ μέση καὶ τοὺς ρωτοῦσαν γιὰ τὸ στρατηγό, τοὺς πρόσφερναν διάφορα πραματάκια καὶ τοὺς παρακαλοῦσαν νὰ τὰ δεχτοῦν ἔτσι γιὰ τὸ καλό... Οἱ καλόγεροι γονάτιζαν στὴ μέση τοῦ δρόμου κι' ἔκαναν προσευχές.

Πολλοὶ μάλιστα εἶχαν συγκινηθῆ τόσο πολὺ ἀπὸ τὸ θέαμα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στόλου καὶ τὸν ἅγιο σκοπὸ ποὺ πήγαινε νὰ τελέψη, ποὺ ξεμολογιώνταν μεγαλόφωνα τὶς ἁμαρτίες τους μπροστὰ στὸ πλῆθος γιὰ νὰ βγαίνη ἀπὸ ἁγνὴ καρδιὰ ἡ προσευχή τους καὶ νὰ εἰσακουσθῆ... Τὸ ἴδιο ἀναθυμήθηκαν οἱ τρεῖς μας φίλοι πῶς εἶδαν στὰ Δημήτρια, τὸ περιλάλητο πανηγύρι τῆς Θεσσαλονίκης...

Στὴν Προκόνησο ἔμεινε ὁ στόλος μιὰ μέρα καὶ μιὰ νύχτα καὶ κεῖθε φεύγοντας πέρασε τὰ Στενὰ κι' ἄραξε στὴν Τένεδο... Ἐδῶ πάντα συναντοῦσε κανεὶς πολλὰ καράβια ἀπ' τὴ μοῖρα τοῦ Αἰγαίου ποὺ ἔμεναν γιὰ φρουρά. Τὸ νησὶ ἦταν ὀχυρωμένο... καὶ τόσο καλὰ προστατευόταν ἀπὸ τὰ κάστρα καὶ τὶς ἀπότομες ἀκρογιαλιές του, ποὺ μήτε οἱ Ἐνετοί, μήτε οἱ Γενουᾶτες, ἂν καὶ καρτεροῦσαν νὰ βροῦν μιὰ καλὴ εὐκαιρία γιὰ νὰ τὸ καλάβουν, δὲν τὸ κατάφεραν. Τ' ἀνοιχτὸ πέλαγος ἀνοίγονταν πιὰ μπροστά τους... Ὁ καιρὸς ἦταν καλός... τὰ μελτέμια εἶχαν ἀρχίσει... Τρεῖς - τέσσερις ὧρες ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου ἡ στρωτὴ θάλασσα σκεπάζονταν ἀπὸ ἄσπρους ἀφρούς, τὰ πανιὰ φούσκωναν κι' ἔσπρωχναν τὰ καράβια ἴσια κατὰ τὸ νοτιᾶ. Σὲ μικρὴ ἀπόσταση δεξιά, μέσα στὸν ἀχνὸ διακρίνονταν τὸ χαμηλὸ περιγιάλι τῆς Τρωαδικῆς γῆς. Οἱ σκιὲς ἀγαπητῶν ἡρώων ἔλαμψαν μπροστά τους... Ἔτσι ὅπως ὁ Ὅμηρος τοὺς παράδωσε μέσα στὸ φῶς τοῦ θρύλου... Ὁ Δημήτρης ποὺ εἶχε καλὴ μνήμη ἀπάγγειλε μερικοὺς στίχους ἀπὸ τὴν «Ἰλιάδα», ἀπὸ κεῖ ποὺ ὁ γέρο - Πηλέας δίνει στερνὲς παραγγελιὲς στὸ δοξασμένο μοναχογυιό του:

Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆι
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

....

Συγκίνηση παράξενη τοὺς κυρίεψε... Ὁ τόπος τοῦτος εἶχεν ἀντιλαλήσει ἀπὸ τὴν κραυγὴ τῆς ἀγωνιζόμενης φυλῆς... κι' οἱ χαρὲς καὶ οἱ πίκρες της δέθηκαν σ' ἕνα τραγούδι ἀθάνατο, σὰν ἀστέρι λαμπερὸ ποὺ δὲ σβήνει ποτέ, μὰ στέκει ἐκεῖ ἀβασίλευτο καὶ κανονίζει γύρω του τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ.

Τότε καὶ δυὸ χιλιάδες χρόνια!

Ἡ ἴδια σκέψη σὲ διαφορετικοὺς κυματισμοὺς καὶ εἰκόνες πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ τους. Ποιὸς ξέρει! Ἴσως κάποιος ἄλλος ποιητὴς ὕστερα ἀπὸ χρόνια θὰ τραγουδήση ὅμοια καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦτον ποὺ ἀρχίζουν σήμερα καὶ τὸν παραδώση στὶς μελλούμενες γενιές. Ποιὸς ξέρει!... Μέσα στοὺς μαγικοὺς στίχους του ἴσως θὰ ξεχωρίσουν καὶ τὰ δικά τους ὀνόματα κι' αἰῶνες ὕστερα θὰ περνοῦν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα μὲ θαυμασμὸ καὶ ἀγάπη!

....

Στὸ μεγάλο χλοερὸ νησὶ τοῦ Αἰγαίου, τὴ Μυτιλήνη... ἐδῶ ἄραξε ὁ στόλος ὕστερα ἀπὸ τὴν Τένεδο. Κάμποσα χελάνδια καὶ φορτηγοὶ δρόμωνες τοὺς περίμεναν στὸ λιμάνι γιὰ νὰ ἑνωθοῦν μαζί τους, γιατὶ ἐδῶ μαζεύονταν οἱ περισσότεροι στρατεύσιμοι ἀπὸ τ' Ἀνατολικὰ θέματα κι' ἦταν ἡ σπουδαιότερη ναυτικὴ βάση τῶν Βυζαντινῶν σ' αὐτὲς τὶς θάλασσες... Ποτὲ δὲν εἶχε πέσει στὰ χέρια τῶν Σαρακηνῶν.

Τὸ νησὶ λοιπὸν εἶχε πολὺ πλοῦτο. Τ' ἀψηλὰ λιακωτὰ τῶν ἀρχοντικῶν ξεχώριζαν πάνω ἀπὸ τὶς ἀνθισμένες φυλλωσιές... Ἐκκλησιὲς μὲ χρυσοὺς τρούλλους ἀστραποβολοῦσαν στὸν ἥλιο... Ἀνάμεσα στοὺς ἀπέραντους ἐλαιῶνες ἄσπριζαν κάπου - κάπου ἀπόμερα μοναστήρια ποὺ ἦταν πιὰ ἱστορικὰ γιατὶ πέρασαν ἀπὸ κεῖ καὶ πέθαναν μέσα στὸ καλογερικὸ ράσο διάφορα ἐπίσημα πρόσωπα, ὅπως ἡ βασίλισσα Ζωή...

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μοναστήρια αὐτά... στὸ πιὸ ἀψηλὸ λιακωτό του, κάποιος καλόγερος βάζοντας τὸ χέρι ἀντήλιο κοίταξε μὲ πολλὴ περιέργεια κατὰ τὸ λιμάνι κι' ἔξω στὸ πέλαγος, ὅπου ἦταν ἀραγμένος ὁ αὐτοκρατορικὸς στόλος... Ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἦταν περίεργη... καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνας πεννηντάρης ἑκατόνταρχος τὴν διηγόταν στοὺς τρεῖς μας φίλους...

(Ἀκολουθεῖ)

Οἱ τρεῖς φίλοι περπατοῦσαν στοὺς δρόμους.

ΤΑ ΗΠΕΙΡΩΤΟΠΟΥΛΑ

Ἐκυλοῦσαν πέτρες ..

Εἰς τὸ Σοῦλι ἐπολεμοῦσαν μαζὶ μὲ τοὺς ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Ἡ ἱστορία ὅμως ἐπανελήφθη καὶ πάλι. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ σήμερα εἰς τὰ χωριὰ τῆς Πίνδου. Ἐπολέμησαν καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά. Πολλὰ ἀπὸ τὰ Ἠπειρωτόπαιδα αὐτὰ ἦσαν μέλη τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας. Ἐκτύπησαν τὸν ἐπιδρομέα. Ἐκυλοῦσαν καὶ αὐτὰ πέτρες. Ἄλλα ἐπῆραν ὅπλα. Ἄλλα ἐρρίχναν καὶ χειροβομβίδας. Σὲ λίγες μέρες τὰ παιδιὰ ἔγιναν ἄνδρες. Ἀντὶ νὰ δειλιάσουν, νὰ φοβηθοῦν, νὰ κρυφθοῦν, ἐκινήθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅπως θὰ ἐκινοῦντο μεγάλοι ἄνδρες. Πολλὰ Ἠπειρωτόπουλα ἔσπευσαν νὰ μεταφέρουν εἰδήσεις. Προσέφεραν πολυτιμοτάτας ὑπηρεσίας. Ἔφθαναν εἰς τὰς γραμμὰς καὶ παρακολουθοῦσαν τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ. Εἰδοποιοῦσαν κατόπιν τοὺς μεγάλους. Ἐσήκωναν τρόφιμα, πολεμεφόδια, ἐβοηθοῦσαν εἰς τὸ ἀνέβασμα τῶν κανονιῶν. Ἔσερναν τὰ φορτωμένα μὲ πράγματα τοῦ στρατοῦ μουλάρια.

Πάντοτε εἰς τοὺς στρατοὺς εὑρίσκονται λίγα ἡρωϊκὰ παιδιά. Παρακολουθοῦν τὰς ἐπιχειρήσεις. Μετέχουν τῶν κινδύνων καὶ τῶν κόπων. Πολεμοῦν. Ἀναλαμβάνουν δυσκολωτάτας ἀποστολάς. Εἶναι μικροὶ καὶ δὲν φαίνονται ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. Ἔτσι μποροῦν νὰ περάσουν εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος καὶ νὰ συγκεντρώσουν πολυτίμους καὶ σπουδαίας καὶ ἀπαραιτήτους πληροφορίας. Ἀκόμη ἀπὸ ἕνα πολιορκημένο μέρος στέλλουν παιδιὰ πρὸς τὸν στρατὸν ποὺ ἔρχεται πρὸς ἀπελευθέρωσιν. Περνοῦν κρυφὰ καὶ ἀπαρατήρητα ἀπὸ τὰς ἐχθρικὰς γραμμάς. Εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς τὰ παιδιὰ προσέφεραν ὑπηρεσίας πολεμικάς. Πολλοὶ μεγάλοι στρατηγοὶ ἔγιναν ἀπὸ μικρὰ παιδιά. Εἶχαν πάει ἐθελονταὶ εἰς ἡλικίαν δεκατεσσάρων καὶ δεκαέξη χρόνων. Εἰς ἡλικίαν εἰκοσιπέντε χρόνων διοικοῦσαν στρατιάς. Ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἄλλα εἶχαν κατακτητικὴν διάθεσιν καὶ ἄλλα ἠγωνίζοντο νὰ ὑπερασπίσουν τὴν πατρίδα των. Ἡ εἰσβολὴ τοῦ ἐχθροῦ τὰ ἔφερνεν εἰς τὴν πρώτην γραμμήν. Ὅταν ἐτελείωνεν ἡ εἰσβολὴ ξαναγύριζαν εἰς τὰ σπίτια των, εἰς τὰ χωράφια εἰς τὰ κοπάδια των. Ἐν τούτοις εἰς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν ποὺ ἀναφέρει πολέμους περισσότερον συγκροτημένους, ὁ ρόλος τῶν παιδιῶν εἶχε περιορισθῆ.

Εἰς τὴν Ἤπειρον ὅμως τὰ παιδιὰ ἐφάνησαν ἀντάξια τῶν μεγάλων. Καὶ προσέφεραν ὑπηρεσίας ποὺ ἂν γνωσθοῦν σιγά-σιγά, θὰ παρουσιάσουν τὰ παιδιὰ τῆς Πίνδου ἀντάξια τῶν Σουλιωτοπαίδων. Τί εἶναι ἡ Πίνδος;

Ἕνα μεγάλο, τεράστιο βουνό. Χωρίζει τὴν Ἤπειρον ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἐπεκτείνεται πρὸς βορρᾶν καὶ χωρίζει τὴν Ἤπειρο ἀπὸ τὴ Μακεδονία. Οἱ Ἰταλοὶ εἰσβολεῖς ἠθέλησαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος ἀπὸ πολλὰ μέρη. Ἀλλὰ τρία ἦσαν τὰ κυριώτερα: Πρὸς νοτιοδυσμὰς ἠθέλησαν νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν Φιλιατῶν, ποὺ εἶναι πεδινή, πρὸς τὸ κέντρον ἀπὸ τὰ χωριὰ τῆς Κονίτσης καὶ τοῦ Πωγωνίου, ποὺ εἶναι δύο ἐπαρχίαι τῆς Ἠπείρου ὀρεινόταται, καὶ πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τὰ σύνορα Ἀλβανίας - Δυτικῆς Μακεδονίας. Ἀπὸ τὴν Κορυτσᾶν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν Φλώριναν καὶ κατόπιν νὰ πλημμυρίσουν τὴν Μακεδονίαν.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας οἱ Ἰταλοὶ ἐκαρφώθησαν εἰς τὸν τομέα τῆς Κορυτσᾶς.

Εἰς τὰ δύο ἄλλα μέτωπα αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις ἦσαν ἐλάχισται. Ἰδίως μικραὶ ἦσαν εἰς τὸ κέντρον, ποὺ εἶναι αἱ ὀροσειραὶ τῆς Πίνδου. Γιατὶ οἱ Ἰταλοὶ ἔκαναν αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν. Εἶχαν φέρει Ἀλπινιστάς, ὅπως λέγονται οἱ ὀρεινοὶ στρατιῶται. Τὰ σύνορά μας τὰ ἐφύλασσαν ὀλίγοι ἄνδρες. Ἔτσι ἐπέρασαν τὰς φάραγγας τῆς Πίνδου δεκάδες χιλιάδες Ἰταλῶν. Σὰν μυρμήκια πολλοὶ ἐπερνοῦσαν. Οἱ δικοί μας τοὺς ἄφησαν νὰ περνοῦν καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἐπροχωροῦσαν. Ἐνόμιζαν οἱ ἐπιδρομεῖς ὅτι θὰ ὑπερπηδήσουν ὅλην τὴν Πίνδον, καὶ ὅτι θὰ ἔκοβαν τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θεσσαλίαν εἰς τὴν μέσην. Μὲ ἕναν ὀρεινὸν περίπατον θὰ κατέκτων τὴν Ἑλλάδα. Ἔτσι ἐνόμιζαν.

Ἀλλὰ ἤρχισαν νὰ καταφθάνουν δυνάμεις. Ὄχι μόνο στρατιῶται, ἀλλὰ πολῖται γέροντες, γυναῖκες, παιδιά.

Ἐκυλοῦσαν πέτρες αἱ γυναῖκες καὶ οἱ γέροντες, τὰ παιδιὰ ἔτρεχαν καὶ ἐβοηθοῦσαν τοὺς στρατιώτας, ἐξετέλουν τὰς δυσκολωτέρους ἀποστολάς. Πολλὰ παιδιὰ ἔρριχναν χειροβομβίδας. Ὕστερα ὅταν ἄρχισαν οἱ Ἰταλοὶ νὰ ὑποχωροῦν καὶ ἔφευγαν λεηλατοῦντες καὶ καίοντες τὰ χωριὰ τῆς Πίνδου, τὰ παιδιὰ προσέφεραν μεγαλειτέρας ἀκόμη ὑπηρεσίας. Περισσότερο εὐκίνητα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ἐκυνηγοῦσαν γρηγορώτερα τοὺς ἐπιδρομεῖς. Ἄφθαστοι ἡρωϊσμοὶ ἔγιναν ποὺ σιγά - σιγὰ θὰ γνωσθοῦν. Ἦσαν αὐτὰ τὰ ὀρεινὰ Ἠπειρωτόπαιδα παιδιὰ ἐργατῶν, ἀγροτῶν, τεχνιτῶν, ποιμαινόπαιδες ἢ παιδιὰ μικροκαταστηματαρχῶν. Πολλὰ ἀνῆκαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Νεολαίαν. Καὶ ὄχι μόνον ἀγόρια ἀλλὰ καὶ κορίτσια. Παιδιὰ τῶν χωριῶν τῆς Κονίτσης, τοῦ Πωγωνίου, τοῦ Ζαγορίου, εἶναι ἕνα ὄνομα. Ἡ ὀρεινὴ ἐθνικὴ νεολαία τῆς Ἠπείρου, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἐβαπτίσθη εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος. Ἐκτύπησαν τὸν ἐπιδρομέα. Ἡ φωνὴ τῆς ἀρχαίας Σπάρτης καὶ τοῦ Σουλίου ἀντήχησε καὶ πάλιν εἰς τὰ βουνὰ τῆς Πίνδου. Καὶ οἱ μικροὶ ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῶν μεγάλων.

Κ. Φαλτάϊτς

Ἡ Φάλαγξ

Ζῶστε, ζῶστε τ' ἅρματά σας
ἀνυπόταχτα παιδιά,
βλέπω ἀστράφτει ἀπ' τὴ χαρά σας
καθενός σας ἡ ματιά.

* * *

Ὅθε ἡ νειότη σας περάσῃ
καὶ τὸ χνῶτο σας διαβῇ
θὰ σκορπίσῃ, θὰ μεριάσῃ
κάθε σύγνεφο βαρύ.

* * *

Ζῶστε, ζῶστε τ' ἅρματά σας
τῶν πατέρων σας ἡ γῆ
στ' ἀνδρικὸ τὸ πατημά σας
ἀναγάλλιασε ἡ φτωχή.

* * *

Πότε, πότε θἄλθ' ἡ μέρα
παλληκάρια μου νὰ ἰδῶ
μακριὰ δῶθε, πέρα ὡς πέρα
σὲ πλατύτερο οὐρανὸ
τὸ καθάριο π' ἀνεμίζει
φλάμπουρό σας μὲ χαρὰ
φωτιὰ κι' αἷμα νὰ σταλίζῃ
τὰ σχισμένα του φτερά.

* * *

Ζῶστε, ζῶστε τ' ἅρματά σας
ὑπερήφανα παιδιὰ
στὰ νεκρὰ τὰ ὄνειρά σας
δῶστε τώρα σεῖς φτερά.

ΑΡ. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

1

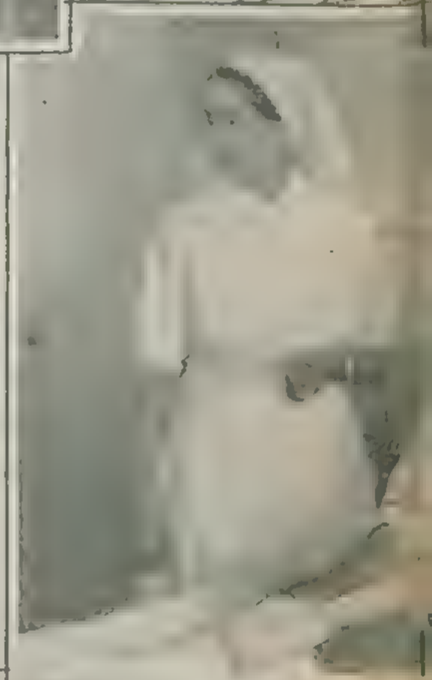

2

6

7

1) Ἡ Α. Μ. ὁ Βασι
Στρατηγείου μετὰ τὰς
τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατο
ταράκι μας χαιρετάει
σὰν νὰ μὴ τοῦ εἶχε συμ
μαθαίνει καὶ ἀπὸ τὸ
τραυματίας μας τὰς πα
Ἰταλῶν». 4) Οἱ στρατ
τωπο μὲ τὴ χαρὰ ζωγρα
5) Ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκήπ
ἑνὸς γενναίου πολεμιστο
στράτηγος κ. Παπάγος σ
7) Μιὰ Φαλαγγίτισσα
τοὺς «ἀητοὺς» τῆς Πίνδ
ἐνθουσιασμὸ ὑποδέχε

3

5

4

8

...ἐξερχόμενος τοῦ Γεν[illegible]
... [illegible]
2) Ἕνα πληγωμένο φα[illegible]
...ὲ ἐνθουσιασμό τά [illegible]
...ῆ τίποτα. 3) Ὁ Ἀ[illegible]
...ια ἑνός ἀπό τους [illegible]
...ωλεθρίας τῶν [illegible]
...αι μας φεύγουν γιά τό με-
...ρισμένη στό πρόσωπό τους
...σσα Αἰκατερίνη στό πλευρό
...ὁ τῆς Πίνδου. 6) Ὁ Ἀρχι-
...νομιλεῖ μέ δύο τραυματίες.
...ροσφέρει ἄνθη σ' [illegible]
...). 8) Τό πλῆθος μέ ἔξαλλο
... τούς πρώτους γενναίους
...τῆς Ἠπείρου.

«... θὰ δημιουργήσουμε μέσα ἀπὸ τὴν 'Ελληνικήν μας ψυχὴν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἁρμόζει εἰς τὸν 'Ελληνικὸν Λαόν!»

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΨΥΧΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Νέο κορίτσι,
'Αγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Σήμερα σχεδὸν ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς εἶναι σὰν τοὺς ἀστακοὺς ἁρματωμένοι μὲ ὅλα τὰ νέα μηχανικὰ τῆς ἐξοντώσεως μέσα, μὲ ὅλα τὰ ὅπλα ποὺ σπείρουν τὴν καταστροφή. Ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς ἔτρεξαν νὰ ἐφοδιασθοῦν, νὰ ξοδέψουν τὸ χρῆμα τους, νὰ προμηθευθοῦν, νὰ γίνουν ὑπέρτεροι ἢ ἰσόπαλοι μὲ τὸν ἐχθρό τους. Κι' ὅμως πόσους λαοὺς δὲν εἴδαμε νὰ καταρρέουν ἴσως ὄχι τόσο μπροστὰ στὴ δύναμι τοῦ ἐχθροῦ, ὅσο ἐξ αἰτίας τῆς δικῆς των ψυχικῆς ἀδυναμίας.

Οἱ λαοὶ αὐτοὶ εἴχανε σὲ ἀφθονία τὰ μέσα, εἴχανε στρατούς, πολεμεφόδια, ὀχυρώματα, καράβια κι' ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται γιὰ ν' ἀνθέξη ἕνας λαὸς σὲ ἐχθρικὲς ἐπιδρομές. Μόλα ταῦτα παρὰ τὰς προβλέψεις οἱ στρατοὶ κεῖνοι παραδόθηκαν, τὰ ἐφόδια ἀφέθηκαν λεία τοῦ ἐχθροῦ καὶ οἱ χῶρες παρεδόθηκαν σὰν νὰ ἤτανε οἱ πιὸ φτωχές, οἱ πιὸ ἀνοχύρωτες χῶρες τοῦ κόσμου. Γιατί ὅμως;

Κρίνοντας κανεὶς ἐπιφανειακὰ δὲν μπορεῖ εὔκολα νὰ ἀπαντήση σ' αὐτὸ τὸ γιατί. Πρέπει βαθιά, πολὺ βαθιὰ νὰ ζητήση τὶς αἰτίες ποὺ προυκάλεσαν τὴν ταπεινωτικὴ αὐτὴ παράδοσι, τὸ μοιρολατρικὸ αὐτὸ ἄδοξο τέλος. Οἱ λαοὶ αὐτοὶ εἴχανε ὅλα αὐτὰ ποὺ εἴπαμε παραπάνω, γιὰ τὰ ὁποῖα ξόδεψαν ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων. Δὲν εἴχανε ὅμως ἕνα! Κι' αὐτὴ ἡ ἔλλειψι ἔφερε τὴν καταστροφή τους. Δὲν εἴχανε αὐτὸ τὸ ἕνα, ποὺ οὔτε πουλιέται οὔτε ἀγοράζεται. Ὅλα τὰ χρυσάφια τοῦ κόσμου δὲν μποροῦν οὔτε ἕνα δράμι τοῦ [illegible]. Εἶναι ἡ ψυχικὴ πανοπλία. Αὐτὴ στερήθηκαν οἱ μεγάλοι λαοὶ ποὺ ἔπεσαν ἀμέσως χωρὶς ἀγῶνα καὶ χωρὶς ἀντίδρασι. 'Η φυλετικὴ τους ψυχὴ ἤτανε ἄρρωστη καὶ μαραζιασμένη. Ὅσα ὅπλα κι' ἂν κρατοῦσε τὸ χέρι, ἡ ψυχὴ ἔσκυβε κάτω ἀπὸ φθορὰ αἰώνων. 'Εκεῖ δὲν φρόντισε κανεὶς νὰ τὴν ἀναγεννήση, νὰ τὴν ζωογονήση μὲ τὸν ὀρὸ τῆς καλῆς ὀντότητος τῆς φυλῆς. Τὴν πνίξανε τὰ ζιζάνια καὶ τ' ἀγκάθια.

Ἴσως καὶ τὸ φυλετικὸ ποιόν, ἡ οὐσία, δὲν εἶχε τὴ γόνιμο ἐκείνη δύναμι ποὺ μπορεῖ νὰ μεταφέρεται ἀπὸ αἰῶνα σὲ αἰῶνα καὶ ἀπὸ χιλιετηρίδα σὲ χιλιετηρίδα.

Ὅμως τὸ ποιὸν τῆς 'Ελληνικῆς Φυλῆς ἀποδείχτηκε σ' ὅλες τὶς κρίσιμες περιστάσεις τῆς ὑπάρξεως τοῦ 'Ελληνισμοῦ τόσο ἀκατάλυτο, τόσο παρθένο, τόσο συμπυκνωμένο ποὺ ξάφνισε καὶ θάμπωσε τὸν κόσμο.

Ἔτσι παρουσιάζεται καὶ σήμερα ἡ ψυχὴ τῆς 'Ελληνικῆς Φυλῆς μπροστὰ στὸν κίνδυνο καὶ σὲ τί κίνδυνο; Νὰ χάση τὴν ἐλευθερία της ὁλοκληρωτικά.

Ξεπετάχτηκε μονολιθικὴ καὶ πάνοπλη σὰν μιὰ μυθικὴ δύναμι καὶ στάθηκε τεῖχος καὶ φραγμὸς μπροστὰ σ' ἕνα ὕπουλο ἐχθρό, ποὺ νύχτα χτυπᾶ τὴν πόρτα μας μὲ τὴν κακόβουλο πρόθεσι νὰ μᾶς ξαφνιάση καὶ νὰ μᾶς ἀναγκάση νὰ τοῦ δώσουμε ὅ,τι ζητᾶ. Εἶναι τὸ ἴδιο σὰν ποὺ ἕνας διαρρήκτης παρουσιάζεται στὸ δωμάτιό μας, μέσα στὸν ἥσυχο ὕπνο μας, μᾶς τινάζει ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ κρατώντας τὸ πιστόλι μᾶς ζητᾶ νὰ τοῦ παραδώσουμε ὅ,τι πολύτιμο ἔχομε. Πόσοι ἄνθρωποι βρίσκονται ἕτοιμοι σὲ τέτοια περίπτωσι ν' ἀντιμετωπίσουν μὲ σθένος τὸν κακοῦργο αὐτὸν ἐπισκέπτη καὶ νὰ ἀμυνθοῦν;

'Η 'Ελλὰς ὅμως μὲ τὴν ψυχική της πανοπλία δὲ δίστασε νὰ πηδήση ἀπὸ τὸ κρεββάτι, νὰ ἀνατινάξη τῆς πατροπαράδοτης τόλμης της τὰ φτερὰ καὶ νὰ βροντοφωνήση μὲ τὸ στόμα τοῦ 'Αρχηγοῦ της τὸ περίφημο ἀπὸ αἰώνων: «Μολὼν λαβέ!» 'Ο 'Αρχηγός μας δὲν τὸ συλλογίστηκε καθόλου ἐκείνη τὴ στιγμή, δὲν κάλεσε σὲ συμβούλια, δὲν συνεδρίασε γιὰ ν' ἀπαντήση. Ἤτανε βέβαιος πὼς πετώντας στὸ πρόσωπο τοῦ ἐχθροῦ τὴν περίδοξο ἐκείνη φράσι μιλοῦσε μὲ τὸ στόμα τῆς χώρας του, τῆς αἰωνίας 'Ελλάδος. Καὶ σήμερα ὅπως καὶ τότε. Ἴδιος 'Αρχηγὸς καὶ ἴδιος λαός, ἔστω κι' ἂν πέρασαν τόσες χιλιετηρίδες. Καὶ μίλησε ἔτσι γιατὶ ἤξερε πὼς αὐτὸ ἤτανε ἡ θέλησι τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, ποὺ κανένας 'Αρχηγὸς νεώτερος δὲν ἔχει τόσο μέσα του ὅσο αὐτός, καὶ δὲν γνωρίζει τόσο καλὰ ὅσο αὐτός. Μίλησε μὲ θαμβωτικὸ θάρρος σ' ἕναν ἐχθρὸ πολὺ ἀνώτερο ἀριθμητικῶς καὶ περισσότερο ὡπλισμένο, γιατὶ εἶχε ὑπ' ὄψι του τὴν ψυχικὴ ἐκείνη ὑπεροχὴ τοῦ λαοῦ του. Ἤξερε ὅτι τὸ ἐσώψυχό του εἶναι ἀπόρθητο κάστρο, ποὺ δὲν κυριεύεται εὔκολα γιατὶ εἶναι ὠχυρωμένο μὲ τὶς ἀρετὲς τῆς 'Ελληνικῆς Φυλῆς ποὺ χρόνια τώρα ποτίζει ἐκεῖνος κι' ἀνασταίνει μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ καθενὸς καὶ τῆς καθεμιᾶς μας.

Ἤξερε πὼς ὅλοι μας, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, γέροι καὶ παιδιὰ θὰ ἀναλάβουμε τὸν δίκαιο καὶ τίμιο ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πολυαγαπημένης μας Πατρίδας, ποὺ κάθε σπιθαμή της εἶναι αἷμα τῶν προγόνων μας καὶ κάθε πέτρα της ἡρωϊκὸς θρῦλος. Ἤξερε πὼς ὁ θώρακάς μας ὁ ψυχικὸς εἶναι ἄτρωτος σὰν καὶ κεῖνον τοῦ θρυλικοῦ 'Αχιλλέα καὶ πὼς τὰ ὅπλα μας δὲν εἶναι μόνο κανόνια κι' ἀεροπλάνα.

Ὅλοι ἔχουμε κάνει τὴ θητεία μας κι' ὅλοι προσήλθαμε μ' ἀγαλλίασι καὶ χαρὰ στὸν ἀγῶνα. Πόσοι ἡρωϊσμοί, πόσα παραδείγματα σ' αὐτὸ τὸ λίγο χρονικὸ διάστημα δὲν δικαίωσαν τὴ σκέψι Του καὶ τὴ γνώμη Του γιὰ τὸ Λαό Του!

Ἕνας ἡρωϊκός μας ἀεροπόρος στὸ μέτωπο σὲ μιὰ ἀερομαχία δὲν ἔχει μπενζίνα, ὁρμᾶ ὅμως καὶ θρυμματίζει τὸ ἐχθρικὸ ἀεροπλάνο μὲ τὸ δικό του. Θυμᾶται τὸ ἀρχαῖο ἔμβολο καὶ τὸ ἐφαρμόζει. Τί ἄλλο εἶχε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ ἀνδρεῖος ἐκεῖνος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ψυχική του πανοπλία; Ἕνα ἀγόρι 15 χρονῶν, Φαλαγγίτης, φυλάγει βάρδια ὡς τὶς 3 μετὰ τὰ μεσάνυχτα πίσω ἀπὸ ἕνα νεκροταφεῖο. Μιὰ νέα Φαλαγγίτισσα γυρνᾶ στὸ δρόμο βοηθώντας ὅπου λάχη ἀνάγκη τὴν ὥρα τοῦ συναγερμοῦ, ἀφοῦ τὴν προηγούμενη ἔθαψε τὴ μάνα της ἀπὸ τὴν χθεσινὴ ἐπιδρομή. Καὶ πόσα καὶ πόσα μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀπαριθμήση! Οὔτε ἕνα οὔτε δυό! Ὅλα τὰ ἄτομα, ὁλόκληρο τὸ σύνολο, σύσσωμος ὁ 'Ελληνικὸς Λαὸς εἶναι ἔτσι ψυχικὰ θωρακισμένος.

Ὅλοι βαδίζουμε, ψυχικοὶ στρατιῶτες, μὲ τὰ θούρια στὸ στόμα γιὰ μιὰ νίκη.

'Η ψυχή μας εἶναι πάνοπλη. Καὶ τολμᾶ μὲ τὴν τόλμη ἐκείνη ποὺ γεννᾶ τοὺς ἥρωες.

Σ. Καρ.

[illegible]

Νέα Σπαρτιάτισσα

Παιδί μου, ἡ Μοῖρα μὲ χρυσὸ κοντύλι
γεράματα ὄμορφα τώρα μοῦ γράφει.
Τώρα στῆς ζήσης μου τ' ἀχνὸ δεῖλι
γεμίζει τὴν ψυχή μου ἀγνὸ χρυσάφι.

*

Γυιέ μου, μὲ φλογερὸ στὸ λέγω ἀχεῖλι
φλόγα ἱερὴ τὸ μέτωπό μου βάφει,
τὰ ρόδα νοιώθω μέσα μου τ' Ἀπρίλη
ν' ἀνθίζουν, σὰν σὲ θραψερὸ χωράφι.

★

Ἥρωα σὲ λαχταρῶ καὶ Λεωνίδα
χρυσόλαμπρη σὲ τῆς ζωῆς μου ἀχτίδα
ν' ἀγωνιστῆς γερὰ καὶ νὰ νικήσης.

★

Ὅπως ἁρμόζει στὴν τρανὴ Φυλή σου,
δαυλὸς πυρπολητὴς τώρα ἡ ψυχή σου!
Τ' ἀκοῦς; Μόνο νικώντας νὰ γυρίσης!

Σίτσα Καραϊσκάκη

Πουλόβερ γιὰ τοὺς στρατιῶτες μας

Ἐκεῖ ἀπάνω στὰ βουνὰ τῆς Πίνδου μάχονται τ' ἀδέλφια μας καὶ τὰ παιδιά μας μὲ μιὰ ἀπόφασι καὶ ἕνα θάρρος ποὺ μᾶς κάνει περήφανες καὶ μᾶς φέρνει δάκρυα στὰ μάτια. Ἐκεῖ ἀπάνω οἱ κορφὲς στρώθηκαν μὲ χιόνι καὶ οἱ ἥρωές μας ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ κάτι ζεστό. Ἕνα ροῦχο πλεγμένο ἀπὸ τὰ χέρια μας θὰ τοὺς ζεσταίνη πιὸ πολὺ γιατὶ μαζί του θὰ πλέκουμε τὴν ἀγάπη μας, τὴν φροντίδα καὶ τὴ στοργή μας. Αὐτὴ ἡ συναίσθησι τὸν κάνει πιὸ δυνατὸ καὶ πιὸ ἀνδρεῖο! Κανένα χέρι λοιπὸν γυναικεῖο ἂς μὴν ὑστερήση στὴν ἅγια αὐτὴ δουλειά. Θὰ σᾶς ἐξηγήσω τώρα τὴν κατασκευὴ ἑνὸς πουλόβερ ποὺ εἶναι τόσο εὔκολη καὶ ἁπλῆ. Σήμερα δὲν ξέρουμε τί θὰ πῆ δυσκολία. Ἀκόμα δὲν ἔχουμε διακρίσεις. Πλέκει ἡ πριγκήπισσά μας Φρειδερίκη, πλέκει ἡ ἀρχόντισσα κυρία, πλέκει ἡ ὑπάλληλος, πλέκει ἡ γρηούλα, πλέκει ἡ Φαλαγγίτισσα, ἡ μικρὴ Σκαπάνισσα... πλέκει... πλέκει ὁλόκληρος ὁ γυναικεῖος κόσμος τῆς Ἑλλάδος μὲ συγκίνησι καὶ στοργή. Κάθε θηλιὰ καὶ μιὰ εὐχὴ γιὰ τὴ νίκη, κάθε σειρὰ ἕνα ἐμπρὸς γιὰ τὴ δόξα. Ἔτσι δουλεύουμε ὅλο τὸ Ἔθνος γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό.

Ὑ λ ι κ ά. 250 γραμ. μαλλὶ τετράκλωνο ἢ πεντάκλωνο, ἂν θέλουμε νὰ γίνη χονδρὸ τὸ πουλόβερ καὶ βελόνες 3 ἢ 3,5 Ν.

Π λ ά τ η. Περνᾶτε 112 θηλιὲς στὶς βελόνες καὶ πλέκετε 7 ἑκ. λάστιχο. Συνεχίζετε τὴν πλέξι ποὺ θέλετε νὰ δώσετε στὸ πουλόβερ, αὐξάνοντας στὶς δύο ἄκρες κάθε πέντε σειρὲς μιὰ θηλιά. Ἔτσι θ' αὐξήσετε ἐν ὅλῳ 14 θηλιές, ὥσπου νὰ φθάσετε στὴ μασχάλη, δηλ. σὲ ὕψος 30 ἢ 35 ἑκ. (ἀναλόγως τοῦ σώματος), ὁπότε ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὶς μασχάλες.

Κλείνετε στὶς δύο ἄκρες ἀπὸ 4 θηλιές, στὴν τρίτη σειρὰ κλείνετε ἀπὸ τρεῖς θηλιές, στὴν πέμπτη σειρὰ ἀπὸ δύο θηλιὲς καὶ στὴν ἑβδόμη ἀπὸ μία. Πλέκετε κατόπιν ἴσια ἐπὶ 15 ἑκ. καὶ αὐξάνετε μετὰ στὶς δύο ἄκρες κάθε τρεῖς σειρὲς ἀπὸ μιὰ θηλιὰ ἐπὶ 4 φορές. Ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτὸ ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τοὺς ὤμους κλείνοντας σὲ κάθε ὦμο 5 θηλιὲς σὲ κάθε σειρὰ ἐπὶ τρεῖς φορές, δηλ. ἐν ὅλῳ 15 θηλιές. Μετὰ κλείνετε συνέχεια τοὺς ὑπολοίπους πόντους ποὺ σᾶς ἔμειναν καὶ ἔτσι σχηματίζεται ὁ σβέρκος.

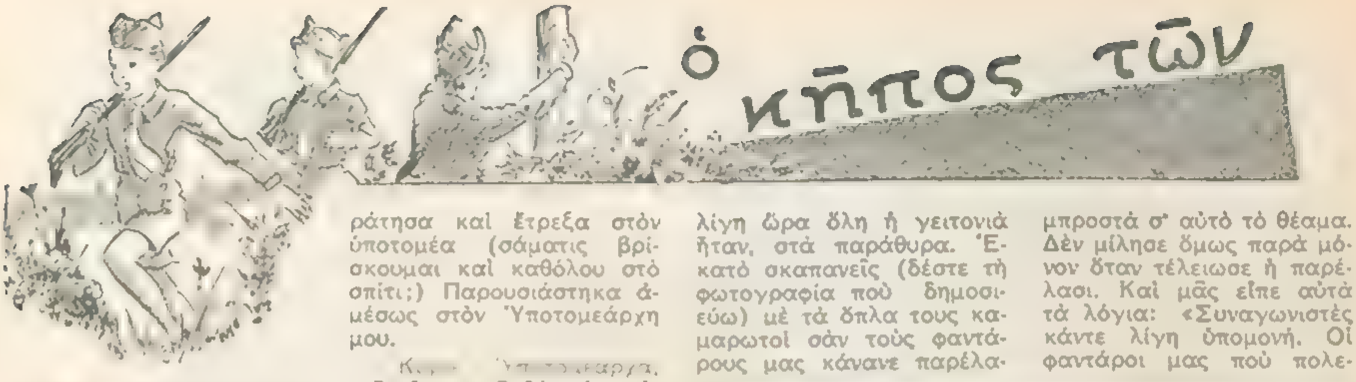
Ἐ μ π ρ ό ς. Περνᾶτε 120 πόντους στὶς βελόνες καὶ πλέκετε τὸ ἴδιο λάστιχο ὅπως καὶ τὸ πίσω. Συνεχίζετε τὸ πλέξιμο αὐξάνοντας στὶς [illegible] κάθε 5 σειρὲς μιὰ θηλιά, ἐν ὅλῳ δέκα τέσσαρες φορές. Στὰ 30 ἢ 35 ἑκ. ὕψος σχηματίζετε τὶς μασχάλες κλείνοντας στὶς δυὸ ἄκρες 6 θηλιές. Στὴ δεύτερη σειρὰ 4, στὴν τρίτη σειρὰ δύο καὶ στὴν τετάρτη μιὰ θηλιά. Πλέκετε ἴσια ἐπὶ 13 ἑκ. καὶ κατόπιν αὐξάνετε στὶς δύο ἄκρες ἀπὸ μία θηλιὰ σὲ κάθε τρεῖς σειρές, ἕως ὅτου τὸ ὕψος τῆς μασχάλης ἐμπρὸς φθάση τὸ ὕψος τῆς πίσω μασχάλης. Ἐνῷ ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὶς μασχάλες, ὅταν τὸ πλεκτό σας ἔχη ὕψος 37 μὲ 39 ἑκ., ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὸ μυτερὸ ντεκολτὲ ὡς ἑξῆς: Μοιράζετε τοὺς πόντους τοῦ πλεκτοῦ σὲ δύο ἴσια μέρη καὶ συνεχίζετε νὰ πλέκετε ἢ συγχρόνως καὶ τὰ δύο μέρη μὲ δύο κουβάρια ἢ πρῶτα τὴν μία πλευρὰ καὶ μετὰ τὴν ἄλλη κλείνοντας στὸ μέρος τοῦ ντεκολτὲ 8 φορὲς μιὰ θηλιὰ κάθε δυὸ σειρές, κατόπιν δὲ κάθε 4 σειρὲς μιὰ θηλιὰ ἐπὶ 13 φορές. Συνεχίζετε μὲ τὶς θηλιὲς αὐτὲς ὥσπου ν' ἀποκτήση ὁ ὦμος σας τὸ ὕψος τοῦ ὤμου τῆς πλάτης. Γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸν ὦμο κλείνετε σὲ τέσσερες φορὲς ὅλες τὶς θηλιὲς τοῦ ὤμου.

Μ π ο ρ τ ο ῦ ρ α. Θὰ περάσετε στὴ βελόνα 110 θηλιὲς καὶ θὰ πλέξετε ἐπὶ δέκα σειρὲς λάστιχο δύο μὲ δύο. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μπορτοῦρα τῆς μιᾶς μασχάλης. Πλέκετε ἄλλη μία ὅμοια καὶ γιὰ τὴ δεύτερη μασχάλη. Γιὰ τὴ μπορτοῦρα τοῦ λαιμοῦ περνᾶτε 150 περίπου θηλιές.

Σ η μ ε ί ω σ ι ς. Τὸ λάστιχο καὶ οἱ μπορτοῦρες τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς μασχάλης γίνονται [illegible] ρες, δηλ. 2, 5 Ν. Ὅταν ἑτοιμάσετε κατ' αὐτὸν τρόπον ὅλα τὰ κομμάτια τοῦ πουλόβερ σιδερώνετε ἐλαφρὰ τὸ ἐμπρὸς καὶ πίσω φύλλο [illegible] πουλόβερ. Ἀκολουθώντας τὶς πιὸ πάνω ὁδηγίες μπορεῖτε νὰ πλέξετε ἕνα πουλόβερ μὲ ὁποιοδήποτε πλέξι.

Τὸ πουλόβερ εἶναι ἕτοιμον

ΑΚΟΜΗ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ

Αὐτὲς τὶς μέρες πάω νὰ σκάσω ἀπὸ τὴ ζήλεια μου. Μὰ πέστε μου, εἶναι μικρὸ πρᾶγμα νὰ βλέπῃς χιλιάδες φαντάρους ποὺ φεύγουν γιὰ τὸ μέτωπο, μὲ τὶς ὡραῖες στολές τους, μὲ τὰ τουφέκια τους, μὲ τὰ σακκίδιά τους, καμαρωτοί, μὲ τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό τους κι' ἐγώ.. ἄ! θὰ σκάσω ἀπὸ τὴ ζήλεια μου! Φτάνει νὰ σᾶς πῶ ὅτι πῆγα καὶ τἄβαλα μὲ τὴ μητέρα μου. «Τί σοῦ φταίω ἐγὼ ἡ κακομοίρα;» μοῦ εἶπε. «Φταῖς καὶ παραφταῖς, τῆς ἀπάντησα, ἔπρεπε νὰ μὲ ἔχῃς κάνει νωρίτερα. Τί θὰ-ἔχανες κυρία μητέρα ἂν ἀντὶ νὰ μὲ γεννήσῃς τὸ 1926 μὲ γεννοῦσες τὸ 1918; Ἀλλὰ ἐσὺ δὲ νοιάστηκες καὶ νὰ τώρα τί παθαίνω ἐγώ...».

Ἡ μητέρα μου πῆγε ἡ κακομοίρα νὰ μὲ παρηγορήσῃ, ἀλλὰ ἐγὼ ποῦ νὰ πάρω ἀπὸ τέτοια. Τὴν παράτησα καὶ ἔτρεξα στὸν ὑποτομέα (σάματις βρίσκουμαι καὶ καθόλου στὸ σπίτι;) Παρουσιάστηκα ἀμέσως στὸν Ὑποτομεάρχη μου.

— Κύριε Ὑποτομεάρχα, τοῦ εἶπα, ποῦ θὰ πάῃ αὐτὴ ἡ κατάστασι; Ἐδῶ θὰ μείνω ἐγὼ ὥσπου νὰ τελειώσῃ ὁ πόλεμος;

Ὁ Ὑποτομεάρχης μ' ἐκύτταξε καλὰ στὰ μάτια. Δὲν ξέρω, μὰ μοῦ φάνηκε πὼς ἦταν ἕτοιμος νὰ κλάψῃ.

— Κι' ἐδῶ ποὺ εἶσαι, μοῦ ἀπάντησε, προσφέρεις μεγάλες ὑπηρεσίες. Τὰ πράγματα ποὺ μαζεύεις μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους συναγωνιστές σου γιὰ τοὺς φαντάρους μας, εἶναι μεγάλη βοήθεια γιὰ τὸν ἀγῶνα μας.

Κάτσε τώρα νὰ κουβεντιάσῃς μαζί του. Ἄλλοι στὸ μέτωπο νὰ μαζεύουν Ἰταλοὺς καὶ ἐγὼ νὰ μαζεύω φανέλλες, τσιγάρα καὶ κουβέρτες!...

— Φαίνεται κύριε Ὑποτομεάρχα, πὼς δὲν σᾶς γεμίζω τὸ μάτι, τοῦ εἶπα, γιαυτὸ δὲν μὲ στέλνετε στὸ μέτωπο. Μὰ τώρα θὰ δῆτε ποιὸς εἶμαι ἐγὼ καὶ οἱ συναγωνιστές μου.

Ἔφυγα τρεχάλα καὶ σὲ λίγη ὥρα ὅλη ἡ γειτονιὰ ἦταν στὰ παράθυρα. Ἑκατὸ σκαπανεῖς (δέστε τὴ φωτογραφία ποὺ δημοσιεύω) μὲ τὰ ὅπλα τους καμαρωτοὶ σὰν τοὺς φαντάρους μας κάνανε παρέλασι μπροστὰ στὸν ὑποτομέα. Καὶ πρῶτος καὶ καλλίτερος ἐγώ.

Ὁ Ὑποτομεάρχης μας γιὰ μιὰ στιγμὴ τἄχασε μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ θέαμα. Δὲν μίλησε ὅμως παρὰ μόνον ὅταν τέλειωσε ἡ παρέλασι. Καὶ μᾶς εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια: «Συναγωνιστές κάντε λίγη ὑπομονή. Οἱ φαντάροι μας ποὺ πολεμᾶνε σήμερα θὰ κάνουνε τὴν Ἑλλάδα μας μεγάλη. Ἐσεῖς θὰ τὴν κάνετε ἀκόμη μεγαλείτερη».

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τόσο ὄμορφο ἤτανε! Καὶ βάλανε τὸν τεχνίτη νὰ πάρῃ ὅρκο, πὼς δὲ θὰ πῇ σὲ κανένα τίποτα. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, μπαίνει μέσα τὸ καλό σου βασιλόπουλο, καὶ μπροστὰ τὸ παπαδόπουλο, καὶ πᾶνε γιὰ τὴν πολιτεία.

Ἤτανε ἴσα ἴσα ἡ ὥρα ποὺ ἔβγαινε ὁ ἥλιος κι' οἱ ἄνθρωποι βλέπουν ἕνα πρᾶμα ποὺ θάμπωνε ὁλονῶν τὰ μάτια. Ὤ! τί πρᾶμα ἦταν αὐτό! Ὅλος ὁ κόσμος νὰ τρέχῃ νὰ τὸ δῇ, κι' ἐκεῖνο πάλι, νὰ τὸ βλέπῃς νὰ χαιρετάῃ τὸν κόσμο, νὰ πηδάῃ καὶ νὰ χορεύῃ, ποὺ ἦταν μιὰ τρέλλα. Κι' ὅλη τὴ μέρα ὁ κόσμος τὸ θαύμαζε.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα σὰν τἄκουσε ὁ βασιλιᾶς, παράγγειλε νὰ τοῦ τὸ πᾶνε ἀμέσως στὸ παλάτι γιὰ νὰ θαυμάσῃ κι' ἡ βασιλοπούλα. Κι' αὐτοὶ μόλις τἀκούσανε, τὸ παγαίνουν γρήγορα γρήγορα στὸ παλάτι. Τότες τὸ βλέπει ὁ βασιλιᾶς κι' ἡ βασιλοπούλα καὶ πῆγαν νὰ χάσουν τὸ νοῦ τους ἀπὸ τὴν ὀμορφιά του.

Πιάνουν κι' αὐτοὶ καὶ δίνουν τοῦ παπαδόπουλου τόσα δῶρα καὶ τοῦ λένε' νὰ τἀφήσῃ ἐκεῖ, κι' αὔριο τὸ πρωΐ νὰ πάῃ νὰ τὸ πάρῃ, γιὰ νὰ τὸ θαυμάσουνε καλὰ καλά. Τί νὰ κάνῃ τὸ παπαδόπουλο; Βασιλικιὰ προσταγή! Καὶ σηκώνεται καὶ φεύγει χωρὶς νὰ θέλῃ. Μὰ ὅλη τὴ νύχτα δὲν ἔκλεισε μάτι, γιατὶ φοβότανε, μπᾶς καὶ τ' ἀνοίξουν καὶ μὲ τὸ γλυκοχάραγμα τρέχει στὸ παλάτι καὶ τὸ παίρνει. Καὶ σὰν πηγαίνει στὸ σπιτάκι τους, τὸ ξεβιδώνει, καὶ βγαίνει τὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ λέει: Φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε, σὰν τὸ ρολόϊ κτυποῦσε ἀπόψε ἡ καρδιά μου, ὥσπου νάρθῃς νὰ μὲ πάρῃς. Τὰ ἴδια ἔπαθα κι' ἐγώ, τοῦ λέει καὶ μὴ σὲ μέλει. Ἀλλὰ βλέπω πὼς μπήκαμε στὸ παλάτι κι' αὐτὸ μὲ κάνει ἥσυχο κι' ὅλα θὰ πᾶνε καλὰ κι' εὐλογημένα. Καὶ τὸ βασιλόπουλο παραγτραγουδοῦσε ἀπ' τὴ χαρά του, κι' ὅλη τὴ μέρα ἔτρεχε μὲ τ' ἀλογάκι του στὸ παλάτι.

Μιὰ μέρα τοῦ λέει τὸ παπαδόπουλο: Ἀδερφέ μου ἕως πότε θὰ χάνουμε τὸν καιρό μας ἄδικα; Ἀπόψε δίχως ἄλλο ν' ἀποφασίσῃς νὰ βγῇς ἔξω σὰν κοιμηθοῦνε ὅλοι, γιὰ νὰ δοῦμε τί θ' ἀπογίνῃ. Κι' ἡ βασιλοπούλα συνήθιζε κι' ἔπαιρνε τ' ἀλογάκι της μέσ' στὴν κάμαρα κι' ἀγαποῦσε νὰ τὸ κοιτάζῃ. Μὰ ἐκεῖνος ποὺ ἦταν τόσο φοβισμένος, ἀποφασίζει τέτοιο πρᾶγμα; Γι' αὐτό, ἐκείνη τὴ βραδιά, μπαίνει τὸ παπαδόπουλο μέσα, καὶ πηγαίνει στὸ παλάτι. Κι' ἐκείνη τὴ βραδιὰ ἤτανε πιὰ ποὺ ἤτανε! Γιατὶ τὸ παπαδόπουλο ἤξερε πολλὰ καὶ τοὺς ἔκανε ὅλους νὰ σκάσουν ἀπ' τὰ γέλια. Ὕστερα, σὰ νύσταξε ἡ βασιλοπούλα, παίρνει τ' ἀλογάκι μέσ' στὴν κάμαρά της κι' ἀφοῦ ἔπαιξε κάμποσην ὥρα μαζί του, ἀνεβαίνει κατόπιν στὸ χρυσὸ της κρεββατάκι, ποὺ ἤτανε γιομᾶτο ἄνθη καὶ τριαντάφυλλα, κι' ἐκεῖ ποὺ ἔκανε νὰ κλείσῃ τὰ γλυκά της μάτια, βγαίνει τὸ παπαδόπουλο καὶ στέκεται μπροστά της' κι' αὐτόνε πάλι τὸν πιάνουν κάτι σπασμοὶ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ πιά.

Ἡ βασιλοπούλα ποὺ ἀκόμα δὲν εἶχε καλὰ καλὰ κοιμηθῆ, ἀνοιγοκλείνει τὰ μάτια της, τὸν κοιτάζει καὶ θέλει νὰ φωνάξῃ. Τότες ἀρχινάει τὸ

Τὸ Διηγηματάκι μας

✱ Ο ΗΛΙΟΣ ΜΑΣ ✱

Ὁ Φώτης εἶναι πάρα πολὺ μικρός. Πρὶν ἀκόμα λίγους μῆνες δὲν ἤξερε οὔτε νὰ συνεννοηθῆ μὲ τὰ λόγια. Ἔλεγε τόσα ὅσα γιὰ νὰ ζητᾷ ἀπὸ τὴ μαμά του ἐκεῖνα ποὺ τοῦ χρειάζονταν. Καὶ πάλι δὲν τὰ ἔλεγε καθαρά. Μὲ τὸν καιρὸ ἡ φωνίτσα του δυνάμωσε, ἡ γλωσσίτσα του συνήθισε καὶ ἄρχισε νὰ λέῃ τὰ λογάκια του.

Κάθε μέρα ὁ Φωτάκης μαθαίνει καὶ κάτι καινούργιο. Πότε πῶς λένε τὸ βάζο, πότε πῶς λένε τὰ λαχανικά, πότε πῶς λένε τὸ βούτυρο. Εἶναι χαριτωμένος ὅταν ρωτᾷ τὴ μαμάκα του. Μαμά τί εἶναι αὐτό;

Καὶ ἡ μαμά τοῦ ἐξηγεῖ καὶ τοῦ λέει καὶ κεῖνος ξαναλέει πολλὲς φορὲς τὸ ἴδιο πράγμα, τὴν ἴδια λέξι ὡς ποὺ νὰ τὰ μάθῃ καλὰ καλά.

Μιὰ μέρα ὁ Φωτάκης εἶδε τριγύρω του παράξενη κίνησι. Σειρῆνες βούιζαν καὶ ἡ μαμά του τὸν πῆρε βιαστικὰ καὶ τὸν κατέβασε στὸ ὑπόγειο.

— Τί εἶναι μαμά;

— Σειρῆνες παιδί μου.

Ὁ Φωτάκης ἄρχισε νὰ λέῃ δυνατὰ πολλὲς φορὲς «Σειδῆνες, σειδῆνες, σειδῆνες» σὲ σημεῖο ποὺ κόντεψε νὰ ζαλίσῃ τὴ μαμά του ποὺ τὸν ἄκουγε. Ξαφνικά, σὰ νὰ πέρασε μιὰ δυνατὴ ἰδέα μέσα στὸ ἀπήχτο μυαλουδάκι του ρώτησε σοβαρά:

— Γιατί εἶναι οἱ σειδῆνες μαμά;

— Ἔ! Νά. Εἶναι σειρῆνες. Τὰ παιδάκια δὲν πρέπει νὰ τὰ ἐξετάζουν ὅλα. Ἔχομε πόλεμο.

Ὁ Φωτάκης, ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα λύθηκε ὁ συναγερμὸς καὶ βγῆκε ἔξω μὲ τὴ μαμά του ἄρχισε νὰ λέῃ πάλι πολλὲς πολλὲς φορές: πόλεμος, πόλεμος, πόλεμος.

Περίμενε ὡστόσο νὰ δῇ τί εἶναι αὐτὸς ὁ πόλεμος. Μὴν εἶναι κανένα μεγάλο καρπούζι καὶ βουίζουν οἱ σειρῆνες πῶς τὸ φέρνουνε; Μὴν εἶναι κανένα μεγάλο

αὐτοκίνητο μὲ πιλώρια καραμούζα; Τί πρᾶμα νἆναι αὐτὸς ὁ πόλεμος; Ἤθελε νὰ ρωτήσῃ τὴ μαμά του, μὰ θυμήθηκε πῶς ἡ μαμά του δὲν τὸν ἄφησε ἐκείνη τὴν ἡμέρα νὰ τὴ ρωτήσῃ. Ἔπειτα ἕνα ἄλλο πρᾶγμα τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι. Ὁ μπαμπᾶς δὲν ἤτανε πιὰ στὸ σπίτι. Τὸν εἶχε δεῖ μιὰ μέρα ποὺ ἦρθε μὲ κάτι παράξενα ροῦχα κι' ἕνα δίκοχο καπέλλο στὸ κεφάλι, βιαστικός, βιαστικός, τὸν εἶχε δεῖ ποὺ φίλησε πολὺ πολὺ τὴ μαμά του κι' αὐτὸν καὶ ποὺ εἶχε φύγει βιαστικὸς καὶ σοβαρός. Μὰ γιατί δὲν ξαναγύρισε τώρα; Ὁ Φωτάκης δὲ βάσταξε:

— Ποῦ εἶναι, μαμά, ὁ μπαμπᾶς; ρώτησε.

— Ὁ μπαμπᾶς παιδί μου πῆγε στὸν πόλεμο, μὰ θὰ ξανάρθῃ πάλι.

— Καὶ τί εἶναι αὐτὸς ὁ πόλεμος;

Ἡ μαμὰ δὲν ἀποκρίθηκε. Ὁ Φωτάκης ξαναρώτησε τὸ ἴδιο πρᾶγμα δυὸ φορὲς ἀκόμη καὶ τότε ἡ μαμὰ τοῦ Φωτάκη εἶπε:

— Σ' ἀρέσει Φωτάκη μου ὁ ἥλιος; Τὸν ἀγαπᾶς;

— Ναὶ μαμάκα.

— Καλά, κι' ἂν ἐρχότανε κανένας νὰ σοῦ τὸν κλέψῃ, τί θἄκανες;

Ὁ Φωτάκης συλλογίστηκε καλὰ καλὰ καὶ εἶπε.

— Μπᾶ! Δὲν θ' ἄφηνα νὰ μοῦ τὸν πάρουν τὸν ἥλιο. Θὰ τὸν ἔδερνα ἐγὼ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

— Ἔ, καὶ ὁ μπαμπᾶς πῆγε νὰ δείρῃ κάτι κακοὺς ἀνθρώπους ποὺ θέλουνε νὰ μᾶς κλέψουν τὸν ἥλιο. Αὐτὸ θὰ πῇ πὼς πῆγε στὸ πόλεμο.

— Καὶ θὰ μᾶς τὸν πάρουν τὸν ἥλιο μαμάκα; φώναξε ἀνήσυχο τὸ μικρὸ παιδάκι.

— Ὄχι μικρό μου. Τὸν ἥλιο κανένας δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὸν πάρῃ ἐμᾶς. Ὁ μπαμπᾶς σου καὶ πολλοὶ ἄλλοι πατεράδες θὰ τοὺς δείρουν ἐκείνους τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Φωτάκης χτύπησε χαρούμενος τὰ χεράκια του.

Γ. Δ.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ Κ. ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ

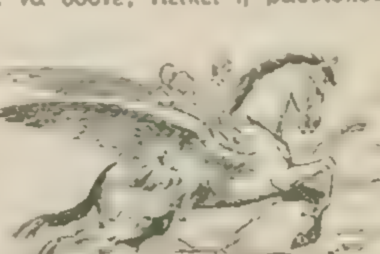
— Κι' ἄλλος ἀνόητος! ..

— Τὸ εἶχα προβλέψει!

Περπατοῦν χωρὶς νὰ βλέπουν μπροστά τους!

παπαδόπουλο μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια καὶ τῆς λέει: Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κυρά μου, λυπήσου με, μὴ θέλεις νὰ μὲ σκοτώσουν ἄδικα. Ἄχ! μάτια μου, φῶς μου, τῆς λέει, πόσα κακὰ ὑποφέρω γιὰ σένα· ἕνα ἄντρα δὲ θὰ πάρης κι' ἐσύ; Κοίταξέ με καὶ μένα· μήτε στραβὸς εἶμαι, μήτε κουτσός. Τότες ἐκείνη στέκεται καὶ συλλογιέται καὶ βλέπει ἕνα παλληκάρι χαριτωμένο νὰ κλαίη σὰ μωρὸ παιδί. Τὸ λυπήθηκε ἀπ' τὄνα μέρος, κι' ἀπὸ τἄλλο τὸ συμπάθησε τόσο πολύ, ποὺ λέει μέσα της: Τώρα νὰ φωνάξω, τί θὰ καταλάβω; Ὥσπου νἄρθουν νὰ τὸν πιάσουν, μπορεῖ νὰ σκοτώση πρῶτα ἐμένα κι' ὕστερα νὰ σκοτωθῆ κι' αὐτὸς κι' ἀπὸ τἄλλο πάλι, διαλογιζότανε: Ἕναν ἄντρα δὲ θὰ πάρω; Καλλίτερος δὲ θἄνε ἀπ' αὐτόν. Καὶ γυρνάει καὶ τοῦ λέει: Καὶ τώρα τί θέλεις ἐσύ; Σὰν νὰ πῆρε κομμάτι ἀέρα ἡ καρδιὰ τοῦ παπαδόπουλου καὶ τῆς λέει: Νὰ σηκωθοῦμε, κυρά μου, νὰ φύγουμε, ἀπ' ἐδῶ. Δός μου ὅρκο, τοῦ λέει, πὼς δὲ μὲ παίρνεις γιὰ ἄλλον κανένα. Καὶ τόσο κουτὸς εἶμαι μάτια μου, ὥστε νὰ γίνω ἐγὼ μέσο γιὰ νὰ περάση ὁ ἄλλος; Μὰ κείνη σὰ νὰ καταλάβαινε κάτι τὸ ὕποπτο, ἀλλὰ τί νὰ κάνη; Σηκώνεται λοιπόν, καὶ μαζεύει ὅσα πράματα καλὰ εἶχε, κι' ὕστερα τὸ κόβει λάσπη, χωρὶς νὰ πάρη κανεὶς εἴδησι. Καὶ τρέχουν στὸ σπιτάκι, ποὺ ὥρα τὴν ὥρα περίμενε τὸ βασιλόπουλο καὶ χωρὶς νὰ μποῦνε μέσα, τὸ βάζουνε κι' οἱ τρεῖς στὰ πόδια.

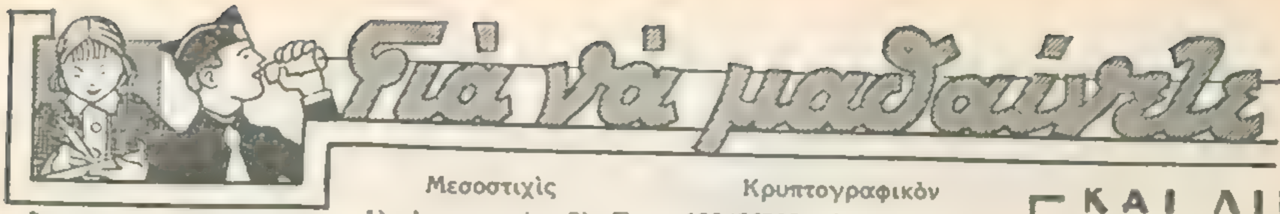
Σὰν ξημέρωσ' ἡ μέρα, ἔρχεται ἡ ὥρα ποὺ ξύπναε ἡ βασιλοπούλα, μὰ αὐτὴ οὔτε ξυπνάει οὔτ' ἀκούγεται. Μπᾶ! τί τρέχει, λέει ὁ βασιλιᾶς· πῶς δὲν ἔρχεται ἐκεῖνος νὰ ζητήση τ' ἄλογό του; (γιατὶ πάντα πήγαινε πολὺ πρωΐ). Καὶ σὰν τοῦ μπῆκαν ψύλοι στ' αὐτιά, φωνάζει νὰ σπάσουνε τὶς πόρτες. Σποῦνε λοιπὸν τὶς πόρτες, καὶ τί νὰ δοῦνε; Λείπει ἡ βασιλοπούλα,

Τὸ καλὸ ἄλογο τοὺς περνάει πέρα

λείπουνε κι' ὅλα τὰ καλὰ πράγματα καὶ μοναχὰ τὸ χρυσὸ ἄλογο ἦταν σωριασμένο χάμω ἀνοικτό. Φουρτούνα ποὺ μὲ βρῆκε! φωνάζει ὁ βασιλιᾶς, κι' ἔχασα τὴν παρηγόρια μου· μόν' τρεχᾶτε γρήγορα στὸ σπίτι τοῦ μάστορη. Μὰ τοῦ κάκου πασχίζουνε καὶ πολεμᾶνε,— τὸ πουλὶ εἶχε πετάξει ἀπ' τὸ κλουβί,— ἐνῷ αὐτοὶ ἀρματώνονται γιὰ νὰ τοὺς πάρουν καταπόδι. Μὰ ἐκεῖνοι ἦσαν πιὰ κοντὰ στὴ θάλασσα καὶ δὲν εἶχαν κανένα φόβο. Καὶ σὰν βλέπει ἡ κόρη τόσο στρατό, τοὺς λέει: Βλέπετε ὁ πατέρας μου μᾶς κυνηγάει, καὶ ποῦ θὰ πᾶμε τώρα; Τότες τὸ βασιλόπουλο βουτάει τὸ χαλινάρι στὴ θάλασσα καὶ νὰ τὸ καλό σου τὸ ἄλογο καὶ τοὺς περνάει πέρα! Τότες μόλις φτάνει κι' ὁ πατέρας της στὴν ἀκρογιαλιά· μὰ πῶς νὰ τὴν περάση; Καὶ καταράστηκε τὴν κόρη του: Ἄμε, κόρη μου, κι' ἀφοῦ μ' ἀρνήθηκες κι' ἔφυγες, τὴν πρώτη βραδιὰ ποὺ θὰ κοιμηθῆς μὲ τὸν ἄντρα σου νὰ σχιστῆ τὸ ντουβάρι, καὶ νὰ βγῆ ἕνα θεριὸ μὲ δυὸ κεφάλια καὶ νὰ σᾶς φάη! (Κακὸ πρᾶμα ἡ κατάρα τοῦ γονιοῦ).

Κι' ἔτσι τὰ δυὸ παιδιὰ κερδίσανε τὴν ὀμορφότερη τοῦ κόσμου.

Ἄθροισμα 20

Ὁ δάσκαλος ὅταν τελείωσε τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς, ἔγραψε στὸν πίνακα τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς:

1	1	1	1	1
3	3	3	3	3
5	5	5	5	5
7	7	7	7	7
9	9	9	9	9

Κι' εἶπε στὰ παιδιά:

— Νὰ πάρετε πέντε ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ νὰ σχηματίσετε τὸν ἀριθμὸ 20. Τὰ νούμερα ἐπιτρέπεται νὰ ἐπαναλαμβάνωνται, νὰ μπῆ 2 ἢ 3 φορὲς ὁ ἴδιος ἀριθμὸς ἂν εἶναι ἀνάγκη.

Οἱ μαθηταὶ ἔσπασαν ἄδικα τὸ κεφάλι τους. Δὲ βρῆκε κανεὶς τὴ λύσι. Κι' ὅλοι εἶπαν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βρεθῆ ἄθροισμα 20.

—Ἂν εἶναι ἀλήθεια, παρετήρησε τότε ὁ δάσκαλος, πὼς δὲν μπορεῖ νὰ γίνη ἄθροισμα 20, τότε ὑπάρχει κάποιος λόγος. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος;

Ἡ τάξις σιωποῦσε. Ὁ Νῖκος ὡστόσο, ὁ ἐπιμελέστερος ἀπ' ὅλους, σηκώθηκε ὕστερ' ἀπὸ λίγο κι' ἔδωσε τὴν ἐξήγησι. Ὁ δάσκαλος τὸν βαθμολόγησε μὲ ἄριστα.

Ποιὰ ἦταν ἡ ἐξήγησις ποὺ εἶχε δώσει ὁ Νῖκος;

Α. — Β. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Λεξίγραφος

Μ' ἕνα γράμμα τ' ἀλφαβήτου
καὶ θεὰ στὴ γενικὴ
μὲ αὐτὰ τὰ δύο μόνο
μία πόλι Ἑλληνικὴ
στὴ δημοτικὴ
σὲ μισὸ λεπτὸ σκαρώνω.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Στοιχειόγριφος

Σὲ Πέρση Βασιλῆᾶ
μιὰ μέση ἂν προσθέσω
νῆσο μεγάλη ξακουστὴ
εὐθὺς θὰ σχηματίσω.

Β. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

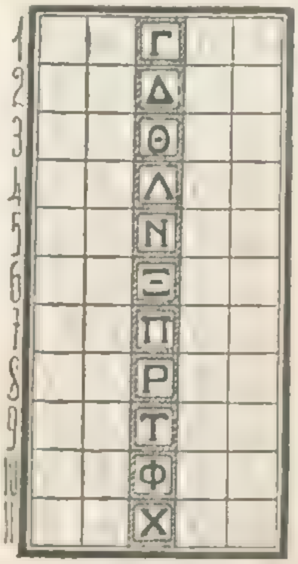
Αἴνιγμα

Δυὸ πατέρες καὶ δυὸ γυιοὶ
βγῆκαν ἔξω, κυνηγοί.
Καὶ σκοτῶσαν 6 λαγοὺς
καὶ τοὺς φέρνουν σηκω-[τοὺς
ἀπὸ ἕναν ὁ καθείς,
δηλαδὴ τὸ ὅλον τρεῖς.
Τρεῖς, σᾶς λέγω τὸ σωστό,
μὰ πῶς ἔγινε αὐτό;

Α. ΒΟΥΛΑ — Χ. Χ. Β.

Μεσοστιχίς

1) Δροσιστικόν, 2) Ποταμός, 3) Ἐλάττωμα, 4) Ἱσπανικὴ πόλις, 5) Ἀνδρικὸν ὄνομα, 6) Νῆσος, 7) Πρόγονος (ἀνορθ.), 8) Νῆσος, 9) Ὠ πυθμήν, 10) Ἀρχαία πόλις, 11) Τὸ ἔχουν οἱ χοντροί.

Ἐκτὸς τοῦ μεσαίου γράμματος — ποὺ σημειοῦται ἄλλωστε στὸ σχῆμα — τὰ ἄλλα τέσσερα γράμματα εἶναι ἴδια σ' ὅλες τὶς λέξεις. Ἔτσι, ἂν βρῆτε μιὰ λέξι, ἀντικαθιστᾶτε καὶ στὶς ἄλλες τὰ γράμματά της καὶ θὰ ἔχετε τὴ λύσι.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

123456782	=	Ἀρχ. ρήτωρ.
126	=	Ὅμοια εἰς ἔκτασιν.
75316	=	Ἀρχ. πόλις.
6216	=	Ἤπειρος.
217651	=	Καρπός.
45621	=	Οἶνος.
3226	=	Ὄρος Ἑλλάδ.
12732	=	Κατάρτι.
451782	=	Ὁ κρίνων.
4376	=	Πτηνόν.

Α. Κ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ

Γνωρίζετε;

1. Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ σερβίρεται στὸ τραπέζι, κόβεται, μοιράζεται μὰ δὲν τρώγεται;
2. Ποιὸς θὰ ἤθελε νὰ εἶναι μονόφθαλμος;
3. Ποιὸς βασιλιᾶς φοράει τὸ μεγαλύτερο στέμμα;
4. Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὁ Θεὸς δὲν τὸ βλέπει ποτέ, ὁ βασιλιᾶς σπανίως καὶ ὁ κοινὸς θνητὸς κάθε στιγμή;

Ι. Θ. ΜΠΡΑΒΑΚΟΣ

Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτο τῆς τρίτης κ.ο.κ. ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Ἀμερικῆς.

1) Ἑλληνικὴ νῆσος, 2) Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ κράτους, 3) Πόλις τῆς Ἀσίας, 4) Ἔρημος, 5) Μία ἐκ τῶν θαλασσῶν, 6) Ἀσιατικὴ νῆσος πλησίον τῶν Ἰνδιῶν, 7) Πόλις τῆς Ἰταλίας.

Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Προτοῦ ἐπιδοθῆτε στὴ λύσι τῆς ἀσκήσεως πρέπει νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας τὰ ἑξῆς:

Οἱ λέξεις ποὺ βρίσκονται στὸ πλαίσιο - ὅπως φαίνεται ἄλλωστε - δὲν εἶναι πλήρεις. Ἀπὸ τὴν πρώτη λέξι λ. χ. λείπουν τὰ τρία πρῶτα γράμματα καὶ ὑπάρχουν τὰ τρία τελευταῖα (ρια).

Στὴ δεύτερη λέξι λείπουν τὰ δύο πρῶτα καὶ ὑπάρχουν τὰ τρία τελευταῖα. Στὴν τρίτη λέξι ὑπάρχουν τὰ τρία πρῶτα γράμματα καὶ λείπουν τὰ πέντε τελευταῖα.

Ἀκριβῶς πρέπει νὰ βρῆτε τὰ ἄγνωστα γράμματα κάθε λέξεως, τὰ ὁποῖα σημειώνονται μὲ τὶς τελεῖες. Κάθε τελεία εἶναι καὶ ἕνα γράμμα.

...ρία	*
..δύω	*
...μήδεια	*
....νέας	* *
κογ.....	* * * *
χτ....	*
.....λη	*
ἐντομ....νον	*
Αλ...ς	*
	1043

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ παιχνιδιοῦ εἶναι ὅτι τὰ γράμματα ποὺ λείπουν ἀποτελοῦν σὲ κάθε λέξι ἕναν ἀριθμό. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ συνθέτων λέξεων, ἢ περὶ ἁπλῶν λέξεων, τῶν ὁποίων ἕνα μέρος - ἀρχή, μέση ἢ τέλος - εἶναι ἀριθμός. Θέλετε παράδειγμα; Ὁρίστε: Μη..

Ἐὰν συμπληρώσωμε τὶς δύο τελεῖες μὲ ἰσάριθμα γράμματα (ποὺ ἀποτελοῦν ἀριθμὸ λ. χ. 1, ἕν) θὰ ἔχουμε μηδέν.

Ἔτσι ἀκριβῶς γίνεται στὶς λέξεις τοῦ πλαισίου. Οἱ ἀστερίσκοι ποὺ εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ 1043 δείχνουν τὶς θέσεις ὅπου θὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοί, μὲ τοὺς ὁποίους θὰ συμπληρωθοῦν οἱ λέξεις. Ὅπου ὑπάρχει μονοψήφιος ἀριθμὸς ὑπάρχει ἕνας ἀστερίσκος, ὅπου διψήφιος δύο καὶ ὅπου τριψήφιος τρεῖς ἀστερίσκοι κλπ.

Ἐὰν συμπληρώσετε τὸν πίνακα τῆς προσθέσεως ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ θὰ προκύψουν ἀπὸ τὶς λέξεις, θὰ βρῆτε ἄθροισμα 1043.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

ΤΟ ΒΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ...

Ὁ ἕνας σκύλος στὸν ἄλλον: — Κοίταξε, καὶ ἡ κυρία μας ἔβαλε σήμερα φίμωτρο!...

Ἡ μόνη διαφορά...

Ὁ πελάτης: Μοῦ δώσατε σήμερα τὸ πρωὶ ἀρσενικὸ ἀντὶ κινίνο.

Ὁ φαρμακοποιός: Ἆ κύριε, εἴσθε πολὺ τίμιος. Αὐτὸ κάνει τρεῖς δραχμὲς περισσότερο ἀπὸ τὸ κινίνο.

Ἀμερικάνικο...

— Τὸ ἔμαθες; Ὁ ἀρχιτέκτων ποὺ κτίζει τὸν καινούργιο οὐρανοξύστη τῆς 19ης λεωφόρου μὲ τὰ 200 πατώματα ἔπεσε ἀπὸ τὴ στέγη.

— Καὶ σκοτώθηκε;

— Δὲν ξέρω, ἀκόμη πέφτει...

Γιὰ τὴν ὀμπρέλλα.

Ὁ δικαστής: Ἔσπασες τὴν ὀμπρέλλα σου στὸ κεφάλι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν αἰσθάνεσαι τοὐλάχιστον καμμιὰ λύπη γι' αὐτό;

Ὁ κατηγορούμενος: Βέβαια! Ἦταν μιὰ ὀμπρέλλα τῶν 500 δραχ.

Ὅ,τι δὲν ἔβλεπε...

Ὁ Τάκης σταματᾶ ἐμπρὸς σ' ἕνα κατάστημα ἐξαρτημάτων αὐτοκινήτων, καὶ διαβάζει τὴν ἑξῆς ἐπιγραφή: «Ὅ,τι δὲν βλέπετε στὴν βιτρίνα, ζητῆστέ το μέσα στὸ Κατάστημα».

Ὁ Τάκης μπαίνει μέσα καὶ ζητεῖ:

— Θὰ ἤθελα 1 ὀκᾶ πατάτες καὶ 100 δράμια τυρὶ φέτα!!!

Διασκεδάζοντας

ΕΥΘΥΜΙΑ

Καλὰ ἐπήγαιναν

Οἱ δύο φίλοι ἐπέστρεφαν μὲ αὐτοκίνητο ἀπὸ μιὰ γιορτή.

Ἐκεῖνος ποὺ διηύθυνε εἶχε πιῆ περισσότερο ἀπ' τὸ κανονικό. Καὶ ὅπως φαίνεται ἦταν κάπως ζαλισμένος — αὐτὸ τοὐλάχιστον ἔδειχνε ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὡδηγοῦσε τὸ αὐτοκίνητο.

Ὁ ἄλλος εἶχε ἀρχίσει ν' ἀνησυχῇ. Καὶ τοῦ συνιστᾷ νὰ προσέχῃ.

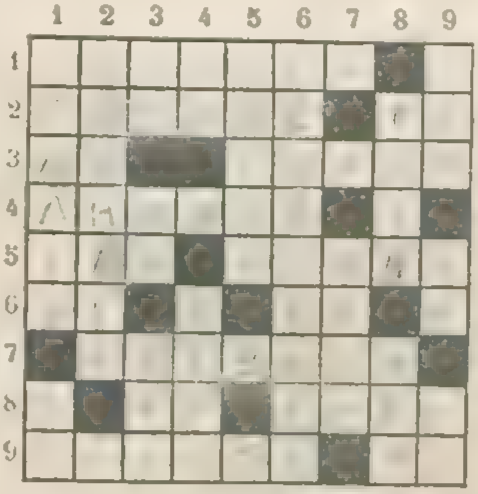
— Νὰ προσέχω; τοῦ ἀπαντᾷ ὁ ὁδηγός. Τί νὰ προσέχω;

— Νὰ προσέχῃς νὰ ὁδηγῇς καλύτερα τὸ αὐτοκίνητο.

— Τί λές, ἀδερφέ; Ὥστε ἐγὼ εἶμαι ποὺ ὁδηγῶ τὸ αὐτοκίνητο; Σὲ βεβαιῶ πὼς δὲν τὸ εἶχα καταλάβει. Ἐνόμιζα πὼς ὁδηγεῖς ἐσύ!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως: 1) Κράτος τῆς Ν. Εὐρώπης. 2) Ἕκαστον δωμάτιον ἔχει τέσσαρας (ὀν.) — Αἰγυπτιακὴ θεότης τοῦ ἡλίου. 3) Δίφθογγος — Μέτρον βάρους. 4) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 5) Ὄρος τῆς Κρήτης — Τσαντῆρι. 6) Ἄρθρον (πληθ.) — Ἀριθμητικόν. 7) Περιφέρεια τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. 8) Δεικτικόν — Ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δοτική). 9) Προφυλάσσει τὴν κεφαλὴν τοῦ στρατιώτου κατὰ τὴν μάχην — Προτρεπτικόν.

Καθέτως: 1) Κράτος τῆς Ν. Εὐρώπης — Πρόθεσις. 2) Κράτος τῆς Β. Εὐρώπης. 3) Γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου — Ἀπαγορευτικὸν — Τελικὸς σύνδεσμος. 4) Ἐπιφώνημα πόνου — Χρονικὸς σύνδεσμος. 5) Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος. 6) Εἶδος τριγώνου, μὲ ἴσας τὰς δύο πλευράς. 7) Μὲ αὐτὰ ὁδηγεῖται ὁ ἵππος. 8) Τρέξιμον ὑγροῦ (αἰτ.) — Συμπερασματικόν. 9) Καθεὶς — Τὴν ὁποίαν — Κλωστή.

[illegible]

Μεταγραμματισμὸς

Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου,
ἂν μ' ἀλλάξῃς ἕνα γράμμα
ποταμὸς τῆς Ἰταλίας
θὰ προβάλῃ ἐν τῷ ἅμα.

Κ. Ε. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ

Γρῖφος

Οὐς εἰ μελλ' ὕδωρ 1 ἄλλοτ' ὅπως.

ΜΗΝΑΣ ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Κράτος τῆς Εὐρώπης:

1) Κράτος τῆς Εὐρώπης, 2) Ἔνδοξος χώρα ἡρώων, 3) Κράτος τῆς Β. Εὐρώπης, 4) Χώρα τῆς Β. Ἀφρικῆς, 5) Ἰσχυρὸν κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης, 6) Κράτος τῆς Β. Δ. Εὐρώπης, 7) Κράτος τῆς Ἀσίας, 8) Χώρα τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου.

ΣΠ. ΓΟΥΡΜΟΣ

Μετεωρολογία, Στρατὸς καὶ Ναυτικὸν

Ἐλέγαμε εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας ὅτι διὰ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς καὶ γενικώτερον διὰ τὰ ἀεροπορικὰ ταξίδια, εἶναι ἀναγκαία ἡ πρόγνωσις τοῦ καιροῦ, ὄχι μόνον ὅταν πρόκειται νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ [illegible] ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πτήσεώς του. Καὶ ἀνεφέραμεν ἐκεῖ τὴν μεγάλην [illegible] τῆς Μετεωρολογίας, ὄχι μόνον κατὰ τὰς εἰρηνικὰς περιόδους τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς πολεμικὰς τοιαύτας, ὅπως εἶναι καὶ αὐτὴ τὴν ὁποίαν [illegible] καὶ μὲ ἀνεκτίμητον [illegible] σιασμὸν διέρχεται σήμερον τὸ Ἔθνος μας.

Ἀλλ' ἡ συμβολὴ τῆς Μετεωρολογίας ἐπεκτείνεται καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ τοὺς ὁποίους θὰ εἴπωμεν ὀλίγα εἰς τὸ σημερινόν μας ἄρθρον, πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας τῆς «Νεολαίας». Κάθε στρατιωτικὴ μονάς, κάθε σῶμα στρατοῦ, κάθε μεραρχία, κάθε σύνταγμα πυροβολικοῦ ἔχει τὴν καλουμένην στρατιωτικὴν Μετεωρολογικὴν Ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὴν στρατιωτικὴν μονάδα εἰς τὸ πεδίον τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐξ ἄλλου καὶ τὸ Ναυτικὸν ἔχει καὶ αὐτὸ τὸ τμῆμά του, τῆς Ναυτικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία συνεργαζομένη μετὰ τῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῆς Ὑδρογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ [illegible] τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ.

• • •

Πρέπει νὰ γνωρίζομεν ὅτι ἡ δρᾶσις τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ ἡ ἔμμεσος βολὴ τῶν πυροβόλων καὶ τῶν πολυβόλων ἔχει ἀνάγκην [illegible] τῆς προγνώσεως τοῦ καιροῦ, ὅσον τῆς Μετεωρολογικῆς καταστάσεως τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ δράσῃ τὸ πυροβολικὸν καὶ αἱ πολυβολαρχίαι ποὺ συνοδεύουν [illegible]. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς βολῆς πυροβολικοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνουν παρατηρήσεις τῆς βαρομετρικῆς (ἀτμοσφαιρικῆς) πιέσεως, τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς ἐντάσεως τοῦ ἀνέμου, τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος καὶ μερικῶν ἄλλων μετεωρολογικῶν στοιχείων.

Διότι ἡ βολὴ τῶν πυροβόλων καὶ τῶν πολυβόλων [illegible] διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ της, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν [illegible] τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν καὶ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἔντασιν τοῦ ἀνέμου. Τὰ βλήματα, ὅταν διαγράφουν τὴν τροχιάν των ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς. Ὁ ἄνεμος καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ, εἶναι δυνατὸν νὰ β[illegible] ἀπὸ τὴν τροχιάν του τὸ βλῆμα. Τὸ αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ καὶ ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις.

Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωμεν τὴν διεύθυνσιν καὶ ἔντασιν τοῦ ἀνέμου εἰς ὕψος 500, 1.000 2.000 καὶ 3.000 μέτρων, ποὺ μᾶς χρειάζεται; Καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔχει λυθῆ ἀπὸ [illegible] καὶ σήμερον εἰς τοὺς καλῶς συγκροτημένους στρατοὺς οἱ ἐξησκημένοι Μετεωρολόγοι χρησιμοποιοῦν τὰ ἀερόστατα διὰ νὰ μάθουν τὴν διεύθυνσιν καὶ ἔντασιν τοῦ ἀνέμου εἰς τὰ ὕψη ποὺ ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω.

Δηλαδὴ εἰς τὴν ἕδραν τῆς στρατιωτικῆς [illegible] τῆς ἐνάρξεως τῆς [illegible] ἐχθροῦ, [illegible] μίζουν μὲ ὑδρογόνον. Τῆς σφαίρας αὐτῆς [illegible] τῆς μὲ τὴν ὁποίαν [illegible] μὲ ὡρισμένα ὄργανα [illegible] λουθοῦν τὴν κίνησιν αὐτῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἂν π. χ. εἰς τὰ 500 μ. τὸ μπαλόνι συναντήσῃ ἕνα ρεῦμα βορείου ἀνέμου, [illegible] θ' ἀπέρχεται καθ' [illegible] ἀπὸ τὴν Γῆν, [illegible] τύπου, νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ταχύτητα τοῦ βορείου ἀνέμου. [illegible] τῆς σκοπευτικῆς [illegible].

Ἂν κανεὶς [illegible] νὰ μάθῃ τὴν τύχην τοῦ [illegible] ὅτι [illegible] εἰς τὸ ὕψος τῶν [illegible] 6.000 μέτρων [illegible] ὅτι ἡ [illegible] καὶ ἡ ἐλαστικὴ [illegible] δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀνέξῃ εἰς αὐτὴν [illegible].

Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ Ναυτικόν. Νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν πολλά, διότι ὁ καθένας καταλαβαίνει ὅτι οἱ διάφοροι πλόες τῶν πολεμικῶν πλοίων πρέπει νὰ γίνωνται βάσει σχεδίου, εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁποίου σπου[illegible] πρόκειται νὰ [illegible].

Ἡ [illegible] ἐπιχειρήσεις. Διότι προκειμένου νὰ ἐκτελέσῃ μία μοῖρα πολεμικῶν [illegible] ρίως ποὺ ἔχει τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὸν κατὰ θάλασσαν ἀγῶνα, διότι τὸν ὑποβοηθοῦν εἰς πλεῖστα ὅσα ζητήματα τὰ ὁποῖα σχετίζονται μὲ τὴν πολεμικὴν δρᾶσιν τοῦ [illegible].

[illegible] ἀπὸ αὐτῆς ἡ Πατρίς μας.

ΣΕΙΡΙΟΣ

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟ-

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Συνεχίζεται μὲ αὐξάνουσαν ἐπιτυχίαν ἡ δρᾶσις τῶν δυνάμεών μας ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ μετώπου.

Αἱ κύριαι συγκοινωνίαι τοῦ ἐχθροῦ βάλλονται συνεχῶς ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ μας καὶ τῆς ἀεροπορίας μὲ καταστρεπτικὰ διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τοῦ ἐχθροῦ ἀποτελέσματα.

Ἐξ ἄλλου, ἐνῷ ἡ Κορυτσᾶ ἔχει περισφιχθῆ πανταχόθεν, οἱ Ἰταλοὶ ὑποχωροῦν ἀτάκτως καὶ εἰς τὸν Καλαμαν.

Αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις ἐπετέθησαν κατὰ τῆς ὀχυρωτάτης κορυφῆς Ἰβάν, ὕψους 1750 μέτρων παρὰ τὴν λίμνην τῆς Πρέσπας καὶ περισφίγγουν ταύτην. Ἡ κορυφὴ τοῦ Ἰβὰν δεσπόζει τῆς Κορυτσᾶς καὶ τῶν διερχομένων δι' αὐτῆς συγκοινωνιῶν πρὸς τὸ Ἐλβασάν.

Ἡ ὁδὸς αὐτή, ἀσφαλτόστρωτος, εἶναι ὑψίστης στρατιωτικῆς σημασίας διὰ τὸν ἐχθρόν.

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Ἡ παράλληλος δρᾶσις τῆς ἀεροπορίας μας διευκολύνει σημαντικῶς τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ μας.

Κατὰ τὴν μεγάλην ἀερομαχίαν ὑπεράνω τῆς Κορυτσᾶς κατερρίφθησαν 13 ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα καὶ ἕτερα 10 ὑπέστησαν ἀνεπανορθώτους ζημίας.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω κατερρίφθησαν χθὲς 3 ἐχθρικὰ βομβαρδιστικὰ καὶ ἄλλα 3 ὑποχωροῦντα ἐτράπησαν πρὸς τὸ νοτιοσλαυϊκὸν ἔδαφος.

Ἐπίσης τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρεττανικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Μεταξὺ τῶν στρατιωτικῶν στόχων, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐπετέθησαν χθὲς τὰ ἀεροπλάνα μας, ἦτο καὶ μία ἰταλικὴ μηχανοκίνητος φάλαγξ μεταγωγικῶν ἐν κινήσει εἰς τὴν βορείως τῆς Κορυτσᾶς περιοχήν. Ἡ φάλαγξ αὕτη ἐβομβαρδίσθη καὶ ἐμυδραλλιοβολήθη ἐπιτυχῶς ὑποστᾶσα μεγάλας ζημίας καὶ σχοῦσα πολλὰ θύματα. Προσεβλήθη ἐπίσης ἀγρέπαυλις, χρησιμοποιουμένη ὡς στρατιωτικὸν ἀρχηγεῖον, ἔξω τῆς ὁποίας ὑπῆρχον πολυάριθμα στρατιωτικὰ αὐτοκίνητα, μία δὲ βαρεῖα βόμβα κατεκρήμνισε τὴν οἰκοδομήν. Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην κατεστράφη τελείως σημαντικὴ γέφυρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐκινοῦντο ἰταλικαὶ ἐνισχύσεις. Μέγας ἀριθμὸς ἐχθρικῶν στρατευμάτων κατελήφθη αἰφνιδιαστικῶς, ὑπῆρξαν δὲ ἀσφαλῶς βαρύταται αἱ ἀπώλειαί των».

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ χθὲς τὴν νύκτα ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθ. 20 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ μετώπου συνεχίζεται ζωηρὰ δρᾶσις πεζικοῦ, πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας. Συνελάβομεν περὶ τοὺς 700 αἰχμαλώτους καὶ περιῆλθον εἰς χεῖρας μας 10 πυροβόλα. Ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισεν ἐχθρικὰ τμήματα ἐν δράσει καὶ κατέρριψεν εἰς ἀερομαχίας 3 ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα. Δύο ἐκ τῶν ἡμετέρων δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὰς βάσεις των. Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισεν ἀδιακρίτως πόλεις καὶ χωρία τοῦ ἐσωτερικοῦ. Οὐδεὶς στρατιωτικὸς στόχος ἐβλήθη. Ὑπάρχουσιν ἐλάχιστοι τραυματίαι».

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, 15ην τρέχοντος, ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἀδιακρίτως πόλεις τινας, κωμοπόλεις, χωρία καὶ ἀγροτικὰς περιοχάς, στερουμένας οἱουδήποτε στρατιωτικοῦ ἐνδιαφέροντος. Εἰς μίαν κωμόπολιν τῆς Ἠπείρου τὰ ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα ἔβαλον κατὰ τῶν οἰκιῶν διὰ πολυβόλων. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἄνω βομβαρδισμῶν ἐφονεύθησαν ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ 2 παιδία καὶ ἐτραυματίσθησαν 3 γυναῖκες. Λοιπαὶ ζημίαι ἐντελῶς ἀσήμαντοι.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Κατόπιν ὁρμητικῆς ἐξορμήσεως τῶν ἡμετέρων δυνάμεων ἐναντίον τῶν Ἰταλικῶν θέσεων ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ μετώπου, ἀνετράπησαν τόσον αἱ παλαιαί, ὅσον καὶ αἱ νέαι μεραρχίαι τοῦ ἐχθροῦ αἱ ἀποσταλεῖσαι ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἀλβανίας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ὑποχωρουσῶν διαρκῶς ἐχθρικῶν δυνάμεων.

Αἱ νῖκαι τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἶναι σπουδαιοτάτης σημασίας, τὰ καταληφθέντα δὲ χθὲς ὑψώματα, τὰ δεσπόζοντα τῆς Κορυτσᾶς, δημιουργοῦν ἐξαιρετικῶς προνομιοῦχον θέσιν εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατόν, ὥστε νὰ ἀναμένωνται ραγδαῖαι ἐξελίξεις.

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ χθὲς τὴν νύκτα ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθμ. 21 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου, ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐφ' ὅλου τοῦ μετώπου, ἰδίᾳ ἐν ΗΠΕΙΡΩ καὶ κυρίως εἰς ὀρεινὴν περιοχὴν ἀμέσως ἀνατολικῶς ΚΟΡΥΤΣΑΣ σοβαροὶ ἀγῶνες καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν συνελήφθησαν παρ' ἡμῶν πολλοὶ αἰχμάλωτοι καὶ ἐκυριεύθησαν πυροβόλα, ὅλμοι καὶ παντοειδὲς ὑλικόν.

Ὁ ἐχθρὸς ὑποχωρῶν ἐκ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ἐπυρπόλησε ταύτην κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε καὶ πάλιν πόλεις καὶ χωρία ἄνευ στρατιωτικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἀλλ' οὐδὲν θῦμα ἐσημειώθη».

Η ΑΠΟ ΑΕΡΟΣ ΕΠΙΘΕΣΙΣ

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐπετέθη καὶ πάλιν ἐναντίον ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ ποιμνίων.

Τὸ σχετικὸν ἀνακοινωθὲν τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν 16ην τρέχοντος, ἐχθρικὸν ὑδροπλάνον ἐπολυβόλησεν ἐργαζομένους χωρικοὺς καὶ βόσκοντα ποίμνια εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου ΡΙΓΛΑΔΕΣ Κερκύρας, ἄνευ οὐδενὸς θύματος ἢ ζημίας. Ἕτεροι ἐχθρικοὶ ἀεροπλάνοι ἔρριψαν βόμβας εἰς τὴν θάλασσαν πλησίον κωμοπόλεως τινος τῆς Ἠπείρου.

Ὁ ἐχθρὸς ὑποχωρῶν πυρπολεῖ καὶ δῃώνει πόλεις καὶ χωρία.

ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα μαχόμενα σκληρὸν ἀγῶνα ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκτοπίζουν τὸν ἐχθρὸν ἀκαταπαύστως εἰς τὰ κράσπεδα τῆς Κορυτσᾶς ὅπου ἡ μάχη κυριολεκτικῶς μαίνεται.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν γιγαντομαχίαν περιῆλθον εἰς χεῖρας μας καὶ νέα ἐξαιρετικῆς σημασίας ὑψώματα.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 22 πολεμικὸν ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν Στρατηγείου, ἀναφέρει σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

«Ἐφ' ὅλου τοῦ μετώπου διεξήχθησαν καὶ σήμερον μάχαι τόσον εἰς τὴν Ἤπειρον ὅσον καὶ εἰς τὴν ὀρεινὴν περιοχὴν ἀνατολικῶς τῆς Κορυτσᾶς. Νέοι αἰχμάλωτοι, πυροβόλα, ὅλμοι καὶ παντοειδὲς ὑλικὸν περιῆλθον εἰς χεῖρας μας.

»Ὑψώματα σοβαρᾶς στρατιωτικῆς σημασίας κατελήφθησαν παρὰ τὴν σφοδρὰν ἀντίστασιν ἰδίᾳ τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας.

»Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε καὶ ἐπολυβόλησε πόλεις καὶ χωρία τοῦ ἐσωτερικοῦ. Δὲν ὑπάρχουν ζημίαι ἢ θύματα».

Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας ἐξεδόθη ἡ κατωθι ἀνακοίνωσις:

«Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, 17ην τρέχοντος, ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐπολυβόλησε τρεῖς κωμοπόλεις καὶ ἐβομβάρδισε δύο χωρία, ἄνευ οὐδενὸς θύματος ἢ ζημίας τινός».

ΤΡΙΤΗ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940 Ἐξηκολούθησαν καὶ χθὲς καὶ ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κορυτσᾶς σφοδροὶ ἀγῶνες μὲ νέας ἑλληνικὰς ἐπιτυχίας.

Οὕτω τμήματα τοῦ στρατοῦ μας μαχόμενα λυσσωδῶς ἔφθασαν μέχρις Ἐρσέκας καὶ κατέστρεψαν τὰς ἐκεῖ στρατιωτικὰς ἀποθήκας τῶν Ἰταλῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισε σκληρῶς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἀργυροκάστρου καθὼς καὶ ἐχθρικὰς φάλαγγας εὑρισκομένας ἐν πορείᾳ.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 23 πολεμικὸν ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ εἰς τὴν περιοχὴν ἀνατολικῶς τῆς Κορυτσᾶς συνήφθησαν καὶ σήμερον σφοδροὶ ἀγῶνες. Τὰ στρατεύματά μας ἔσχον νέας ἐπιτυχίας ἀποκρούσαντα ἐχθρικὰς ἀντεπιθέσεις καὶ καταλαβόντα θέσεις τοῦ ἀντιπάλου ὧν ἠμύνετο μετὰ πείσματος.

»Ἐχθρικὰ τμήματα ἅτινα πρὸ ἡμερῶν εἶχον εἰσδύσει εἰς τὴν περιοχὴν νοτίως τοῦ ποταμοῦ Καλαμᾶ ἀπωθήθησαν ἅπαντα βορείως τοῦ ποταμοῦ.

»Ἡμέτερα τμήματα ἐπιδραμόντα εἰς βάθος ἐντὸς ἐχθρικοῦ ἐδάφους κατέστρεψαν ἀποθήκας στρατιωτικῶν ἐφοδίων καὶ καυσίμων ὑλῶν εἰς Ἐρσέκαν καὶ Μπόροβαν καὶ συνέλαβον αἰχμαλώτους τινάς.

»Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία διὰ σοβαρῶν δυνάμεων ἐβομβάρδισε τὰς ἐπὶ τοῦ μετώπου θέσεις μας. Κατ' ἀερομαχίας ἄνωθεν τοῦ μετώπου ἡ ἡμετέρα ἀεροπορία κατέρριψεν 7 βομβαρδιστικὰ ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα καὶ 2 διώξεως. Δύο ἐκ τῶν ἡμετέρων δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὰς βάσεις των.

»Ἡ ἡμετέρα ἀεροπορία ἐξετέλεσεν ἀναγνωρίσεις εἰς βάθος ἐντὸς τοῦ ἐχθρικοῦ ἐδάφους καὶ ἐβομβάρδισε τὸ ἀεροδρόμιον Ἀργυροκάστρου καὶ ἐχθρικὰς φάλαγγας ἐν κινήσει.

»Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐβομβαρδίσθη παρ' ἐχθρικῆς ἀεροπορίας ἡ Πρέβεζα ἀνεπιτυχῶς».

8 ΗΡΩΪΚΟΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΟΙ

Παρὰ τοῦ ξένου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ἐξαίρεται τὸ θάρρος καὶ ὁ ἡρωισμὸς δεκάδος Δωδεκανησίων, οἱ ὁποῖοι κατώρθωσαν νὰ ἀποβιβασθοῦν εἰς μίαν νησῖδα καὶ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὴν φρουράν της.

Σχετικῶς τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα ἔρριψαν βόμβας τινὰς εἰς κωμόπολιν ἐν Ἠπείρῳ, ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν.

Ἕλλην, Δωδεκανήσιος, διαμένων καὶ ἐργαζόμενος εἰς ἐλευθέραν Ἑλλάδα, τὴν νύκτα τῆς 17ης πρὸς τὴν 18ην Νοεμβρίου, ἐπὶ κεφαλῆς συμπατριωτῶν του καὶ ἄλλων, ἀπέπλευσαν ἔκ τινος ἑλληνικοῦ ὅρμου διὰ βενζινοπλοίου καὶ ἀπεβιβάσθησαν εἰς νησῖδα τινὰ τῆς Δωδεκανήσου. Ἡ ὁμὰς αὐτὴ ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἰταλικοῦ φυλακείου Καραμπινιέρων, τοῦ ὁποίου ᾐχμαλώτισε τὸν σταθμάρχην καὶ τρεῖς Καραμπινιέρους μετὰ τοῦ ὁπλισμοῦ των.

Ἐν συνεχείᾳ ἐπετέθη κατὰ τοῦ ναυτικοῦ φυλακείου τῆς ἰδίας νησῖδος μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον τριῶν, ἐν οἷς καὶ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς βαθμοφόρου.

Οἱ ἐπιδραμόντες ἐπέστρεψαν πάντες μετὰ τῶν τεσσάρων αἰχμαλώτων καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ των, εἰς τὸν ὅρμον ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπέπλευσαν.

ΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ «ΝΕΟΛΑΙΑΣ»

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1930.— Χθὲς καθ' ὅλον τὸ ἐξ 120 μιλλίων μῆκος τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ μετώπου, διεξήχθησαν πεισματώδεις μάχαι, ἰδίως εἰς τὸν βόρειον τομέα.

Τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα συνεχίζουν πρὸς νότον τὴν νικηφόρον των προέλασιν, ἐνῷ εἰς τὸν κεντρικὸν τομέα ἡ κατάστασις παραμένει ἀμετάβλητος.

Ἡ ὅλη κυρίως ἐπιθετικὴ προσπάθεια παρατηρεῖται εἰς τὸν τομέα τῆς Κορυτσᾶς, ὅπου ὁ κλοιὸς ἐξακολουθεῖ περισφίγγων τὸν ἐχθρόν.

Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπὸ ἀέρος ἐπίθεσις τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἀγγλικῆς ἀεροπορίας ὑπῆρξεν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐπιτυχής.

Οὕτω, τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρεταννικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἐξέδωσε τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθέν:

«Τὰ ἀεροπλάνα διώξεως τῆς βασιλικῆς ἀεροπορίας, τὰ [illegible] τοῦ ἐχθρικοῦ ἐδάφους, ἐσημείωσαν χθὲς σημαντικὰς ἐπιτυχίας ἐναντίον μεγάλου ἀριθμοῦ ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων μάχης.

»Ὑπεράνω τῶν ἐχθρικῶν γραμμῶν, εἷς σχηματισμὸς ἀεροπλάνων μας συνήντησε μέγαν ἀριθμὸν ἐχθρικῶν καταδιωκτικῶν καὶ ἀμέσως συνεπλάκη μετ' αὐτῶν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀερομαχίαν ὀκτὼ ἀεροπλάνα τύπου «Κ. Ρ. 42» καὶ ἓν ἐκ τῶν νεωτάτων ἰταλικῶν καταδιωκτικῶν τύπου «Γ. 50», κατερρίφθησαν καὶ κατεστράφησαν, δύο δὲ ἄλλα «Κ. Ρ. 42» ὑπέστησαν τόσον σοβαρὰς βλάβας, ὥστε εἶναι ἐντελῶς ἀπίθανον νὰ κατώρθωσαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς βάσεις των. Ὅλα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπανῆλθον ἄθικτα καὶ ἡ μόνη ἀπώλεια ὑπῆρξεν ὁ ἐλαφρὸς τραυματισμὸς ἑνὸς πιλότου μας».

Ἐκ παραλλήλου ἡ ἑλληνικὴ ἀεροπορία ἐπετέθη ἐναντίον ἐχθρικῶν φαλάγγων ἐν πορείᾳ καὶ ἐπέφερεν εἰς αὐτὰς σοβαρὰς καταστροφάς.

Εἰς ἐπιδρομὰς πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀλβανίας ἐβομβάρδισεν ἐπιτυχῶς στρατιωτικὰς ἀποθήκας, τὸ ἀεροδρόμιον τῆς Κορυτσᾶς καὶ διαφόρους ὁδικοὺς κόμβους.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 24 ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὴν περιφέρειαν ΚΟΝΙΤΣΗΣ τὰ στρατεύματά μας ἀπώθησαν διὰ τῆς λόγχης τὸν ἐχθρὸν ἐξ ἰσχυρῶν θέσεων, τῶν ὁποίων ἠμύνετο μετὰ πείσματος.

Ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τῆς Μαρόβας ἐσυνεχίσθησαν ἐπιτυχῶς αἱ ἐπιθετικαί μας ἐνέργειαι.

Κατ' ἀερομαχίας ἄνωθεν τοῦ μετώπου κατερρίφθησαν 11 ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα.

Ἅπαντα τὰ ἡμέτερα ἐπέστρεψαν ἄνευ ἀπωλειῶν εἰς τὰς βάσεις των.

ΠΕΜΠΤΗ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940. Αἱ [illegible] κινήσεις τοῦ στρατοῦ μας εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διάσπασιν τοῦ ἐχθροῦ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ μετώπου.

Ἡ ὑποχώρησις τοῦ ἐχθροῦ ἔλαβεν ἤδη τὴν μορφὴν τῆς ἀτάκτου φυγῆς. Αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις βαδίζουν πλέον μὲ ἀκάθεκτον ὁρμὴν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀντικειμενικῶν των σκοπῶν.

Κατὰ τὰς νικηφόρους ἑλληνικὰς προελάσεις περιῆλθεν εἰς χεῖρας μας ἄφθονον πολεμικὸν ὑλικόν, ἤτοι πυροβόλα, πολυβόλα καὶ ἑκατοντάδες τεθωρακισμένων καὶ μὴ αὐτοκινήτων.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ὁ Πρόεδρος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτὴν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας κ. Πάλαιρετ τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ λαμπροῦ κατορθώματος τῆς ἀεροπορίας τοῦ βρεταννικοῦ στόλου εἰς τὸν Τάραντα:

Ἀθῆναι τῇ 13 Νοεμβρίου 1940

«Φίλε κ. Πρέσβυ,

Τὸ λαμπρὸν κατόρθωμα τῆς ἀεροπορίας τοῦ βρεταννικοῦ στόλου, ἡ ὁποία κατέφερεν ἕνα τόσον σκληρὸν πλῆγμα εἰς τὸν ἐχθρικὸν στόλον, μᾶς ἐνέπλησεν ὅλους χαρᾶς. Ἐπιθυμῶ νὰ συγχαρῶ Ὑμᾶς ἐγκαρδίως καὶ παρακαλῶ Ὑμᾶς ὅπως διερμηνεύσητε εἰς τὸν κ. Τσῶρτσιλ τὰ αἰσθήματα τοῦ θαυμασμοῦ μου.

Πέποιθα βεβαίως ὅτι τὸ κατόρθωμα τοῦτο θὰ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλα καὶ ὅτι αἱ σύμμαχοι Δυνάμεις θὰ καταγάγουν ἐπιτυχίας ὁλονὲν καὶ πλέον ἀποτελεσματικάς.

Νῖκαι τοιαῦται εἶναι σημαντικαὶ καὶ οὐχὶ μόνον ἐν ἑαυταῖς, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ ἠθικοῦ πλήγματος, τὸ ὁποῖον καταφέρουν εἰς τὸν ἐχθρόν.

Πιστεύσατε, φίλε κ. Πρέσβυ καὶ σύμμαχε, εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς πλέον εἰλικρινοῦς ἀφοσιώσεώς μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ

Ὁ Ἄγγλος Πρεσβευτὴς ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

«Φίλε μοι Κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως,

[illegible] τηλεγραφικῶς εἰς τὸν Κύριον Οὐΐνστων Τσῶρτσιλ τὰ συγχαρητήρια ἅτινα περιεῖχεν ἡ Ὑμετέρα ἐπιστολὴ 13ης Νοεμβρίου ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας, τὴν ὁποίαν κατήγαγεν ἡ ἀεροπορία τοῦ στόλου ἡμῶν εἰς τὸν Τάραντα.

Μόλις πρὸ ὀλίγου ἔλαβα τηλεγράφημα, διὰ τοῦ ὁποίου μὲ παρακαλεῖ ὅπως διαβιβάσω Ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο μήνυμα καὶ συγχρόνως νὰ ἐκφράσω τὴν ζωηρὰν καὶ μεγάλην ἱκανοποίησιν ἣν ἐνεποίησεν ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἑλληνικῆς ἀντιστάσεως. Ὁ κ. Τσῶρτσιλ συγχαίρει θερμῶς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα διὰ τὰ κατορθώματα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς ἑβδομάδας τοῦ πολέμου.

Πιστεύσατε, παρακαλῶ, φίλε κύριε Πρόεδρε, εἰς τὰ αἰσθήματά μου τῆς λίαν ἀφοσιωμένης φιλίας μου.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΛΑΙΡΕΤ»

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 25 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἀναφέρει σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὴν ΗΠΕΙΡΟΝ τὰ στρατεύματά μας κατόπιν ἐπιτυχῶν ἀγώνων τῶν τελευταίων ἡμερῶν ἀνέτρεψαν τὸν ἐχθρὸν ἐπὶ εὐρέος μετώπου καὶ κινοῦνται πρὸς βορρᾶν. Ἅρματα μάχης, 200 αὐτοκίνητα, παντοειδὲς ὑλικὸν καὶ αἰχμάλωτοι περιῆλθον εἰς χεῖρας μας.

Εἰς τὴν περιοχὴν ΚΟΡΥΤΣΑΣ τὰ στρατεύματά μας ἐσημείωσαν νέας σημαντικὰς ἐπιτυχίας. Ὑπερέβησαν τὴν ὑψηλὴν κορυφογραμμὴν τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τῆς ΜΑΡΟΒΑΣ καὶ ἐπροχώρησαν ἐπὶ τῶν δυτικῶν ἀντερεισμάτων αὐτῆς.

Ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισεν ἐπιτυχῶς τὸ ἀεροδρόμιον ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ, ἐπὶ δὲ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐβομβάρδισε καὶ ἐπολυβόλησεν ἐχθρικὰς φάλαγγας ἐν ὑποχωρήσει.

Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε δύο πόλεις ἐν ΗΠΕΙΡΩ καὶ ΘΕΣΣΑΛΙΑ. Ὑπάρχουσιν ἐλάχιστοι νεκροὶ καὶ τραυματίαι.

ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΕΙΧΘΕΙΣΑΝ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΝ, ΘΑΡΡΟΣ ΚΑΙ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΝ

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη ἡ κάτωθι ἡμερησία διαταγὴ τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν ἑλληνικῶν δυνάμεων:

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

Τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1940.

[illegible] βομβαρδισμοῦ καὶ [illegible] πληρώματα [illegible] ἐχθρικὰ [illegible] χώρῳ. [illegible] ἐπιδειχθεῖσαν αὐτοθυσίαν, θάρρος, αὐταπάρνησιν καὶ μεγάλην βοήθειαν ἡρωικῶς μαχομένων στρατευμάτων.

Εὐελπιστῶ συνέχισιν ἡρωικῶν κατορθωμάτων πρὸς τελικὴν ἀπόκρουσιν εἰσβολέως καὶ δόξαν γενναίας ἑλληνικῆς ἀεροπορίας.

Ἀρχιστράτηγος
Α. ΠΑΠΑΓΟΣ
Ἀντιστράτηγος

Η ΑΠΟ ΑΕΡΟΣ ΕΠΙΘΕΣΙΣ

Ἐξ ἄλλου ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ ἀέρος ἐπίθεσιν τοῦ ἐχθροῦ, τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσε τὰ ἀκόλουθα:

Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς 20ὴν τρέχοντος μίαν θεσσαλικὴν πόλιν μὲ ἐλάχιστα θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ ἀσημάντους ζημίας.

Ὁμοίως ἐβομβάρδισε χωρία τινὰ καὶ ἀγροτικὰς περιοχὰς εἰς Δυτικὴν Μακεδονίαν ἄνευ θυμάτων καὶ ζημιῶν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Ὅλαι αἱ ἐκ τοῦ μετώπου πληροφορίαι ἀναφέρουν ὅτι ὁ στρατός μας συνεχίζει μὲ ἐνθουσιασμὸν τὴν προέλασίν του καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ μετώπου.

Ὁ ἐχθρὸς ὑποχωρῶν διαπράττει ἀπεριγράπτους βανδαλισμοὺς εἰς βάρος τῶν κατοίκων τῶν πόλεων καὶ χωρίων ἐκ τῶν ὁποίων ὑποχωρεῖ, φθάσας καὶ μέχρι βιασμοῦ γυναικῶν καὶ δεκαετῶν κορασίδων.

Ἡ καταστροφὴ οἰκιῶν, ἐπίπλων καὶ οἱ ἐμπρησμοὶ ἐνεποίησαν τὴν χειρίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀνταποκριτὰς τοῦ ξένου τύπου.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 26 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

Ἐφ' ὅλου τοῦ μετώπου ὁ ἀγὼν ἐσυνεχίσθη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ τὰ στρατεύματά μας ἐσημείωσαν νέας ἐπιτυχίας.

Περιῆλθον εἰς χεῖρας μας 15 πυροβόλα ἐξ ὧν 7 βαρέα, 4 ἀντιαεροπορικὰ πυροβόλα, δεκάδες πολυβόλων, πολλοὶ ὅλμοι καὶ παντοειδῆ ὑλικά. Ἐπίσης ἀποθῆκαι τροφίμων καὶ καυσίμων ὑλῶν.

Ἡ ἀεροπορία μας ἐξετέλεσεν ἐπιτυχεῖς ἀναγνωρίσεις καὶ βομβαρδισμοὺς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Ἐξ ἄλλου τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

Οὐδεμία ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ ἐγένετο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν.

Οἱ Ἰταλοὶ φεύγοντες ἐκ τῆς πόλεως Ἡγουμενίτσης ἡ ὁποία διετέλεσεν ὑπὸ τὴν ὀλιγοήμερον κατοχὴν των κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου, τὴν ἐλεηλάτησαν πλήρως καὶ τὴν ἐπυρπόλησαν κατὰ τὸ πλεῖστον. [illegible] τοὺς Ἕλληνας προκρίτους Χρῆστον Πιτσάλην καὶ Χρῆστον [illegible], παρέλαβον δὲ ὡς ὁμήρους, τῶν ὁποίων ἡ τύχη ἀγνοεῖται, τοὺς Ν. [illegible], Δ. Βασιάδην, Στ. [illegible], Ἀβραὰμ [illegible], Β. Πιτσιάλην, κατοίκους Ἡγουμενίτσης καὶ Δ. [illegible], πρόεδρον τῆς κοινότητος Γραικοχωρίου.

Ἐλλείπουν τὰ στοιχεῖα τῶν γενομένων καταστροφῶν ἀπὸ τῶν φευγόντων Ἰταλῶν εἰς τὰ λοιπὰ χωρία τῆς περιοχῆς.

ΑΙ ΖΗΜΙΑΙ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

Αἱ ζημίαι, τὰς ὁποίας προεξένησαν εἰς τὸ Δυρράχιον καὶ τὰ Τίρανα ἀπὸ τοὺς τελευταίους βομβαρδισμοὺς των παρὰ τῆς βρεταννικῆς ἀεροπορίας [illegible] ὅτι ὑπῆρξαν βαρύταται. Εἰς τὸ Δυρράχιον [illegible] λιμενικαὶ [illegible]. Ἐξερράγησαν δὲ πολλαὶ καὶ μεγάλαι πυρκαϊαὶ ἰδίως εἰς τὸν ἐσωτερικὸν λιμένα. Εἷς ἀπὸ τοὺς μετασχόντας τοῦ βομβαρδισμοῦ Ἄγγλος ἀεροπόρος εἶπεν ὅτι αἱ πυρκαϊαὶ ἦσαν τόσον σφοδραὶ καὶ αἱ φλόγες [illegible] ὥστε ἠδύνατο νὰ [illegible] τὰς χεῖρας του! Παρὰ τὸ σφοδρότατον ἀντιαεροπορικὸν πῦρ, τὰ [illegible] ἀποτελεσματικῶς εἰς τὰς βόμβας των, χωρὶς νὰ ὑποστοῦν καμμίαν ἀπώλειαν. Ἰταλικὰ καταδιωκτικὰ ἐπεχείρησαν νὰ ὀρμήσουν διὰ ν' ἀποκρούσουν τὰ ἀγγλικά, ἀλλ' ἡ ἀπόπειρά των ἀπέτυχε [illegible]. Εἰς τὰ Τίρανα, τὰ ὁποῖα βομβαρδίζονται διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου, ἐπροξενήθησαν μεγάλαι

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 264)

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΣΤΟΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Τον Κυβερνητικόν Επίτροπον της Ε.Ο.Ν. κ. Αλέξ. Ν. Κανελλόπουλον έφεδρον ανθυποσμηναγόν της Βασιλικής Αεροπορίας, αναλαβόντα υπηρεσίαν εις την μονάδα του, θά αναπληροί εις τά καθήκοντά του κατά την εξ Αθηνών απουσίαν του ο νόμιμος αναπληρωτής του Επιτελάρχης της Ε.Ο.Ν. Συνταγματάρχης κ. Σ. Ρουσάκης.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ

[illegible]

Εξ Αργυρουπόλεως.–

[illegible]

Εξ Αγρινίου.–

[illegible]

Εξ Αλεξανδρουπόλεως.–

[illegible]

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΗΝ [illegible]

[illegible]

ΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ [illegible]

[illegible]

ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΑΣ

Όσοι έχετε κάτι νά προσφέρετε για τούς στρατιώτας μας, ειδοποιήσατε την Υπηρεσίαν Αλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν., Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 23 αριθ. Τηλεφ. 70-654. Η υπηρεσία Αλληλεγγύης Μετώπου θά στείλη αμέσως στό σπίτι σας ή στό κατάστημά σας ειδική υπηρεσία η οποία θά παραλάβη αμέσως και υπευθύνως.

[illegible]

ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΤΗΣ [illegible]

[illegible]

ΚΑΙ ΑΛΛΑ [illegible] ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΠΡΟΣΕΦΕΡΕΝ Η Ε.Ο.Ν.

[illegible]

Η Ε.Ο.Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

[illegible]

ΠΟΥ ΘΑ ΔΩΣΕΤΕ ΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΜΑΣ

[illegible]

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

[illegible]

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ,,

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 261)

καταστροφαὶ εἰς στρατιωτικοὺς στόχους καὶ τὸ ἀεροδρόμιον, ὅπου ἐν ὑπόστεγον ἐβλήθη καιρίως καὶ ἐπυρπολήθη. Εἰς τὸ μέτωπον ὁ ἀγὼν προσέλαβεν ἀπὸ τῆς χθὲς ἀποφασιστικὴν τροπὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἡ δὲ ὑποχώρησις τῶν Ἰταλῶν μετεβλήθη εἰς κατεσπευσμένην φυγήν.

Ἡ σταθερὰ πίεσις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ἡ ἀξιοθαύμαστος γενναιότης των καὶ ἡ πτῶσις τοῦ ἠθικοῦ τῶν Ἰταλῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν σοβαρὰς συνεπείας ἐπὶ τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Κατόπιν τριημέρων ἀντεπιθέσεων καὶ τριημέρου ἐντονωτάτης δράσεως τῆς ἀεροπορίας των, οἱ Ἰταλοὶ ἀνετράπησαν χθὲς ἐπὶ εὐρέος μετώπου καὶ καταδιώκονται συντόνως ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἡ δὲ φυγή των κατέστη σήμερον τόσον ταχεῖα, ὥστε διεκόπη ἡ ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν Ἰταλικῶν ὀπισθοφυλακῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἐμπροσθοφυλακῶν. Τὰ κυριευθέντα ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας λάφυρα εἶναι τόσον πολλά, ὥστε νὰ ὑπολογίζωνται σοβαρῶς ὡς σημαντικὴ ἐνίσχυσις διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Μεταξὺ ἄλλων εὑρέθησαν ἄντπαφοι ἀποθῆκαι πετρελαίου, τὰ δὲ κυριευθέντα ὑλικὰ ἐπαρκοῦν διὰ τὴν τροφοδότησιν τῶν κυριευθέντων Ἰταλικῶν τηλεβόλων. Πιστεύεται ὅτι ἡ ἑλληνικὴ πίεσις εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχισθῇ μὲ τὴν ἰδίαν ἔντασιν, χάρις ἰδίᾳ εἰς τὴν συνεργασίαν τῆς βρεταννικῆς ἀεροπορίας.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 23 Νοεμβρίου 1940. — Ἡ ἑλληνικωτάτη Κορυτσὰ ἡ ὁποία τόσον ἐδοκιμάσθη ὑπὸ τὴν φασιστικὴν τυραννίαν ἠλευθερώθη χθὲς ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατόπιν σκληρᾶς μάχης ἡ ὁποία διήρκεσε ἐπὶ δέκα ἡμέρας.

Ὁ νικητὴς ἑλληνικὸς στρατὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐν μέσῳ συγκινητικῶν ἐκδηλώσεων τῶν ἐλευθερωθέντων ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν δουλείαν κατοίκων καὶ ἔγινε κύριος ἀφθόνου πολεμικοῦ ὑλικοῦ καὶ χιλιάδων αἰχμαλώτων.

Ὁ Ἀρχηγὸς ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς Κορυτσᾶς, ὡμίλησεν ἀπὸ ραδιοφώνου πρὸς τὸν ἑλληνικὸν Λαὸν τὴν 9 μ. μ. τῆς ἡμέρας τῆς καταλήψεως, τὸν δὲ λόγον του δημοσιεύομεν εἰς ἄλλην σελίδα.

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ χθὲς τὴν νύκτα ὑπ' ἀριθ. 27 πολεμικὸν ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα.

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν τὰ στρατεύματά μας ἐπέτυχον τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τῆς ΜΟΡΑΒΑΣ, τὴν κατάληψιν τοῦ ὄρους ΙΒΑΝ καὶ τοῦ ΚΑΦ—Ε—ΚΑΡΙΤ. Κατελήφθη ἡ ΚΟΡΥΤΣΑ.

Νοτιώτερον εἰς τὸν τομέα τῆς ΠΙΝΔΟΥ τὰ στρατεύματά μας κατέλαβον τὸ ΛΕΣΚΟΒΙΚΙ καὶ ἐπροχώρησαν πέραν τῆς ΕΡΣΕΚΑΣ καὶ ΜΠΟΡΟΒΑΣ.

Εἰς τὴν Ἤπειρον τὰ στρατεύματά μας ἀνακατέλαβον τὴν πόλιν τῶν ΦΙΛΙΑΤΩΝ καὶ ἀπώθησαν τὸν ἐχθρὸν πέραν τῶν συνόρων.

Ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισεν ἐχθρικὰς φάλαγγας ἐν ὑποχωρήσει μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας, παρὰ τὴν δραστηρίαν ἀντίδρασιν τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας.

Κατὰ τὴν μάχην τῆς ΚΟΡΥΤΣΑΣ, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας, τὰ στρατεύματά μας, παρὰ τὴν ἰσχυροτάτην ἀντίδρασιν τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας, κατήγαγον λαμπρὰν νίκην, ἀνατρέψαντα μεγάλας δυνάμεις τοῦ ἐθροῦ ἐγκατεστημένας ἐπὶ φυσικῶς ὀχυρῶν θέσεων ἐνισχυομένων ἐν πολλοῖς ὑπὸ ἀνθεκτικῶν ὀργανώσεων ἐκ σιδηροπαγοῦς σκυροδέματος μετὰ συρματοπλεγμάτων.

Τὴν ΚΟΡΥΤΣΑΝ ὑπερήσπιζον αἱ ἑξῆς δυνάμεις: Ἡ 2α μεραρχία Ἀλπινιστῶν Τριεστίνο, ἡ 19η μεραρχία Βενέτσια, ἡ 29η μεραρχία Πιεμόντε, ἡ 49η μεραρχία Πάρμας, ἡ 53η μεραρχία Ἀρέντζο, τὰ ἀνεξάρτητα τάγματα Τορόμι καὶ Ταραμπός, τὸ 109ον καὶ 166ον τάγματα Μελανοχιτώνων, τὸ 4ον σύνταγμα τῶν Βερσαλιέρων, τὸ 101ον τάγμα πολυβόλων θέσεως, διαθέτουσαι ἐπὶ πλέον ὡς συμπληρωματικὰ μέσα πολλὰς πυροβολαρχίας βαρέος πυροβολικοῦ καὶ σημαντικὸν ἀριθμὸν ἁρμάτων μάχης.

Οἱ κατὰ τὴν μάχην ταύτην περιελθόντες εἰς χεῖρας μας αἰχμάλωτοι καὶ τὰ κυριευθέντα ὑλικὰ δὲν κατεμετρήθησαν εἰσέτι.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μέχρι τοῦδε ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἐφ' ὅλου τοῦ ἀλβανικοῦ μετώπου περιελθόντας εἰς χεῖρας μας αἰχμαλώτους καὶ κυριευθέντα πολεμικὰ ὑλικά, οἱ μὲν αἰχμάλωτοι ἀνέρχονται εἰς μεγάλον ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν καὶ χιλιάδας ὁπλιτῶν, τὰ δὲ ὑλικὰ εἰς 80 ἐλαφρὰ καὶ βαρέα πυροβόλα, 55 ἀντιαρματικὰ πυροβόλα, ὑπὲρ τὰ 300 ἐλαφρὰ καὶ βαρέα πολυβόλα, 20 ἅρματα μάχης, ὑπὲρ τὰ 250 αὐτοκίνητα, ὑπὲρ τὰς 1500 μοτοσυκλέττας καὶ ποδήλατα καὶ σημαντικὰς ποσότητας πυρομαχικῶν, καυσίμων, ἱματισμοῦ καὶ ἑτέρου ὑλικοῦ πάσης φύσεως.

Ἐπίσης τὸ ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς χωρία τινὰ τῆς Ἠπείρου ἐν τῇ ζώνῃ τῶν ἐπιχειρήσεων, μὲ ἀσήμαντον ἀριθμὸν θυμάτων.

Εἰς ὅλα τὰ χωρία ἐκ τῶν ὁποίων φεύγουν οἱ Ἰταλοὶ προβαίνουν εἰς δηώσεις καὶ λεηλασίας.

Ἐπυρπολήθη ἡ κωμόπολις Σαγιάδα.

Ἡ εἰκὼν τῶν ἀπελευθερουμένων χωρίων εἶναι ἀπαισία, διότι οἱ Ἰταλοὶ ἐγκαταλείπουν παντοῦ πρωτοφανῆ ἴχνη ἀγριότητος καὶ βαρβαρότητος. Εἰς τὸ χωρίον Βασιλικὸ (Πωγωνίου) γυναῖκες καὶ κοράσια ἐβιάσθησαν καὶ ἐφονεύθησαν, πολλὰ δὲ γυναικόπαιδα ἀπήχθησαν ὡς ὅμηροι καὶ ἀγνοεῖται ἡ τύχη των.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ὁ Ἀρχηγὸς ἀπηύθυνε τὴν κάτωθι διαταγὴν πρὸς τὸν στρατόν.

Διοικητὰς μεγάλων δυνάμεων,

Σᾶς ἀποστέλλω γεμᾶτος ἀπὸ συγκίνησιν τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου καὶ παρακαλῶ νὰ τὰ μεταβιβάσητε εἰς ὅλους τοὺς ὑφ' ὑμᾶς διὰ τὰς λαμπρὰς νίκας τοῦ στρατοῦ μας καὶ διὰ τὴν δόξαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐκαλύψατε τὰς σημαίας σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἐπίσης ἀπηύθυνε τὸ κάτωθι τηλεγράφημα πρὸς τοὺς διοικητὰς ἀεροπορίας βομβαρδισμοῦ, διώξεως, διοικητὰς βάσεων, διοικητὰς ἀεροπορίας μονάδων, διοικητὰς μοιρῶν, βομβαρδισμοῦ, διώξεως καὶ παρατηρήσεως:

Ὑπερήφανος διὰ τὸν ἡρωϊσμὸν καὶ τὰ κατορθώματα τῶν γενναίων ἀεροπόρων μας μὲ τοὺς ὁποίους μᾶς συνδέει ἡ γιγαντιαία κοινή μας προσπάθεια πρὸς δημιουργίαν τῆς ἀεροπορίας, σᾶς ἀποστέλλω καὶ παρακαλῶ νὰ μεταβιβάσητε εἰς τοὺς ὑφ' ὑμᾶς τὰ θερμότερα συγχαρητήριά μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΕΤΑΞΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 Νοεμβρίου 1940. — Συνεχίζεται ἀπὸ χθὲς ἡ προέλασις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα πλησιάζουν ἤδη καὶ προελαύνουν πρὸς τὰ ὑψώματα τοῦ Ἀργυροκάστρου.

Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ὑπ' ἀριθ. 28 ἀναφέρει σχετικῶς τὰ ἀκόλουθα.

Ἡ προχώρησις τῶν στρατευμάτων μας συνεχίζεται ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ μετώπου.

Τὸ ποσὸν τῶν ἐγκαταλειπομένων εἰς χεῖρας μας λαφύρων συνεχῶς αὐξάνει.

Ἀεροπορικὴ δρᾶσις δὲν ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ μετώπου, λόγῳ κακοκαιρίας.

Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε πόλεις τινάς, ἄνευ ζημιῶν καὶ ἄνευ θυμάτων.

Ἐχθρικὰ πολεμικὰ πλοῖα ἐπέδραμον ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα κατὰ τῆς νήσου Σάμου καθ' ἧς ἔβαλον διὰ τοῦ πυροβολικοῦ των ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Δημ. Ἀσφαλείας ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ἀνακοινωθέν:

Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὸ Ληξούριον Κεφαλληνίας, ἄνευ θυμάτων καὶ ζημιῶν. Ὁμοίως τὴν Κέρκυραν, ἄνευ οὐδενὸς θύματος καὶ ζημίας.

Ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα ἔρριψαν βόμβας εἰς Τηγάνιον Σάμου, κατὰ τοῦ ὁποίου ἔβαλον καὶ διὰ πολυβόλων καὶ διὰ χειροβομβίδων, ἄνευ οὐδενὸς θύματος. Ἐν συνεχείᾳ τὸ Τηγάνιον ἐκανονιοβολήθη ἐπὶ 10 λεπτὰ δι' 70 βολῶν, ριφθεισῶν ὑπὸ τεσσάρων Ἰταλικῶν ἀντιτορπιλλικῶν, ἐπιδραμόντων ἐκ τῆς βάσεως Λέρου, ἄνευ οὐδενὸς θύματος.

ΔΕΥΤΕΡΑ 25 Νοεμβρίου 1940.—Ἡ προώθησις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων τόσον εἰς τὸ κέντρον, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἀριστερὸν καὶ τὸ ἄκρον δεξιὸν συντελεῖται ἀκάθεκτος. κατελήφθησαν δὲ εἴδη τὰ πρὸ τοῦ Ἀργυροκάστρου ὑψώματα τὰ δεσπόζοντα τῆς πόλεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἑλληνικὴ καὶ βρεταννικὴ ἀεροπορία ἤρχισε χρησιμοποιοῦσα τὰ τρία ἀεροδρόμια τῆς Κορυτσᾶς, σημαντικωτάτη δὲ ὑπῆρξεν ἡ φθορὰ ἡ προξενηθεῖσα εἰς τὰς ἀτάκτους ὑποχωρούσας Ἰταλικὰς δυνάμεις. ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ Πόγραδετς τοῦ ὁποίου ἡ κατάληψις ἐπίκειται. Ἐπίσης κατελήφθη ἡ Μοσχόπολις.

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ χθὲς τὴν νύκτα ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθ. 29 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

Τὰ στρατεύματά μας συνεχίζουσι τὴν προχώρησίν των ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ Μετώπου.

Ἡ Μοσχόπολις κατελήφθη.

Κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς Κορυτσᾶς περισυνελέγησαν 1.500 αἰχμάλωτοι καὶ 12 πυροβόλα, πολλοὶ ὅλμοι καὶ λοιπὰ ὑλικά.

Ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισε μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τρεῖς ἐχθρικὰς φάλαγγας ἐν ὑποχωρήσει.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

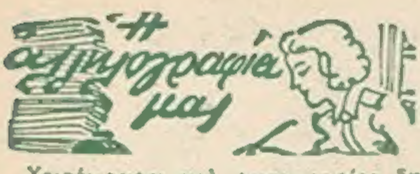
Ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργείου Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῦνται τὰ κάτωθι:

«Οὐδεμία ἐπιδρομὴ ἐγένετο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν».

ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ ἀγγλικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἐξέδωσε τὴν νύκτα τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθέν:

«Παρὰ τὰς λίαν δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας ἡ βομβαρδιστικὴ μας ἀεροπορία ἐπέδραμε χθὲς κατὰ τοῦ Ἐλμπασάν, εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Βόμβαι ἔπεσαν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν στόχων, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ ἀποτέλεσμα.

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΝ. Τὰ «Ὄνειρο χειμερινῆς νυκτός», «Ἡ βιβλιοθήκη μου», «Τὸ βιβλίο», «Σονέττο ἐρωτικό» «Νύχτα», «Τὸ σπιτάκι μας», «Φύσι» καὶ «Ὁ Γέρος» ἐλήφθησαν ἀνυπόγραφα. Ἐκτὸς τούτου, γιατὶ τόσα πολλά; — ΜΑΡΙΟΝ ΒΑΛΛΙΝΔΡΑΝ. Πολὺ καλά, ὄχι ὅμως γιὰ περιοδικὸ σὰν τὴ «Νεολαία». Ἀπὸ τὸ «Στὸ καράβι τῆς χαρᾶς», ὡς παράδειγμα:

Στάσου λίγο καὶ σκέφου
σὺ ποὺ πᾷς χαρωπό
κι' ἀψηφᾷς τοὺς κινδύνους,
τοὺς ὑφάλους, τὸ κῦμα,
σκέφου λίγο πὼς ἴσως
τὸ γαλάζιο νερὸ
θὰ σοῦ γίνῃ τὸ μνῆμα.

Τὸ αὐτὸ παρατηροῦμε γιὰ τὰ «Ματαιότης» καὶ «Ὁ θάνατος τοῦ γέρου ψαρᾶ». Στεῖλατέ μας ἄλλα. — Δ. ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΝ. Σὲ συγχαίρομε θερμὰ γιὰ τὰ αἰσθήματά σου πρὸς τὴν Πατρίδα, τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγόν μας κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν. Ναί! Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ νίκη θὰ εἶναι δική μας, ἀφοῦ τὸ δίκαιο εἶναι μὲ τὸ μέρος μας. — ΠΕΤΡΟΝ ΚΑΡΠΟΥΖΗΝ. Ὁ Θεὸς προστατεύει τοὺς ἀδυνάτους. Θὰ προστατεύσῃ καὶ θὰ ἐνισχύσῃ κι' ἐμᾶς στὴ δύσκολη, ἀλλὰ ἔνδοξο αὐτὴ περίστασι. Θὰ μᾶς δώσῃ θάρρος, καρτερία, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀντοχὴ καὶ μὲ τὰ ὅπλα αὐτὰ θὰ νικήσωμε τὸν μικρόψυχον ἐχθρόν, παρ' ὅλους τοὺς τενεκέδες του καὶ τοὺς χάρτινους ἀετοὺς ποὺ διαθέτει. Τί νὰ κάνουν αὐτά, ὅταν λείπῃ ἐκεῖνο ποὺ τὰ κινεῖ καὶ ποὺ λέγεται ὄχι βενζίνη, ἀλλὰ «αὐτοθυσία»; — Ἔξυπνο τὸ σατυρικὸ ποίημά σου «Ὢ Μπέλλα Ἰτάλια!», ἀκατάλληλο ὅμως γιὰ τὴ «Νεολαία». Δὲν τὸ νομίζεις κι' ἐσύ; — Κ. ΡΑΪΣΗΝ. Ὄχι! Δὲν συμφωνοῦμε μαζί σου. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ «ὅ,τι νομίζει» πὼς θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἀγῶνά μας ἐναντίον τοῦ ἀνάνδρου ἐχθροῦ, ἂν αὐτὸ τὸ «ὅ,τι» δὲν εἶναι σύμφωνο μὲ τὴ γενικὴ γραμμὴ τῆς κοινῆς προσπαθείας. Γραμμή, τὴν ὁποία ἐχάραξε ὁ Ἀρχηγός μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια. — Κ. ΛΕΜΟΝ. Εὖγέ σου, γενναῖο ναυτάκι! Ποῦ θὰ πάῃ; Θὰ ξεμυτίσῃ ἀπὸ τὸν κρυψῶνά του καὶ τότε τὰ λέμε! Λὲς νὰ εἶναι τόσο δειλοὶ πιά! Πάντως, ἂν δὲν βγάλουν τὸ στόλο τους μόνοι... θὰ τοὺς τὸν βγάλωμε ἐμεῖς μὲ τὸ ζόρι! Τί τὸν ἔχομε τὸν «Ἀβέρωφ» καὶ τ' ἄλλα μας καράβια; Γιὰ τὰ μαῦρα μάτια καὶ τὶς μπριγιάντε ἐπιδείξεις; Ὄχι, δά! Τοὺς γέλασαν! — Ι. ΒΑΛΜΑΝ. Τὸ διήγημά σου «Τὰ τρία ἀδέλφια» εἶναι γραμμένο σὲ γλῶσσα ὑπερκαθαρεύουσα. Πρόσεξε τὰ διηγήματα ποὺ δημοσιεύονται στὴ «Νεολαία» καὶ ἀναλόγως γράψε πάλι τὸ δικό σου. Τὸ θέμα του πολὺ καλό. Μὴ γράφεις τὸν διάλογο μέσα σὲ εἰσαγωγικά: «Ναί», εἶπε ἡ Μαρία, «ἀλλὰ ὁ μικρὸς Κωστάκης συμφωνεῖ;» Προτιμότερη ἡ ἀκόλουθη κατάταξι:

— Ναί, εἶπε ἡ Μαρία, ἀλλὰ ὁ μικρὸς Κωστάκης συμφωνεῖ;

— Γιατὶ νὰ μὴ συμφωνῇ; Ἡ πρᾶξις εἶναι θεάρεστος...

Ἄφησε ἐπίσης τὸν χαρακτῆρα τῶν ἡρώων τοῦ διηγήματός σου νὰ διαγράφεται ἀπὸ τὰ ἔργα των καὶ τοὺς λόγους των. Γράφεις «ὁ Κωστάκης ἦτο πολὺ στριφνὸν καὶ ἀπότομον παιδίον. Οὐδέποτε ἔκαμνε ὅ,τι τοῦ ὑπεδείκνυε ἡ μήτηρ του» κ.λ.π. Αὐτὰ ὅλα ἀντὶ νὰ τὰ πῇς σύ, καλύτερα νὰ τὰ μαντεύσῃ ὁ ἀναγνώστης σου. — ΠΑΝΟΝ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΝ. Ἐλάβαμε τὸ γράμμα σου. Ὁρμητικό, πατριωτικώτατο, ἐνθουσιῶδες! Ὅλα ὅσα γράφεις θὰ γίνουν. Ἂς μὴ ξεχνοῦμε ὅτι στὸν ἀγῶνά μας τὸν ἱερὸ ἡγεῖται ὁ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ. Μᾶς γράφεις: «ζηλεύω τὰ δυό μου ἀδέλφια ποὺ πολεμοῦν». Ἀλλὰ μήπως εἶναι μικρὴ ἡ δική σου συμβολὴ ὡς Φαλαγγίτου; Ὅλοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι στὸ μέτωπο. Τὸ σταυρόλεξο τοῦ ἀδελφοῦ σου Νούλη ἐλήφθη. Διαβίβασέ του τοὺς χαιρετισμούς μας. — ΛΑΚΗΝ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Φαλαγγίτην, Πάτρας. Θυμᾶσαι τί σοῦ ἀπαντήσαμε στὸ 51ο φύλλο τῆς «Νεολαίας» (2-9-40) γιὰ τὸν τορπιλλισμὸ τῆς «Ἔλλης»; Μαζὶ μὲ ἄλλα, καὶ αὐτά: «Βλέπεις, οἱ μικρόψυχοι κι' οἱ ἄνανδροι δὲν κάνουν διάκρισι μεταξὺ μεγάλων καὶ παιδιῶν». Ὅ,τι συμβαίνει τώρα μὲ τοὺς ἀεροπορικοὺς βομβαρδισμοὺς τῶν μικροψύχων καὶ ἀνάνδρων Ἰταλῶν, τοὺς ὁποίους ἀπὸ τότε ἐχαρακτηρίζαμε ἔτσι, ἀλλὰ συγκεκαλυμμένως δίδοντας τόπο στὴν ὀργή. — ΒΑΣ. ΚΑΡΑΛΕΚΑΝ. Νά λοιπόν, ποὺ σοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ δράσῃς καὶ νὰ βγάλῃς τὸ ἄχτι σου ἐναντίον ἐκείνων ποὺ τορπίλλισαν τὸ ὡραῖο μας καράβι τὴν «Ἔλλη». Μᾶς ἔγραφες τότε: «λυπήθηκα γιὰ τὸν τορπιλλισμό, μὰ κι' ἐθύμωσα κι' ἔτριξα τὰ δόντια μου ἀπὸ μῖσος κι' ἔσφιξα τὶς γροθιές μου. Ἄχ! κι' ἂς ἦταν δυνατὸ νὰ σφηνώσω στὸν πάτο τῆς θάλασσας τὸ ἄτιμο ὑποβρύχιο. Γιατί ἡ Μεγαλόχαρη δὲν τὸ βούλιαξε ἀμέσως; Ἀπαντῆστέ μου». Καὶ σοῦ ἀπαντήσαμε (τεῦχος 51): «Μὴ βιάζεσαι! Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι τιμωροῦνται. Κι' οἱ ὑπαίτιοι γιὰ τὸν δολοφονικὸ τορπιλλισμὸ τοῦ ἀγαπητοῦ μας καταδρομικοῦ θὰ τιμωρηθοῦν. Ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἀδιάφορο». Τριανταοκτὼ μέρες πέρασαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ σοῦ δώσαμε αὐτὴ τὴν ἀπάντησι — μόνο 38 ἡμέρες! — καὶ νά! Βαρειά, τρομερά, ἀλλὰ καὶ δίκαια τιμωροῦνται οἱ ἄνανδροι δολοφόνοι! Ἡ τιμωρία τους ἄρχισε τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, τὴν μεγάλη, τὴν ἱστορικὴ ἡμέρα, ποὺ ὁ Ἀρχηγός μας Ἰωάννης Μεταξᾶς — ὁ νέος μας Ἐθνάρχης — ἔδωσε τὴν ἀπάντησι στοὺς κυνικοὺς ἀχινοὺς τῆς Μεσογείου: «Μολὼν λαβέ!». Κι' ἡ τιμωρία τους θὰ σταθῇ ἀνάλογη μὲ τὰ ἐγκλήματά τους. — ΔΕΣΠΟΙΝΑΝ ΤΟΨΗ, Καρδάμυλα Χίου. Ἐπιστολή σου 10ης Ὀκτωβρίου ἐλήφθη. Σ' εὐχαριστοῦμε δι' ὅσα γράφεις γιὰ τὴ «Νεολαία». — ΕΙΡΗΝΗΝ ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ. Τὸ πεζογράφημά σου «Τὸ μυστικὸ ἑνὸς τρελλοῦ» εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ, μὲ σβησίματα καὶ μουτζοῦρες, ποὺ φανερώνουν ὅτι δὲν εἶσαι ὅσο πρέπει τακτικὴ στὰ τετράδιά σου. Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι ἀναφέρεις τὸ Σχολεῖο στὸ ὁποῖο φοιτᾷς, σὰν γιὰ νὰ τὸ... διαφημίσῃς! Περιμένομε κάτι καθαρογραμμένο καὶ μόνον ἀπὸ τὴ μιὰν ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. Δὲν διαβάζεις τὴ «Νεολαία»; Τὸ συνιστοῦμε σὲ κάθε τεῦχος. — ΝΙΚ. ΚΟΝΔΥΛΗΝ, Τετράρχην ΙΙ Γραφείου Π.Δ.Α.Π. Τὸ ἄρθρο σου «Τὸ Ἔθνος δικαιοῦται νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὴν νέαν γενεάν» πολὺ καλό, ἀλλὰ καὶ πολὺ μακρύ. Συντόμευσέ το μόνο σὲ μιὰ δακτυλογραφημένη σελίδα, συνδύασέ το μὲ τὰ πολεμικὰ γεγονότα, γιὰ νὰ ἔχῃ ἐπικαιρότητα καὶ στεῖλέ το. Καλὸ νὰ ἀποφεύγῃς ἐπαναλήψεις, ποὺ ἀντὶ νὰ τονώνουν τὸ νόημα καὶ τὸ ὕφος, ἀντιθέτως τὸ χαλαρώνουν καὶ τὸ ἀδυνατίζουν. Γράφεις: «Καὶ ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς αὐτός; Ὁ σκοπὸς αὐτὸς εἶναι τόσο μεγάλος ὅσο καὶ ἡ σημασία τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, γιατὶ ὁ σκοπὸς τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπάρχει τὸ Κράτος». — ΓΕΩΡΓ. ΑΛΕΞ. ΓΚΙΟΚΑΝ. Ὄχι περισσοτέρους ἀπὸ 12-16 στίχους. Συντόμευσέ το. — ΣΤΥΛ. ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΝ. Ἐπιστολή, συνεργασία (ποίημα) καὶ πνευματικαὶ ἀσκήσεις στὸ ἴδιο χαρτί. Καὶ ὅμως ἐπανειλημμένως τὸ συνεστήσαμε, νὰ τὰ γράφετε σὲ χωριστὰ χαρτιά. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Τὰ «Ἑλληνόπουλα»:

Ἐμεῖς τὰ Ἑλληνόπουλα
μεγάλη δόξα ἔχουμε,
γιατ' εἴμαστε ἡρωόπουλα
καὶ ὅλοι τὸ κατέχουνε.

«Ἡρωόπουλα» ἐκζητημένον. Τὸ «ἔχουμε» δὲν ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸ «κατέχουνε». Καὶ παρακάτω:

Ἐμεῖς τὰ Ἑλληνόπουλα,
τὸ λέμε δὲν ντρεπόμεθα,
εἴμεθα γενναιόπαιδα,
γι' αὐτὸ κι' ἐμεῖς καυχώμεθα.

Εἴμεθα, ντρεπόμεθα, καυχώμεθα τύποι ἀντιποιητικοί. Γενναιόπαιδα, ἀνεπιτυχὴς σύνθετος λέξις. Λέμε: τρελλόπαιδο, διαβολόπαιδο, ἀσκημόπαιδο, ὀμορφόπαιδο κ.λ.π., ὄχι ὅμως γενναιόπαιδο ἢ δειλόπαιδο. — ΔΗΜ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε, καλὲ φίλε, δι' ὅσα γράφεις. Ναί, ἔτσι εἶναι. Δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ γίνῃ διαφορετικά. Εἶναι ἑκατοντάδες τὰ ποιήματα, ποὺ λαβαίνομε κάθε βδομάδα. Πῶς νὰ δημοσιευθοῦν ὅλα' κι' ἂν ἀκόμη εἶναι δημοσιεύσιμα; Τοὐλάχιστο νὰ ἀποτελοῦντο ἀπὸ 1-2 τετράστιχα! Μά, ἰδοὺ — σὰν τὸ δικό σου «Τὸ ξεραμένο δέντρο» 7 τετράστιχα = 28 στίχοι καὶ τὸ «Νύχτα στὸ χωριό» 18 στίχοι. Χαρά μας καὶ εὐχαριστοῦμε ὅλους ποὺ μᾶς στέλλουν τὴ συνεργασία των, ἀλλ' εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον. Τὸ πρῶτο ποίημά σου θὰ γίνῃ πολὺ καλύτερο, ἂν διορθώσῃς μερικοὺς στίχους, ποὺ περικλείουν κακοήχους λέξεις:

Ὄχι ποτὲ δὲ μ' ἄγγιξαν
οἱ συμφορὲς εὐτοῦνες(;)
ποτὲ - ποτὲ δὲ μ' ἔθλιψαν
τοῦ χειμωνιᾶ (;) οἱ φουρτοῦνες.

Ἐπίσης στὸ δεύτερο ποίημα «Νύχτα στὸ χωριό», πρόσεξε τὴν 3η στροφή:

Μὰ κάπου - κάπου κόβεται
ἀπ' τὴν φωνὴ τοῦ γκιώνη,
ποὺ τραγουδᾷ κλαψιάρικα
ἀπ' τὸ φτωχὸ τριζόνι.

Εἶναι ἀσαφὲς τὸ νόημά του. — ΝΙΚ. ΜΙΚΕΛΑΤΟΝ, Σκαπανία. Τὸ παραμυθάκι «Ὁ ἀντίλαλος τοῦ δάσους» εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Καὶ ὅμως τὸ διαβάσαμε. Καὶ εἴδαμε νὰ γράφῃς «ἀνοίξεως»! Καημένε Νίκο! Τὸ εἴπαμε κι' ἄλλη φορά: τὰ Σκαπανάκια μποροῦν νὰ κάνουν καὶ κανένα λαθάκι ὀρθογραφικό, ἀλλ' ὄχι ὅμως κι' ἔτσι! Στὴν προπαραλήγουσα περισπωμένη! Τὸ «Ἔκαμα τὸ καθῆκον μου» καλὸ ὡς ἔκθεσις. — ΝΙΚ. ΣΤΑΥΡΑΚΟΝ, μαθητὴν Δ' Ὀκταταξίου Γυμνασίου Γυθείου. — Τὰ παράπονά σου τελείως ἀδικαιολόγητα. Ἀπαντοῦμε εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως. Τὸ ποίημά σου «Τὸ βιβλίο» — ὄχι βιβλεῖο! — δὲν μᾶς ἀρέσει. Διάβασε τί γράφεις:

Θὰ διαβάζω τὸ βιβλίο
πανταχοῦ καὶ στὸ σχολεῖο,
θὰ τὸ ἔχω στὸ πλευρό μου
γιὰ μεγάλο θησαυρό μου.

Ὡς ἐδῶ κάτι λές. Ἀλλ' ἀπὸ δῶ καὶ κάτω;

Μ' ἔχει κάνει μορφωμένον,
τρανὸν καὶ δοξασμένον,
εἰς αὐτὸ χρωστῶ τὰ πάντα
καὶ εἰς τὴν μικρήν μου τσάντα.

Ἀφοῦ λοιπὸν αὐτὰ τὰ δύο,
μὲ ζέστη καὶ μὲ κρύο,
ἀγωνίστηκαν γιὰ μένα
γράφω τὸ ποίημα τοῦτο μὲ τὴν πέννα.

Μᾶς σημειώνεις ὅτι τὸ ἔδειξες στὸν καθηγητή σου, ποὺ σοῦ εἶπε ὅτι εἶναι «πολὺ καλό». Μήπως δὲν ἀντελήφθης καλὰ τὴ γνώμη τοῦ καθηγητοῦ σου; — ΔΗΜ. ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗΝ. Θὰ δημοσιευθῇ. Ἀλλὰ μὴ βιάζεσαι. Περιμένουν ἀρκετά. — ΦΩΤ. ΚΟΜΗΤΑΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Στὸν Ἀρχηγὸ» δημοσιεύομε ἐδῶ μόνον τὴν τελευταία στροφή:

Ἐμπρὸς Ἑλληνόπουλα
ὅλα μαζὶ μὲ τὸν ἴδιο παλμὸ
νὰ χτίσουμε γύρω στὴν Ἀκρόπολι
τὸν Τρίτο Ἑλληνικὸ Πολιτισμό.

ΑΠΟΣΤ. ΠΕΤΣΑΝΑ. Στεῖλέ το κι' ἂν εἶναι δημοσιεύσιμο θὰ δημοσιευθῇ. — ΑΘΑΝ. ΣΟΥΡΛΟΝ, Φαλαγγίτην, Ξυλόκαστρον. Πόσο ὡραῖο θὰ ἦταν, ἂν δὲν τὸ χαλοῦσε ἡ τελευταία στροφή! Πρόσεξέ το καὶ σύ:

«Ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία»

Ἀνδρειωμένα μικρὰ παλληκάρια,
στρατιῶτες μικροί, μὰ σωστοί,
τωρινὰ τῆς φυλῆς μας βλαστάρια,
θὰ γινοῦμε κι' ἐμεῖς ξακουστοί.

Ἀπὸ τώρα τὸ αἷμά μας βράζει,
μέσ' στὰ στήθεια ἡ καρδιὰ λαχταρᾷ,
ὁ Ἀρχηγός μας «Ἐμπρός!» ὅταν κράζῃ
ξεκινοῦμε εὐθὺς μὲ χαρά.

Εἶναι ἡ νιότη μας παιδιὰ ὡραία,
ἔχει μέσα φλόγα ἐθνική,
ποὺ τὴν κάμνει θαρραλέα
τὴν κάμνει πατριωτική.

ΓΙΑΝΝΗΝ ΣΚΑΠΕΤΟΡΑΧΗΝ. Λυπούμεθα, ἀλλ' εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ σὲ ἀποκλείσωμεν τοῦ λοιποῦ ἀπὸ συνεργάτην μας. — Θ. ΚΑΠΡΑΝΟΝ. Τὸ «Φθινόπωρο» φιλοσοφικώτατο, ἀλλὰ καὶ ἀκατάλληλο γιὰ περιοδικὸ σὰν τὴ «Νεολαία». Στεῖλε κάτι ἄλλο, ἁπλούστερο. — ΑΠ. ΦΡ. Καθὼς καὶ σεῖς καταλαβαίνετε, δὲν εἶναι εὔκολος ἡ διὰ τοῦ Ταχυδρομείου ἀλληλογραφία μὲ τοὺς συνεργάτας μας. Μάλιστα ὑπὸ τὰς σημερινὰς πολεμικὰς συνθήκας, ποὺ ὁ χρόνος εἶναι ἐλάχιστος μπροστὰ στὸν ὄγκο τῆς ἐργασίας! Ἀπὸ τὸ ποίημα «Ὕμνος κ.λ.π.» σημειώνομε τοὺς δύο τελευταίους στίχους τῆς 3ης στροφῆς:

Οἱ καινούργιες μας συνήθειες
ξαναβρίσκουν τὶς παλιές

ὡς ξένους πρὸς τὸ ὅλο νόημα τοῦ κατὰ τ' ἄλλα ὡραίου ποιήματος. — ΜΙΚΗΝ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΝ. Τὸ «Ἡ πεταλούδα καὶ τὸ παιδάκι» καλὸ ὡς τὴν 3η στροφή. Ἰδοὺ ἡ 4η:

Τί κι' ἂν μοῦ δίνῃς ἀγαθὰ
πλούτη τρανὰ μοῦ τάζεις;
Σὰ μοῦ στερεῖς τὴ λευτεριὰ
μὲ σφάζεις, μὲ μαράζεις(;)

Λέμε «μαραζώνω», «μαραζιάζω», ὄχι ὅμως «μαράζω» κι' ἂν ἀκόμη τὸ ζητᾷ ἡ ὁμοιοκαταληξία. Ἀπὸ τὸ «Ὁ φρουρός»:

Ὁ βοριᾶς παγωμένος βουΐζει
μέσ' στῶν δένδρων τὰ λάγνα κλαδιά.

«Λάγνα» κλαδιά; Καὶ ἄλλη φορὰ τὸ συνιστήσαμε: Προσοχὴ στὰ ἐπίθετα.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

